

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Με τη χρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης
NextGenerationEU

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ & ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ ΔΟΜΗ ΕΣΠΑ, ΥΠΑΙΘ
ΜΟΝΑΔΑ Β1

Μαρούσι, 29-03-2023
Αρ. πρωτ.: 1729

Ταχ. Δ/νση : Α. Παπανδρέου 37
Τ.Κ. - Πόλη : 151 80 – Μαρούσι
Ιστοσελίδα : www.epiteliki.minedu.gov.gr

ΑΠΟΦΑΣΗ

Θέμα:	<p>Πρόσκληση υποβολής Προτάσεων έργων «Βιομηχανικά Διδακτορικά» Με κωδικό ΟΠΣ ΤΑ 5183960 στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» Μεταρρύθμιση: Προώθηση της ποιότητας, της καινοτομίας και της εξωστρέφειας στα πανεπιστήμια Άξονας 3.2: Ενίσχυση των ψηφιακών δυνατοτήτων της εκπαίδευσης και εκσυγχρονισμός της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης Πυλώνας 3: Απασχόληση, δεξιότητες και κοινωνική συνοχή Κωδικός Δράσης: 16289</p>
--------------	---

Η Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων

Έχοντας υπόψη:

Α. Τις ενωσιακές διατάξεις:

1. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 241/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, σύμφωνα με τον οποίο καθορίζονται, με απόφαση του αρμόδιου για την Ειδική Υπηρεσία του Ταμείου Ανάκαμψης Υπουργού, το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου των δράσεων και έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.
2. Την υπ' αρ. 10152/21 Εκτελεστική απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, με την οποία εγκρίθηκε το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για την Ελλάδα.

Με τη χρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης
NextGenerationEU

3. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (L 187/1) [Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός (ΓΑΚ)].
4. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Ιουλίου 2018 σχετικά με τους γενικούς δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης (L 193/1).
5. Την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01).
6. Την υπ' αριθ. 2021/0159/17.06.2021 Πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Εκτελεστική Απόφαση του Συμβουλίου για την έγκριση της αξιολόγησης του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ελλάδας (στο εξής το «Σ.Α.Α.»).
7. Την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, C (2022) 7388 final/19-10-2022 «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία- ΕΑΚ».
8. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 679/2016 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων).

Β. Τις εθνικές διατάξεις:

1. Το Π.Δ. 18/2018 (ΦΕΚ 31/Α) «Οργανισμός του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων», όπως τροποποιείται και ισχύει.
2. Το Π.Δ. 81/2019 (ΦΕΚ 119/Α) «Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους - Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων».
3. Το Π.Δ. 83/2019 (ΦΕΚ 121/Α) «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών».
4. Την υπ' αρ. πρωτ. 120702/13.12.2022 (ΦΕΚ Β' 6330/2022) ΚΥΑ των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Παιδείας και Θρησκευμάτων περί «Αναδιάρθρωσης της Επιτελικής Δομής ΕΣΠΑ Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ)».
5. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε με το άρθρο 1 του Π.Δ. 63/2005 (ΦΕΚ Α/98).
6. Τον Ν. 4622/2019 (ΦΕΚ 133/Α /7.8.2019) «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης», όπως ισχύει.

7. Τον Ν. 4738/2020 (ΦΕΚ 207/Α /27.10.2020) και ειδικότερα το Κεφάλαιο Ε΄ για τη θέσπιση του κατάλληλου οργανωτικού πλαισίου για την αποτελεσματική αξιοποίηση των πόρων του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Ανάκαμψης «NextGeneration EU» και του εντασσόμενου σε αυτόν Ταμείου Ανάκαμψης και Σταθερότητας (Recovery & Resilience Facility - Ταμείο Ανάκαμψης).
8. Τον Ν. 4727/2020 (ΦΕΚ Α 184/23.09.2020) «Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) - Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις».
9. Τον Ν. 4822/2021 «Κύρωση της Σύμβασης Χρηματοδότησης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Δανειακής Σύμβασης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας και των Παραρτημάτων τους και άλλες διατάξεις για το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» (ΦΕΚ Α 135/2.8.2021).
10. Τον Ν. 4820/2021 «Οργανικός Νόμος του Ελεγκτικού Συνεδρίου και άλλες ρυθμίσεις» και ιδίως τα άρθρα 189 έως 204 (ΦΕΚ 130/Α/23-07-2021).
11. Τα άρθρα 270 έως και 281 του Ν. 4738/2020 «Ρύθμιση οφειλών και παροχή δεύτερης ευκαιρίας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α 207) και ιδίως το άρθρο 272 για τη σύσταση στο Υπουργείο Οικονομικών της αυτοτελούς Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης.
12. Τον Ν. 4270/2014, Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις.
13. Τον Ν. 4310/2014 (ΦΕΚ Α 258) «Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
14. Τον Ν. 4386/2016 «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 83/Β /11.05.2016), όπως ισχύει.
15. Τον Ν. 4521/2018 (ΦΕΚ Α 38) «Ίδρυση Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής και άλλες διατάξεις» και ειδικότερα το άρθρο 20.
16. Τον Ν. 4485/2017 «Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 114/Α /04.08.2017), όπως ισχύει.
17. Τον Ν. 4957/2022 (ΦΕΚ Α 141/21.7.2022), «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις», όπως ισχύει.
18. Τον Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ Α 147) «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ ΕΕ και 2014/25/ΕΕ), όπως ισχύει.
19. Τον Ν. 4488/2017 (ΦΕΚ 137/Α/13.9.2017) «Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις» (άρθρα 39, 40), όπως ισχύει.

20. Την υπ' αριθμ. 35259/24.03.2021 ΚΥΑ (ΦΕΚ Β 1197) «Σύσταση και Λειτουργία Λογαριασμού για την εθνική χρηματοδότηση των έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης».
21. Το με Α.Π. 67335/08.06.2021 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης του Υπουργείου Οικονομικών με θέμα: Μέθοδος Παρακολούθησης έργων «Ελλάδα 2.0».
22. Την απόφαση υπ' αριθμ. 119138/28.09.2021 (ΦΕΚ Β 4499) του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών περί συμπλήρωσης και εξειδίκευσης των αρμοδιοτήτων της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης του Υπουργείου Οικονομικών.
23. Την απόφαση υπ' αριθμ. 200/31.01.2022 (ΑΔΑ: ΨΙΣ446ΜΤΛΗ-Κ3Υ) του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων αναφορικά με τον προσδιορισμό φορέων υλοποίησης και λειτουργίας των Δράσεων και Έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, αρμοδιότητας του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.
24. Τις Εγκυκλίους της ΕΥΚΕ 49939/ΕΥΚΕ1942/13.05.2016 «Κρατικές ενισχύσεις και δημόσια χρηματοδότηση ερευνητικών Οργανισμών – Ερευνητικών υποδομών και 115970/ΕΥΚΕ203/13.11.2015 «Κρατικές ενισχύσεις και RIS3», όπως ισχύουν.
25. Το με Α.Π. 42649/ΕΥΚΕ5351/10.04.2017 έγγραφο της ΕΥΚΕ «Διευκρινίσεις σχετικά με ζητήματα εφαρμογής του Καν. 651/2014, ως προς το χαρακτηρισμό μιας επιχείρησης/βιομηχανίας ως προβληματικής».
26. Το με Α.Π. 122645/ΕΥΚΕ2260/27.11.2019 έγγραφο της ΕΥΚΕ «Δικαιολογητικά που απαιτούνται για τον «έλεγχο προβληματικής επιχείρησης/βιομηχανίας», εκτός των οικονομικών στοιχείων».
27. Το εγκεκριμένο Εγχειρίδιο Διαχείρισης Καταγγελιών της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας (ΕΑΔ/ΑFCOS).
28. Την υπ' αριθμ. 119126 ΕΞ 2021/28.09.2021 (ΦΕΚ Β 4498) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με την υπ' αριθμ. 52415 ΕΞ2022/15.04.2022 (ΦΕΚ Β 1927), απόφαση του αρμόδιου Υπουργού για την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του Ταμείου Ανάκαμψης καθορίζεται το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) των Δράσεων και Έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/241.
29. Την υπ' αριθμ. 1569/21.03.2023 Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Παιδείας και Θρησκευμάτων με τίτλο «Καθορισμός ειδικών ζητημάτων που αφορούν στην εκπόνηση Βιομηχανικών Διδακτορικών και τη χρηματοδότησή τους από πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΦΕΚ Β' 1827/22.03.2023).
30. Την με Α.Π. 167409 ΕΞ 2022/ΥΠΟΙΚ/15.11.2022 γνωμοδότηση της Κεντρικής Μονάδας Κρατικών Ενισχύσεων (ΚΕΜΚΕ) σχετικά με την Πρόσκληση για τη Δράση 16289- Έργο 3 στο πλαίσιο του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Πρόγραμμα «Ελλάδα 2.0») σε απάντηση του από 23.09.2022 σχετικού εγγράφου της ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ.
31. Το εγκεκριμένο Εγχειρίδιο Διαδικασιών του ΤΑΑ.

32. Την με αριθμ. πρωτ. 123111/01.09.2022 (ΑΔΑ: ΡΡΜΘΗ-ΘΥΟ) Απόφαση Ένταξης του έργου με τίτλο «SUB3: Βιομηχανικά Διδακτορικά» (Κωδ. ΟΠΣ ΤΑ 5183960) στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.
33. Την με Α.Π. 28009 ΕΞ 2023/ΥΠΟΙΚ/20.02.2023 Απόφαση της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης (ΕΥΣΤΑ) με θέμα «Έγκριση σχεδίου της πρόσκλησης για την υποβολή προτάσεων για το έργο “Βιομηχανικά Διδακτορικά” που εντάσσεται ως Έργο με τίτλο “SUB3 - Βιομηχανικά Διδακτορικά”, (κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5183960) στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας».

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

1. Την Προκήρυξη υλοποίησης των έργων «**Βιομηχανικά Διδακτορικά**» στο πλαίσιο της Μεταρρύθμισης «Προώθηση της ποιότητας, της καινοτομίας και της εξωστρέφειας στα πανεπιστήμια» - Άξονας 3.2: Ενίσχυση των ψηφιακών δυνατοτήτων της εκπαίδευσης και εκσυγχρονισμός της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, Πυλώνας 3: Απασχόληση, δεξιότητες και κοινωνική συνοχή, με Κωδικό Δράσης 16289.
2. Ο προϋπολογισμός της **Δημόσιας Δαπάνης** του έργου «**Βιομηχανικά Διδακτορικά**», ανέρχεται σε 21.786.471,76 ευρώ (**20.366.069,00 ευρώ** μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για την περίοδο 2022-2025 RRF budget και Συνεισφορά Εθνικού ΠΔΕ-ΦΠΑ 1.420.402,76 ευρώ) και της **Ιδιωτικής Συμμετοχής** σε **14.447.724,16 ευρώ**. Ο **Συνολικός Προϋπολογισμός** των Έργων ανέρχεται σε **36.234.195,92 ευρώ**.
3. Ο μέγιστος προϋπολογισμός της πρότασης-έργου, δε δύναται να ξεπερνά το ποσό των **144.194,00 ευρώ**, για τη συνολική διάρκεια του έργου, συμπεριλαμβανομένης της ιδιωτικής συμμετοχής.
4. Η Δημόσια Δαπάνη του έργου συγχρηματοδοτείται από το «Ελλάδα 2.0», το οποίο εγκρίθηκε στις 13 Ιουλίου 2021 από το Συμβούλιο Οικονομικών Δημοσιονομικών Θεμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ecofin).
5. Η χρονική **διάρκεια** υλοποίησης των υποβαλλομένων προτάσεων δεν μπορεί να υπερβαίνει τους **τριάντα τρεις (33) μήνες** και **έως 31.12.2025** το αργότερο. Σημειώνεται ότι ως ημερομηνία έναρξης του χρόνου υλοποίησης του έργου λαμβάνεται η ημερομηνία έκδοσης της Εγκριτικής Απόφασης Χορήγησης Ενίσχυσης των έργων. Η χρονική διάρκεια του έργου όπως αυτή θα έχει ορισθεί στην Εγκριτική Απόφαση Χορήγησης Ενίσχυσης, δύναται να παραταθεί ως προς τη διάρκεια και επιλεξιμότητα των δαπανών του έργου έως τη συμπλήρωση τριάντα έξι (36) μηνών, σύμφωνα με απόφαση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» και απόφαση της ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ.
6. Δικαιούχοι-Τελικοί Αποδέκτες του έργου είναι τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Ελλάδας (Α.Ε.Ι.) και συνεργαζόμενες Επιχειρήσεις/ Βιομηχανίες.
7. Τα Α.Ε.Ι. σε συνεργασία με Επιχειρήσεις/Βιομηχανίες, καλούνται να υποβάλουν προτάσεις, για τη χρηματοδότηση των ερευνητικών έργων με σκοπό τη διεξαγωγή βιομηχανικής έρευνας ή εφαρμοσμένης, με σκοπό την εξαγωγή ερευνητικών αποτελεσμάτων για την παραγωγή καινοτόμων προϊόντων ή υπηρεσιών, προκειμένου να υλοποιήσουν ένα «Βιομηχανικό Διδακτορικό» από κοινού με έναν/μια Υποψήφιο/α Διδάκτορα.
8. Στο πλαίσιο υλοποίησης των προτάσεων-έργων, επιχορηγούνται δαπάνες αμοιβής του/της Υποψήφιου/ας Διδάκτορα, δαπάνες για όργανα και εξοπλισμό, αναλώσιμα, δαπάνες ταξιδίων/ μετακινήσεων και συμμετοχής σε συνέδρια.

9. Τα έργα που θα ενταχθούν, θα υλοποιηθούν βάσει της Πρόσκλησης του έργου, η οποία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας Απόφασης.
10. Στην Πρόσκληση του έργου «Βιομηχανικά Διδακτορικά» περιγράφονται οι προϋποθέσεις συμμετοχής, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, ο τρόπος υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης, η διαδικασία εξέτασης και αξιολόγησής τους, η ένταξή τους για χρηματοδότηση, ο τρόπος καταβολής των χρηματοδοτήσεων, η διαδικασία ελέγχου και παρακολούθησης της υλοποίησης των έργων, οι υποχρεώσεις των δικαιούχων και οι λοιποί όροι του έργου.
11. Ως ημερομηνία έναρξης ηλεκτρονικής υποβολής των Αιτήσεων Χρηματοδότησης στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) (www.ependyseis.gr/mis) ορίζεται η 29/03/2023 και ώρα 13:00 και μέχρι εξαντλήσεως του διαθέσιμου προϋπολογισμού της Δράσης.
12. Οι δικαιούχοι φέρουν την ευθύνη της πλήρους και ορθής συμπλήρωσης της ηλεκτρονικής τους Αίτησης Χρηματοδότησης. Διόρθωση ή τροποποίηση ή συμπλήρωση των αιτήσεων, συμπλήρωση τυχόν ελλειπόντων στοιχείων, έστω και συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών, δεν επιτρέπεται μετά την ολοκλήρωση της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης.
13. Η Πρόσκληση θα αναρτηθεί στο πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ και θα δημοσιευτεί στις ιστοσελίδες του Υπουργείου Παιδείας & Θρησκευμάτων <https://www.minedu.gov.gr/>, της Επιτελικής Δομής ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ <https://www.epiteliki.minedu.gov.gr>, της ΕΘ.Α.Α.Ε. <https://www.ethaae.gr/el/> και του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» <https://greece20.gov.gr/>.

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

Συνημμένα:

Πρόσκληση υποβολής Προτάσεων για το Έργο: «Βιομηχανικά Διδακτορικά», με κωδικό ΟΠΣ ΤΑ: 5183960

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Προϊσταμένου της ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ
3. Μονάδες Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ), Β1, Β2, Γ, Δ και Ε

Πίνακας Αποδεκτών:**Κοινοποιήσεις :**

- Γραφείο Υφυπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημ. Επενδύσεων & ΕΣΠΑ
  - Γραφείο Προϊσταμένου Εθνικής Αρχής Συντονισμού
  - Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης
  - Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού της Εφαρμογής
  - Ειδική Υπηρεσία Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος
  - Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων (ΕΥΚΕ)
  - Ειδική Υπηρεσία Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων
  - Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ και ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

SUB3: Βιομηχανικά Διδακτορικά

Τίτλος Μεταρρύθμισης:
Πρώθηση της ποιότητας, της καινοτομίας και της εξωστρέφειας
στα πανεπιστήμια

Άξονας 3.2: Ενίσχυση των ψηφιακών δυνατοτήτων της εκπαίδευσης και
εκσυγχρονισμός της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης

Πυλώνας 3: Απασχόληση, δεξιότητες και κοινωνική συνοχή
Κωδικός Δράσης: 16289

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ: 5183960

ΑΘΗΝΑ, ΜΑΡΤΙΟΣ 2023

Προίμιο

Το Υποέργο «**Βιομηχανικά Διδακτορικά**» με κωδικό Δράσης 16289 (εφεξής «το έργο») θα συμβάλλει στους γενικούς στόχους που έχει θέσει το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» (εφεξής «Ελλάδα 2.0»).

Το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» εγκρίθηκε στις 13 Ιουλίου 2021 από το Συμβούλιο Οικονομικών Δημοσιονομικών Θεμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (The Economic and Financial Affairs Council/Ecofin) και περιλαμβάνει 106 επενδύσεις και 68 μεταρρυθμίσεις, κατανεμημένες σε 4 πυλώνες. Συγκεντρώνει 31,16 δισ. ευρώ εκ των οποίων 30,5 δισ. ευρώ ευρωπαϊκοί πόροι (18,43 δισ. ευρώ ενισχύσεις και 12,73 δισ. ευρώ δάνεια) για να ενεργοποιήσει 60 δισ. ευρώ συνολικές επενδύσεις στη χώρα στα επόμενα πέντε χρόνια.

Το «Ελλάδα 2.0» φιλοδοξεί να οδηγήσει τη χώρα οικονομικά, κοινωνικά και θεσμικά σε μια νέα εποχή. Να πυροδοτήσει μια θεμελιώδη αλλαγή οικονομικού υποδείγματος προς ένα πιο εξωστρεφές, ανταγωνιστικό και πράσινο παραγωγικό μοντέλο, εντός ενός πιο αποτελεσματικού και ψηφιοποιημένου κράτους, λιγότερο γραφειοκρατικού, με δραστικά μειωμένη παραοικονομία, με φορολογικό σύστημα φιλικό προς την ανάπτυξη και με ένα ποιοτικό και αποτελεσματικό δίκτυο κοινωνικής προστασίας, προσβάσιμο σε όλους.

Οι 4 πυλώνες του «Ελλάδα 2.0» είναι: (1) Πράσινη Μετάβαση, (2) Ψηφιακός Μετασχηματισμός, (3) Απασχόληση, δεξιότητες και κοινωνική συνοχή, (4) Ιδιωτικές επενδύσεις και μετασχηματισμός της οικονομίας.

Το έργο εντάσσεται στον **Πυλώνα 3** στον οποίο οι επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, την ενίσχυση της καινοτομίας των ελληνικών πανεπιστημίων και των επιδόσεων τους στην έρευνα και την προώθηση ερευνητικών προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων από τον ιδιωτικό τομέα καθώς και της ποιότητας της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, περιλαμβανομένης και της σύνδεσής της με την αγορά εργασίας.

Εντός του Πυλώνα 3, το έργο ανήκει στον **Άξονα 3.2 «Ενίσχυση των ψηφιακών δυνατοτήτων της εκπαίδευσης και εκσυγχρονισμός της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης»**, όπου προβλέπονται μεταρρυθμίσεις και παρεμβάσεις στην Ανώτατη Εκπαίδευση που αφορούν την προώθηση της ποιότητας, της καινοτομίας και εξωστρέφειας στα Πανεπιστήμια, στοχεύει στην ενίσχυση των επιδόσεων των ελληνικών πανεπιστημίων στον τομέα της έρευνας και της ποιότητας της εκπαίδευσης που προσφέρεται στους φοιτητές, συμπεριλαμβανομένης της συνάφειας με την αγορά εργασίας και των ψηφιακών δεξιοτήτων.

Η Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης του Υπουργείου Οικονομικών είναι αρμόδια για τον συντονισμό της σύνταξης του «Ελλάδα 2.0», καθώς και την παρακολούθηση και τον συντονισμό της υλοποίησης των προγραμμάτων και έργων τα οποία θα χρηματοδοτηθούν με πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας που θα διατεθούν στην Ελλάδα (Ν. 4738/2020 αρ. 271).

Αναλυτική πληροφόρηση για το «Ελλάδα 2.0», παρέχεται μέσω της ιστοσελίδας: <https://greece20.gov.gr/>. Πληροφορίες σχετικά με τη Δράση παρέχονται μέσω της ιστοσελίδας του Φορέα Υλοποίησης (ΦΥ) της Δράσης, που είναι η Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ, <https://www.epiteliki.minedu.gov.gr>.

Πληροφορίες σχετικά με την Πρόσκληση παρέχονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη διεύθυνση: industrialphds.rf@minedu.gov.gr

Περιεχόμενα

Περιεχόμενα.....	10
ΟΡΙΣΜΟΙ	12
1. Περιεχόμενο Πρόσκλησης	16
2. Στόχος του Έργου	17
3. Φορείς Υλοποίησης της Δράσης.....	18
4. Όροι & Προϋποθέσεις	18
5. Γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής	23
6. Πιστώσεις - Χρηματοδότηση	23
6.1 Επιλέξιμες δαπάνες.....	23
6.2 Χρηματοδότηση επενδυτικού σχεδίου – Παρεχόμενες ενισχύσεις.....	27
7. Χρονοδιάγραμμα	29
8. Εξακρίβωση αντιγράφων	29
9. Διαδικασία Υποβολής και Ελέγχου Αίτησης Χρηματοδότησης	29
9.1 Υποβολή Αίτησης χρηματοδότησης	29
9.2 Παραλαβή αιτήσεων χρηματοδότησης.....	31
9.3 Έλεγχος Πληρότητας - Επιλεξιμότητας Αιτήσεων	31
10. Διαδικασία Έκδοσης Εγκριτικών Αποφάσεων Χορήγησης Ενίσχυσης.....	33
10.1 Έλεγχος δικαιολογητικών για την Έκδοση της Εγκριτικής Απόφασης Χορήγησης Ενίσχυσης	33
10.2 Έκδοση Εγκριτικής Απόφασης Χορήγησης Ενίσχυσης ή Απόφασης Απόρριψης.....	34
10.3 Υποβολή και εξέταση ενστάσεων.....	34
11. Καταβολή Δημόσιας Χρηματοδότησης.....	35
12. Παρακολούθηση έργων - Επαληθεύσεις	39
13. Εξόφληση Δαπανών Υλοποίησης	45
14. Διαδικασία Τροποποιήσεων	46
15. Ολοκλήρωση Έργων	48
16. Υποχρεώσεις Δικαιούχων	49
16.1 Υποχρεώσεις κατά το χρονικό διάστημα Υλοποίησης του Έργου	49
16.2 Υποχρεώσεις μετά την Ολοκλήρωση του Έργου	50
16.3 Δημοσιονομικές Διορθώσεις – Ανακτήσεις.....	50
17. Διαδικασία Υλοποίησης- Παρακολούθησης Έργων.....	51
17.1 Έλεγχοι	52

17.2 Τήρηση Ενωσιακών και Εθνικών Κανόνων	53
18. Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου των Έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.....	53
19. Προσωπικά Δεδομένα	54
20. Δημοσιότητα – Διαφάνεια Ενισχύσεων	54
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΕΡΓΟΥ «ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΑ».....	57
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι – ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	57
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ – ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΔΗΛΩΣΕΩΝ	68
ΥΔ1: Υπεύθυνη Δήλωση για την επιχείρηση/βιομηχανία που συμμετέχει στο Έργο.....	68
ΥΔ 2: Υπεύθυνη Δήλωση του Προέδρου της Επιτροπής Ερευνών (για το Α.Ε.Ι. που συμμετέχει στο Έργο)	71
ΥΔ 3: Υπεύθυνη Δήλωση του/της Ακαδημαϊκού Υπεύθυνου του/της Υποψήφιου/ας Διδάκτορα (για το Α.Ε.Ι. που συμμετέχει στο Έργο)	73
ΥΔ 4 : Υπεύθυνη Δήλωση για τον/την Υποψήφιο/α Διδάκτορα που συμμετέχει στο Έργο	74
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ - ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΕΓΚΡΙΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ.....	76
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV - ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ.....	80
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V - ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ & ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ..	82
1. Αμοιβή Υποψήφιου/ας Διδάκτορα	83
2. Δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού.....	83
3. Αναλώσιμα.....	86
4. Δαπάνες ταξιδίων/μετακινήσεων	86
5. Δαπάνες συμμετοχής σε συνέδρια.....	87
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI - ΑΠΟΔΕΚΤΟΙ ΤΡΟΠΟΙ ΕΞΟΦΛΗΣΗΣ ΔΑΠΑΝΩΝ	89
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII - ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ.....	95
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII - ΕΝΔΙΑΜΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΑ ΠΡΟΟΔΟΥ	106
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ - ΤΕΛΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΕΡΓΟΥ	111
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ - ΟΡΙΣΜΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ.....	115

ΟΡΙΣΜΟΙ

Για τους σκοπούς της παρούσας ισχύουν οι ορισμοί του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού (ΓΑΚ), (Καν. 651/2014 της Επιτροπής), του Κανονισμού της Ε.Ε. 2017/1084, της υπ' αρ. 119126/2021 απόφασης «Σύστημα διαχείρισης και ελέγχου των Δράσεων και των Έργων του ΤΑΑ» (ΦΕΚ Β 4498) όπως τροποποιήθηκε βάσει της υπ. αριθμ. 52415/2022 ΥΑ, εφεξής ΣΔΕ καθώς και οι κάτωθι πρόσθετοι ορισμοί:

ΟΡΟΣ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΟΡΟΥ
Γενικοί ορισμοί	
Αίτημα Επαλήθευσης – Πιστοποίησης Δαπανών	Αίτημα του δικαιούχου που αποστέλλεται στον Φορέα Υλοποίησης (ΦΥ) για την επαλήθευση και πιστοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου του.
Ανάκτηση	Η επιστροφή των αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από τον λαβόντα για μη νόμιμη αιτία.
Αρχή Ελέγχου	Εθνική, περιφερειακή ή τοπική δημόσια αρχή ή οντότητα, λειτουργικά ανεξάρτητη από τη διαχειριστική αρχή και την αρχή πιστοποίησης, η οποία ορίζεται από το κράτος μέλος για κάθε Επιχειρησιακό Πρόγραμμα και είναι υπεύθυνη για τον έλεγχο της ουσιαστικής λειτουργίας του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου.
Άυλα στοιχεία ενεργητικού	Τα στοιχεία ενεργητικού που δεν έχουν φυσική ή χρηματοοικονομική υπόσταση, όπως δικαιώματα ευρεσιτεχνίας, άδειες εκμετάλλευσης, τεχνογνωσία ή άλλη διανοητική ιδιοκτησία.
Αχρεωστήτως Καταβληθέν Ποσό	Κάθε δαπάνη στην οποία δεν αντιστοιχεί σε ίσης αξίας παραδοθέν προϊόν, έργο ή υπηρεσία, σύμφωνα με τους όρους της σχετικής απόφασης χρηματοδότησης-ένταξης με την οποία αναλήφθηκε η υποχρέωση της δαπάνης.
Βιομηχανικό Διδακτορικό	Διδακτορική διατριβή που πραγματοποιείται σε συνεργασία με επιχείρηση ή βιομηχανία, για τη διεξαγωγή βασικής ή εφαρμοσμένης έρευνας, με σκοπό την εξαγωγή ερευνητικών αποτελεσμάτων για την παραγωγή καινοτόμων προϊόντων ή υπηρεσιών.
Βιομηχανική Έρευνα	Η σχεδιασμένη έρευνα ή κριτική διερεύνηση που αποσκοπεί στην απόκτηση νέων γνώσεων και δεξιοτήτων για την ανάπτυξη νέων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών, ή για τη σημαντική βελτίωση υφιστάμενων προϊόντων διεργασιών ή υπηρεσιών. Περιλαμβάνει τη δημιουργία συστατικών στοιχείων πολύπλοκων συστημάτων και μπορεί να συμπεριλαμβάνει την κατασκευή πρωτοτύπων σε εργαστηριακό περιβάλλον ή σε περιβάλλον προσομοίωσης διεπαφών με υφιστάμενα συστήματα, καθώς και δοκιμαστικές γραμμές παραγωγής, εφόσον κρίνεται αναγκαίο για τη βιομηχανική έρευνα και ιδιαίτερα για την επικύρωση τεχνολογίας πολλαπλών εφαρμογών.
Δημόσια Δαπάνη	Κάθε δημόσια συνεισφορά στη χρηματοδότηση πράξεων από τον κρατικό προϋπολογισμό, τον προϋπολογισμό περιφερειακών ή τοπικών αρχών ή τον προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στο πλαίσιο των διαρθρωτικών ταμείων και του Ταμείου Συνοχής, καθώς και κάθε παρόμοια δαπάνη. Κάθε συμμετοχή στη χρηματοδότηση από τον προϋπολογισμό πράξεων φορέων ή ενώσεων του δημόσιου τομέα, ενός ή περισσότερων περιφερειακών ή τοπικών αρχών ή φορέων του

	δημόσιου τομέα που ενεργούν σύμφωνα με την οδηγία 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις δημόσιες προμήθειες και την κατάργηση της οδηγίας 2004/18/ΕΚ περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών νοείται ως παρεμφερής δαπάνη.
Δημοσιονομική Διόρθωση	Η ακύρωση του συνόλου ή ενός μέρους της Ενωσιακής και Εθνικής συμμετοχής σε ένα έργο ή πράξη, στο πλαίσιο της συγχρηματοδότησής τους από τα επιχειρησιακά προγράμματα της προγραμματικής περιόδου, η οποία είναι ανάλογη της παράβασης που διαπιστώνεται.
Δικαιούχος/ Αποδέκτης κρατικής ενίσχυσης	Δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας αρμόδιος για την έναρξη ή την έναρξη και υλοποίηση πράξεων. Στο πλαίσιο των καθεστώτων κρατικών ενισχύσεων δυνάμει του άρθρου 107 της Συνθήκης, οι δικαιούχοι είναι δημόσιες ή ιδιωτικές επιχειρήσεις που εκτελούν μεμονωμένο έργο και λαμβάνουν δημόσια ενίσχυση.
Δράση	Σύνολο καθορισμένων στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΕΣΑΑ) μεταρρυθμίσεων ή και επενδύσεων, που έχουν προσδιορισθεί ως οικονομικά και τεχνικά αυτοτελείς, είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση στο πλαίσιο του ΤΑΑ, συμβάλλουν στους πυλώνες αυτού και έχουν καθορισμένο χρονικό πλαίσιο, ορόσημα και στόχους.
Έμμεσες Δαπάνες	Περιλαμβάνονται δαπάνες που συνδέονται με την υλοποίηση του έργου και πραγματοποιούνται σε ευθεία συσχέτιση με τις άμεσες δαπάνες του έργου (ενδεικτικά συμπεριλαμβάνονται διοικητικές δαπάνες, δαπάνες διοικητικού και υποστηρικτικού προσωπικού, δαπάνες διαχείρισης, δαπάνες για Λογιστή, δαπάνες για τηλεπικοινωνίες, ύδρευση ή ενέργεια).
Έναρξη των εργασιών	Το πρώτο χρονικά μεταξύ είτε της έναρξης των κατασκευαστικών εργασιών που αφορούν το ερευνητικό έργο είτε της πρώτης νομικά δεσμευτικής ανάληψης υποχρέωσης για την παραγγελία εξοπλισμού είτε άλλης ανάληψης υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την υλοποίηση του ερευνητικού έργου. Η αγορά γης και οι προπαρασκευαστικές εργασίες, όπως η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας, δε θεωρούνται έναρξη των εργασιών.
Ένταση ενίσχυσης	Το ακαθάριστο ποσό της ενίσχυσης εκφραζόμενο ως ποσοστό των επιλέξιμων δαπανών, πριν από την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων.
Επιχείρηση	Κάθε μονάδα, ανεξάρτητα από τη νομική της μορφή, που ασκεί οικονομική δραστηριότητα.
Έργο	Το έργο που υλοποιείται προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι του άξονα προτεραιότητας με τον οποίο σχετίζεται. Κάθε ενταγμένη για χρηματοδότηση πρόταση στο πλαίσιο της Δράσης.
Εφαρμοσμένη Έρευνα	Ως «εφαρμοσμένη έρευνα» νοείται η έρευνα όπως ορίζεται με την παρ. 1.3 της Ανακοίνωσης της Επιτροπής C (2022) 7388 final/19-10-2022 «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία- ΕΑΚ»), συμπεριλαμβανομένης της βιομηχανικής με την έννοια της παραγράφου 85 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής για την κήρυξη

	ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης.
Ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης	Η ημερομηνία απονομής στον δικαιούχο του εννόμου δικαιώματος να λάβει την ενίσχυση σύμφωνα με το εφαρμοστέο εθνικό καθεστώς.
Ιδιωτική Συμμετοχή	Κάθε συμμετοχή από ιδιωτικά κεφάλαια για την υλοποίηση έργου.
Προβληματική επιχείρηση	<p>Η επιχείρηση/βιομηχανία για την οποία συντρέχει τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:</p> <p>α) εάν πρόκειται για εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (πλην ΜμΕ που δεν έχει συμπληρώσει τριετία από τη σύστασή της ή, όσον αφορά την επιλεξιμότητα για ενίσχυση χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, ΜμΕ που δεν έχει συμπληρώσει επταετία από την πρώτη εμπορική της πώληση, η οποία πληροί τα κριτήρια για επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου κατόπιν ελέγχου με τη δέουσα επιμέλεια από τον επιλεγμένο ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό), όταν έχει απολεσθεί πάνω από το ήμισυ του εγγεγραμμένου της κεφαλαίου λόγω συσσωρευμένων ζημιών. Αυτό ισχύει όταν από την αφαίρεση των συσσωρευμένων ζημιών από τα αποθεματικά (και όλα τα άλλα στοιχεία που θεωρούνται εν γένει ως μέρος των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας) προκύπτει αρνητικό σωρευτικό ποσό που υπερβαίνει το ήμισυ του εγγεγραμμένου κεφαλαίου. Για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, ο όρος «εταιρεία περιορισμένης ευθύνης» παραπέμπει ειδικότερα στα είδη εταιρειών που αναφέρονται στο παράρτημα I της οδηγίας 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾ και ο όρος «κεφάλαιο» περιλαμβάνει, ενδεχομένως, και κάθε διαφορά από έκδοση υπέρ το άρτιο.</p> <p>β) εάν πρόκειται για εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας (πλην ΜμΕ που δεν έχει συμπληρώσει τριετία από τη σύστασή της ή, όσον αφορά την επιλεξιμότητα για ενίσχυση χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, ΜμΕ που δεν έχει συμπληρώσει επταετία από την πρώτη εμπορική της πώληση, η οποία πληροί τα κριτήρια για επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου κατόπιν ελέγχου με τη δέουσα επιμέλεια από τον επιλεγμένο ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό), εφόσον έχει απολεσθεί πάνω από το ήμισυ του κεφαλαίου της, όπως εμφανίζεται στους λογαριασμούς της εταιρείας, λόγω συσσωρευμένων ζημιών. Για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, ο όρος «εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας» παραπέμπει ειδικότερα στα είδη εταιρειών που αναφέρονται στο παράρτημα II της οδηγίας 2013/34/ΕΕ·</p> <p>γ) εάν πρόκειται για εταιρεία που υπάγεται σε συλλογική πτωχευτική</p>

¹ Οδηγία 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και συναφείς εκθέσεις επιχειρήσεων ορισμένων μορφών, την τροποποίηση της οδηγίας 2006/43/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση των οδηγιών 78/660/ΕΟΚ και 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 182 της 29.6.2013, σ. 19).

	<p>διαδικασία ή πληροί τις προϋποθέσεις του εθνικού δικαίου που τη διέπει όσον αφορά την υπαγωγή της σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία μετά από αίτημα των πιστωτών της·</p> <p>δ) εάν πρόκειται για επιχείρηση/βιομηχανία που έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης και δεν έχει ακόμη αποπληρώσει το δάνειο ή λύσει τη σύμβαση εγγύησης ή που έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης και υπόκειται ακόμη σε σχέδιο αναδιάρθρωσης·</p> <p>ε) εάν πρόκειται για άλλη επιχείρηση/βιομηχανία εκτός ΜμΕ, εφόσον τα τελευταία δύο έτη:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ο δείκτης χρέους προς ίδια κεφάλαια της επιχείρησης/βιομηχανίας είναι υψηλότερος του 7,5 και 2) ο δείκτης κάλυψης χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων της επιχείρησης/βιομηχανίας (EBITDA interest coverage ratio) είναι κάτω του 1,0.
Πρωτόκολλο Συνεργασίας	<p>Συμφωνητικό συνεργασίας μεταξύ του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.), της συνεργαζόμενης επιχείρησης ή βιομηχανίας και του/της υποψήφιου/ας διδάκτορα, το οποίο εγκρίνεται από τη Σύγκλητο του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.), κατόπιν εισήγησης του τμήματος, καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι συνεργασίας για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής στην επιχείρηση ή τη βιομηχανία και την εξαγωγή των ερευνητικών αποτελεσμάτων, τη χρήση υποδομών και εξοπλισμού του Α.Ε.Ι., εάν η έρευνα διεξάγεται εντός του Α.Ε.Ι., τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα κάθε συμβαλλόμενου μέρους, συμπεριλαμβανομένου του καθορισμού των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας επί του έργου που διεξάγεται κατά τη διάρκεια εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής.</p> <p>Κατά τη διάρκεια εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής ο/η υποψήφιος/α διδάκτορας δύναται να διεξάγει, εν όλω ή εν μέρει, την ερευνητική του δραστηριότητα σε χώρους της επιχείρησης ή της βιομηχανίας, μετά από σύμφωνη γνώμη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής, υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζονται η υποστήριξη και καθοδήγηση από τον/την επιβλέποντα/ουσα και εφαρμόζονται ο εσωτερικός κανονισμός του ιδρύματος και ο κανονισμός διδακτορικών σπουδών του Τμήματος.</p>
ΠΣΚΕ	Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων
Οικονομική δραστηριότητα	Κάθε δραστηριότητα που συνίσταται στην παροχή αγαθών ή υπηρεσιών σε δεδομένη αγορά.
Σύμβαση ορισμένου χρόνου	Η σύμβαση ή σχέση εξαρτημένης εργασίας ορισμένου χρόνου, η οποία συνάπτεται απευθείας μεταξύ του εργοδότη και του εργαζομένου, η λήξη της οποίας καθορίζεται από αντικειμενικούς όρους, όπως η παρέλευση συγκεκριμένης ημερομηνίας ή η εκτέλεση συγκεκριμένου έργου ή η πραγματοποίηση συγκεκριμένου γεγονότος.
ΣΔΕ (Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου)	Το σύνολο διοικητικών αρχών που βρίσκονται σε αλληλεξάρτηση, διαρθρωμένων με συγκεκριμένη οργανωτική δομή, οι οποίες αναπτύσσουν επί μέρους δραστηριότητες με αντικειμενικό σκοπό τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των πόρων.
Σύμπραξη	Συνεργασία δικαιούχων για την υλοποίηση πράξης/έργου.
ΤΑΑ	Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Φορέας Υλοποίησης	Δημόσιος ή Ιδιωτικός φορέας που έχει οριστεί από το αρμόδιο Υπουργείο Ευθύνης και έχει την αρμοδιότητα να υλοποιήσει την οικεία Δράση ή/και Έργο.
--------------------------	---

1. Περιεχόμενο Πρόσκλησης

Το έργο απευθύνεται σε Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.) σε συνεργασία με Επιχειρήσεις ή Βιομηχανίες, και αφορά σε χρηματοδότηση Βιομηχανικών Διδακτορικών για:

- Υποψήφιους/ες που πληρούν τις προϋποθέσεις εγγραφής σε προγράμματα διδακτορικών σπουδών σύμφωνα με τα άρθρα 92 έως 95 του Ν. 4957/2022 (ΦΕΚ Α' 141/21.7.2022) η οποία εντάσσεται στο πεδίο της βιομηχανικής ή εφαρμοσμένης έρευνας του άρθρου 96 Ν. 4957/2022 και υποβάλλουν αίτηση για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής, στο πλαίσιο και κατ' εφαρμογή της υπ' αριθμ. 1569/21.03.2023 Απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΦΕΚ Β' 1827/22.03.2023) ή
- Υποψήφιους/ες Διδάκτορες για τους οποίους δεν έχει παρέλθει ένα (1) ημερολογιακό έτος από την ημερομηνία αποδοχής της αίτησής τους από τη Γενική Συνέλευση του οικείου τμήματος στο πρόγραμμα και δύναται η διδακτορική τους διατριβή να εκπονηθεί σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του άρθρου 96 του Ν. 4957/2022 (ΦΕΚ Α 141) (βιομηχανικό διδακτορικό).

Η αίτηση αφορά στη διεξαγωγή βιομηχανικής ή εφαρμοσμένης έρευνας, με σκοπό την εξαγωγή ερευνητικών αποτελεσμάτων για την παραγωγή καινοτόμων προϊόντων ή υπηρεσιών, καθώς και τη διεξαγωγή ενός ερευνητικού έργου βιομηχανικά εστιασμένου.

Το έργο έχει σχεδιαστεί προκειμένου να συμβάλλει στη δημιουργία ισχυρών και γόνιμων δεσμών ανάμεσα στον ακαδημαϊκό και τον βιομηχανικό χώρο, στη σύνδεση και αξιοποίηση του παραγόμενου ακαδημαϊκού έργου για τις ανάγκες της αγοράς εργασίας, στη συμβολή στην επιχειρηματική καινοτομία και ανάπτυξη στην Ελλάδα καθώς και στην εκπαίδευση και ανάπτυξη ταλέντων Ερευνητών στη Βιομηχανική Έρευνα.

Επιπλέον, το έργο θα συμβάλλει στη συνεργασία της επιστημονικής κοινότητας με τον παραγωγικό τομέα, προκειμένου να τονωθεί η καινοτομία εντός των ελληνικών πανεπιστημίων. Η συνεργασία αυτή αναμένεται να ενισχύσει και να βελτιώσει την ανάπτυξη ανθρώπινου κεφαλαίου και τη μεταφορά γνώσης στην πραγματική οικονομία.

Οι Αιτήσεις Χρηματοδότησης που θα ενισχυθούν στο πλαίσιο του έργου υποβάλλονται από Α.Ε.Ι. και συνεργαζόμενες Επιχειρήσεις/ Βιομηχανίες και υλοποιούνται σύμφωνα με το Πρωτόκολλο Συνεργασίας μεταξύ του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος και της συνεργαζόμενης επιχείρησης ή βιομηχανίας και του/της Υποψήφιου/ας Διδάκτορα.

Οικονομικά Στοιχεία Πρόσκλησης

Ο μέγιστος Συνολικός Προϋπολογισμός των χρηματοδοτούμενων προτάσεων των έργων ανέρχεται σε **36.234.195,92 ευρώ**.

Η συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη που διατίθεται για την ένταξη των έργων σύμφωνα με την παρούσα πρόσκληση ανέρχεται σε **20.366.069,00 ευρώ**, η οποία χρηματοδοτείται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας **για την περίοδο 2022-2025 (RRF budget)**.

Αντίστοιχα, το συνολικό ποσό της ιδιωτικής συμμετοχής που απαιτείται για την υλοποίηση των έργων ανέρχεται σε **14.447.724,16 ευρώ**.

Συνεισφορά Εθνικού ΠΔΕ- ΦΠΑ: 1.420.402,76 ευρώ.

Μέγιστος Συνολικός Προϋπολογισμός Πρότασης

Ο μέγιστος προϋπολογισμός της πρότασης, δε δύναται να ξεπερνά το ποσό των **144.194,00 ευρώ**, για τη συνολική διάρκεια του έργου, εκ των οποίων:

- Δημόσια Δαπάνη έως 84.194,00 ευρώ μέσω του ΤΑΑ (60.000,00 ευρώ για την επιχείρηση/ βιομηχανία και 24.194,00 ευρώ για το Α.Ε.Ι.) και
- Ιδιωτική Συμμετοχή έως 60.000,00 ευρώ για την επιχείρηση/ βιομηχανία

Χρηματοδοτικό Σχήμα

Η προϋπολογιζόμενη δαπάνη **για τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.) ανέρχεται σε 17% του συνολικού προϋπολογισμού του έργου-πρότασης** και για την **Επιχείρηση/ Βιομηχανία το 83% του συνολικού προϋπολογισμού του έργου-πρότασης**.

Το Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (Α.Ε.Ι.) θα χρηματοδοτηθεί για το σύνολο των επιλέξιμων δαπανών (100%) έως και το ποσό των 24.194,00 ευρώ μέσω του ΤΑΑ και παράλληλα, η επιχείρηση/ βιομηχανία για το 50% των επιλέξιμων δαπανών μέσω του ΤΑΑ (έως 60.000,00 ευρώ), ενώ το υπολειπόμενο 50% αποτελεί ιδιωτική συμμετοχή, με ανώτατο ποσό επιλέξιμων δαπανών, συνολικά από το ΤΑΑ και από την ιδιωτική συμμετοχή, τις 120.000,00 ευρώ.

Τα ερευνητικά έργα «Βιομηχανικά Διδακτορικά» μεταξύ των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.) και επιχειρήσεων/ βιομηχανιών, θα λάβουν χρηματοδότηση μέσω του ΤΑΑ και μέσω ιδιωτικών κεφαλαίων, **με διάρκεια από είκοσι τέσσερις (24) έως τριάντα τρεις (33) μήνες**, η οποία καλύπτει **την περίοδο από την Εγκριτική Απόφαση Χορήγησης Ενίσχυσης του έργου, έως την 31.12.2025 το αργότερο**.

2. Στόχος του Έργου

Το έργο αποσκοπεί στην ικανοποίηση της ανάγκης για τη δημιουργία δεσμών μεταξύ ιδιωτικών επιχειρήσεων και Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων μέσα από τη βιομηχανική έρευνα, την επίλυση προβλημάτων στον παραγωγικό τομέα μέσα από την εστιασμένη βιομηχανική έρευνα καθώς και στην αντίστοιχη μεταφορά τεχνογνωσίας από τα ελληνικά πανεπιστήμια στις επιχειρήσεις.

Οι βασικές στρατηγικές προτεραιότητες στις οποίες συμβάλλει το έργο είναι οι εξής:

- Ενίσχυση σύνδεσης μεταξύ των Α.Ε.Ι., ως ερευνητικών οργανισμών, και της αγοράς, στη διευκόλυνση της μεταφοράς γνώσης στην πραγματική οικονομία και στην τόνωση της καινοτομίας.
- Μεταφορά γνώσης σε εταιρείες και εφαρμοσμένη επιστημονική έρευνα για την παραγωγή καινοτόμων προϊόντων ή υπηρεσιών.
- Συμβολή στην επιχειρηματική καινοτομία και ανάπτυξη, με έμφαση στις τεχνολογίες αιχμής.

- Ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ ιδιωτικών επιχειρήσεων και πανεπιστημιακών ιδρυμάτων.
- Εκπαίδευση και ανάπτυξη καινοτόμων ερευνητών/-τριών σε βιομηχανικούς ερευνητές/τριες.
- Παροχή κινήτρων για ιδιωτικές επενδύσεις.
- Ενίσχυση δεσμών μεταξύ πανεπιστημιακών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων.
- Σύνδεση νέων ερευνητών με τον ιδιωτικό επιχειρηματικό τομέα.
- Προώθηση προγραμμάτων Έρευνας και Ανάπτυξης σε τεχνολογίες αιχμής
- Προώθηση εφαρμοσμένης βιομηχανικής έρευνας και ενίσχυση της απασχόλησης των νέων ερευνητών για την ανάσχεση του «brain drain».

3. Φορείς Υλοποίησης της Δράσης

Σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 4696/23.11.2021 (ΑΔΑ: Ψ4Δ346ΜΤΛΗ-Ξ72) απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 200/31-01-2022 (ΑΔΑ: ΨΙΣ446ΜΤΛΗ-Κ3Υ), αναφορικά με τον προσδιορισμό φορέων υλοποίησης και λειτουργίας των Δράσεων και Έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, αρμοδιότητας του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, αρμόδιος Φορέας Υλοποίησης (ΦΥ) του Έργου είναι η ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ με την υποστήριξη από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘ.Α.Α.Ε.).

Η ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ σύμφωνα με το ΣΔΕ είναι υπεύθυνη για την αποτελεσματική υλοποίηση των έργων και την επίτευξη των Οροσήμων και Στόχων, σύμφωνα με τους όρους της Εγκριτικής Απόφασης, την καταχώρηση δεδομένων στο ΟΠΣ ΤΑ, τα οποία είναι αναγκαία για την παρακολούθηση, αξιολόγηση, δημοσιονομική διαχείριση, επαλήθευση και έλεγχο των έργων, καθώς και την εποπτεία κάθε σταδίου υλοποίησης των έργων.

Επιπλέον, έχει την υποχρέωση τήρησης ηλεκτρονικού και έγχαρτου αρχείου για το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο των έργων, σύμφωνα με τα πρότυπα και τις διαδικασίες του ΣΔΕ, παροχής πληροφοριών που ζητούνται από το ΥΠΑΙΘ, την Υπηρεσία Συντονισμού και την Ε.Ε., παρακολούθησης της προόδου υλοποίησης των έργων, καθώς και μέριμνας επαρκούς πληροφόρησης και δημοσιότητας στα έργα, σύμφωνα με τον Κανονισμό, τη Χρηματοδοτική Συμφωνία, τη Συμφωνία Χορήγησης Δανείου, και τη Στρατηγική Δημοσιότητας της Υπηρεσίας Συντονισμού και τον Οδηγό Επικοινωνίας του ΕΣΑΑ.

4. Όροι & Προϋποθέσεις

Με πρωτόκολλο συνεργασίας μεταξύ του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.), της συνεργαζόμενης επιχείρησης ή βιομηχανίας και του/της υποψήφιου/ας διδάκτορα, το οποίο εγκρίνεται από τη Σύγκλητο του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.), κατόπιν εισήγησης του οικείου Τμήματος του Α.Ε.Ι., καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι συνεργασίας για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής στην επιχείρηση ή τη βιομηχανία και την εξαγωγή των ερευνητικών αποτελεσμάτων, τη χρήση υποδομών και εξοπλισμού του Α.Ε.Ι., εάν η έρευνα διεξάγεται εντός του Α.Ε.Ι., τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα κάθε συμβαλλόμενου μέρους, συμπεριλαμβανομένου του καθορισμού των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας επί του έργου που διεξάγεται.

Κατά τη διάρκεια εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής ο/η υποψήφιος/α διδάκτορας δύναται να διεξάγει, εν όλω ή εν μέρει, την ερευνητική του/της δραστηριότητα σε χώρους της επιχείρησης ή της βιομηχανίας, μετά από σύμφωνη γνώμη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής, όπως έχει οριστεί σύμφωνα με το άρθρο 94 του Ν. 4957/2022, υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζονται η υποστήριξη και καθοδήγηση από τον/την επιβλέποντα/ουσα και εφαρμόζονται ο εσωτερικός κανονισμός του ιδρύματος και ο κανονισμός διδακτορικών σπουδών του Τμήματος.

Η συνεργαζόμενη επιχείρηση ή βιομηχανία υποδεικνύει έναν/μια (1) εκπρόσωπό της με εμπειρία και γνώση σχετική με το αντικείμενο της διδακτορικής διατριβής, που έχει ως καθήκοντα την καθοδήγηση του/της υποψήφιου/ας διδάκτορα, ως Εκπρόσωπος της επιχείρησης/βιομηχανίας στο έργο. Ο/Η Εκπρόσωπος της επιχείρησης ή της βιομηχανίας δύναται να συμμετέχει, χωρίς δικαίωμα ψήφου, στις συνεδριάσεις της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής και στην επταμελή εξεταστική επιτροπή, εκφράζοντας τις απόψεις του.

Οι υποψήφιοι διδάκτορες του παρόντος έχουν όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προβλέπονται από τον εσωτερικό κανονισμό του ιδρύματος και τον κανονισμό διδακτορικών σπουδών του Τμήματος, όπως καταρτίζεται σύμφωνα με το άρθρο 91 του Ν. 4957/2022, ενώ πρέπει να μην είναι ήδη κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος σε οποιονδήποτε επιστημονικό τομέα κατά τον χρόνο υποβολής της Αίτησης Χρηματοδότησης στην Ελλάδα ή το εξωτερικό.

Επισημαίνεται ότι για την υλοποίηση του έργου, δεν επιτρέπεται ένας δικαιούχος να αποτελέσει υπεργολάβο ή προμηθευτή άλλου δικαιούχου για τις ανάγκες του έργου «Βιομηχανικά Διδακτορικά».

Σημειώνεται ότι δεν τίθεται περιορισμός στον αριθμό των προτάσεων τις οποίες μπορούν να υποβάλουν από κοινού ένα Α.Ε.Ι. και μια συνεργαζόμενη επιχείρηση/ βιομηχανία. Ωστόσο, δεν υπάρχει η δυνατότητα υποβολής προτάσεων με την εμπλοκή του/της ίδιου/ίδιας υποψήφιου/ας διδάκτορα. Σε περίπτωση πολλαπλών προτάσεων, θα λαμβάνεται υπόψη μόνο η πρώτη πρόταση που θα υποβληθεί με τη συμμετοχή του/της ίδιου/ίδιας υποψήφιου/ας διδάκτορα, βάσει του κωδικού της αίτησης και του χρόνου οριστικοποίησης της στο ΠΣΚΕ, κατά το στάδιο υποβολής της Αίτησης Χρηματοδότησης.

Εφόσον εγκριθεί το έργο, απαγορεύεται η εκχώρηση του ανατιθέμενου έργου σε τρίτους από οποιονδήποτε δικαιούχο, καθώς και της απαίτησης για ενίσχυση που προκύπτει από την ανάθεση αυτή.

Κάθε εταίρος του έργου, επιχείρηση/βιομηχανία ή Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα, με την έκδοση της εγκριτικής απόφασης χορήγησης ενίσχυσης, θα νοείται ως τελικός αποδέκτης που κάνει χρήση των κονδυλίων του ΤΑΑ.

Δικαιούχοι:

α. Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.): Οι Ειδικόι Λογαριασμοί Κονδυλίων Έρευνας των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων της Χώρας, όπως αυτά ορίζονται στη διάταξη του άρθρου 3 του Ν. 4957/2022 (ΦΕΚ Α' 141), των οποίων οι ακαδημαϊκές μονάδες (Τμήματα/ Μονομηματικές Σχολές) οργανώνουν προγράμματα πρώτου, δεύτερου και τρίτου κύκλου σπουδών.

Επιστημονικός Υπεύθυνος του Έργου

Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος του έργου (ΕΥ) ορίζεται με απόφαση της Επιτροπής Ερευνών σύμφωνα με το άρθρο 234 του Ν. 4957/2022 και τον Οδηγό Χρηματοδότησης του Ε.Λ.Κ.Ε. και είναι ο/η προτεινόμενος/η επιβλέπων/ουσα του/της Υποψήφιου/ας Διδάκτορα.

Ειδικότερα, για τους ήδη εγγεγραμμένους σε πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών Υποψήφιους/ες Διδάκτορες, Επιστημονικός Υπεύθυνος ορίζεται ο/η επιβλέπων/ουσα ή μέλος της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής της Διδακτορικής Διατριβής, όπως ορίζεται στο άρθρο 94 του Ν. 4957/2022.

Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος έχει την ευθύνη για τον συντονισμό και την επίβλεψη του έργου από επιστημονικής και τεχνικής πλευράς, την ορθή υλοποίηση του φυσικού αντικειμένου του έργου και παρακολούθηση του οικονομικού αντικειμένου του έργου.

Ο Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας του Α.Ε.Ι. σε συνεργασία με τον Επιστημονικό Υπεύθυνο του έργου υποβάλλει την Αίτηση Χρηματοδότησης εκ μέρους του Α.Ε.Ι. και της συνεργαζόμενης επιχείρησης/βιομηχανίας στο ΠΣΚΕ και παράλληλα έχουν την ευθύνη της επικοινωνίας με την ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ. Για τον σκοπό αυτό, απαιτείται να διαθέτει κωδικό πρόσβασης στο ΠΣΚΕ. Οδηγίες για έκδοση κωδικού χρήστη στο ΠΣΚΕ βρίσκονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://www.ependyseis.gr/mis>.

β. Επιχειρήσεις/ Βιομηχανίες: Κάθε μονάδα, ανεξάρτητα από τη μορφή της και το μέγεθός της, η οποία ασκεί οικονομική δραστηριότητα.

Η επιχείρηση/ βιομηχανία πρέπει κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης να λειτουργεί νόμιμα (με έδρα ή υποκατάστημα) στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να διαθέτει ΑΦΜ ή VAT. Οι επιχειρήσεις οι οποίες κατά την υποβολή δε διαθέτουν έδρα ή υποκατάστημα στην Ελλάδα δεσμεύονται ότι κατά την ημερομηνία καταβολής της ενίσχυσης θα διαθέτουν εγκατάσταση ή υποκατάστημα (όχι σύσταση νέας, θυγατρικής εταιρείας) εντός της Ελληνικής Επικράτειας.

Το έργο απευθύνεται σε υφιστάμενες επιχειρήσεις ανεξαρτήτως ημερομηνίας ίδρυσης, οι οποίες προτίθενται να παρέχουν τις εγκαταστάσεις τους καθώς και οικονομική υποστήριξη για ολόκληρη τη διάρκεια του έργου.

Οι βασικές προϋποθέσεις συμμετοχής της επιχείρησης/βιομηχανίας - δυνητικός δικαιούχος, κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης, είναι οι ακόλουθες:

- Να λειτουργεί ως νομικό πρόσωπο, ανεξαρτήτως του τύπου του (π.χ. ΑΕ, ΕΠΕ, ΕΕ, ΟΕ, ΙΚΕ, ΚοινΣΕπ) ή ως ατομική επιχείρηση.
- Να τηρεί απλογραφικά ή διπλογραφικά βιβλία (πρώην Β΄ ή Γ΄ κατηγορίας του Κ.Β.Σ.) με βάση τα ΕΛΠ.
- Να μην βρίσκεται υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση.
- Να μην αποτελεί προβληματική επιχείρηση/βιομηχανία σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ της παρούσας Πρόσκλησης. Δύναται κατά παρέκκλιση να χορηγούνται κρατικές ενισχύσεις σε επιχειρήσεις που δεν ήταν προβληματικές την **31.12.2019** αλλά κατέστησαν προβληματικές κατά την περίοδο από **1.1.2020 έως 31.12.2021**.
- Να μην εκκρεμεί σε βάρος της ανάκτηση ενίσχυσης κατόπιν προηγούμενης αποφάσεως της Επιτροπής, με την οποία μια ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά.

- Να μην αποτελούν εταιρείες τεχνοβλαστούς (spin offs) σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 4864/2021 στις οποίες συμμετέχει ο/η επιβλέπων/ουσα ή μέλος της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής.
- Να συμπεριλάβει στην Αίτηση Χρηματοδότησης δαπάνες που δεν έχουν χρηματοδοτηθεί και δεν έχουν ενταχθεί σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους.
- Να δεσμευτεί ότι η Αίτηση Χρηματοδότησης δεν έχει υποβληθεί για ένταξη και εφόσον εγκριθεί προς χρηματοδότηση δε θα υποβληθεί σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους.
- Να μην έχουν επιβληθεί στην επιχείρηση/βιομηχανία πρόστιμα τα οποία έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, για παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας και ειδικότερα για: - Παράβαση «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας (3 πρόστιμα/3 έλεγχοι) - Αδήλωτη εργασία (2 πρόστιμα/2 έλεγχοι), μέσα σε χρονικό διάστημα δύο (2) ετών πριν από την ημερομηνία έναρξης υποβολής των Αιτήσεων Χρηματοδότησης, για τους λόγους του άρθ. 40 του Ν. 4488/2017.
- Να δεσμευθεί ότι αποδέχεται οποιοδήποτε σχετικό έλεγχο για την εξακρίβωση των δηλωθέντων στοιχείων από τις αρμόδιες εθνικές ή κοινοτικές αρχές, καθώς και τη διασταύρωση αυτών με στοιχεία που προέρχονται από τα πληροφοριακά συστήματα δημοσίων υπηρεσιών και ασφαλιστικών οργανισμών.

Όλα τα ανωτέρω προαπαιτούμενα αποτελούν προϋποθέσεις επιλεξιμότητας και συμμετοχής στο έργο. Η μη ικανοποίηση, ή η ελλιπής ή ανύπαρκτη τεκμηρίωση για την ικανοποίηση, κάθε μίας εξ αυτών αποτελεί συνθήκη αποκλεισμού του προτεινόμενου έργου.

Εξαιρούνται από την υποβολή οι επιχειρήσεις:

- Σε βάρος των οποίων **εκκρεμεί** εκτέλεση προηγούμενης **απόφασης ανάκτησης** της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθείσες κρατικές ενισχύσεις.
- Οι οποίες βρίσκονται υπό **πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση**.
- Οι οποίες θεωρούνται **προβληματικές** κατά τον ορισμό του άρθρου 2, σημείο 18, του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014.

Ο ορισμός της προβληματικής επιχείρησης/βιομηχανίας σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 παρατίθεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ της παρούσας Πρόσκλησης, για επιχειρήσεις οι οποίες έχουν λάβει ενίσχυση **διάσωσης** ή **αναδιάρθρωσης**. Όμως, αποτελούν δυνητικό δικαιούχο οι επιχειρήσεις που έχουν λάβει μεν ενίσχυση διάσωσης αλλά έχουν αποπληρώσει το δάνειο και έχει λυθεί η σύμβαση εγγύησης, καθώς και οι επιχειρήσεις που έχουν λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης η οποία έχει ολοκληρωθεί.

Εκπρόσωπος Επιχείρησης/ Βιομηχανίας στο Έργο

Η επιχείρηση/βιομηχανία εξουσιοδοτεί έναν/μία εκπρόσωπο της με εμπειρία και γνώση σχετική με το αντικείμενο της διδακτορικής διατριβής, με καθήκοντα την καθοδήγηση του/της Υποψήφιου/ας Διδάκτορα και την επίβλεψη του ερευνητικού του/της έργου από πλευράς της επιχείρησης/βιομηχανίας.

Ο/Η Εκπρόσωπος της επιχείρησης/βιομηχανίας θα συνεργάζεται με τον/την Υποψήφιο/α Διδάκτορα καθώς και τον/την ακαδημαϊκό/ή επιβλέποντα/ουσα του/της Υποψήφιου/ας Διδάκτορα για την υλοποίηση του ερευνητικού έργου.

Ο/Η Εκπρόσωπος της Επιχείρησης/ Βιομηχανίας θα πρέπει γενικά να διαθέτει:

- 5ετή τουλάχιστον εμπειρία με το αντικείμενο ή συναφές αντικείμενο του έργου.

Ο/Η Εκπρόσωπος της Επιχείρησης ή Βιομηχανίας δύναται να συμμετέχει, χωρίς δικαίωμα ψήφου, στις συνεδριάσεις της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής και στην επταμελή εξεταστική επιτροπή, εκφράζοντας τις απόψεις του/της.

γ. Υποψήφιος/α Διδάκτορας

1. Υποψήφιοι/ες που πληρούν της προϋποθέσεις εγγραφής σε προγράμματα διδακτορικών σπουδών σύμφωνα με τα άρθρα 92 έως 95 του Ν. 4957/2022 (ΦΕΚ Α' 141/21.7.2022) και υποβάλλουν αίτηση για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής, η οποία εντάσσεται στο πεδίο της βιομηχανικής ή εφαρμοσμένης έρευνας του άρθρου 96 Ν. 4957/2022 ή
2. Υποψήφιοι/ες Διδάκτορες για τους οποίους δεν έχει παρέλθει ένα (1) ημερολογιακό έτος από την ημερομηνία αποδοχής της αίτησής τους από τη Γενική Συνέλευση του οικείου τμήματος στο πρόγραμμα και η διδακτορική τους διατριβή δύναται να εκπονηθεί σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του άρθρου 96 του Ν. 4957/2022 (ΦΕΚ Α 141) (βιομηχανικό διδακτορικό).

Επισημαίνεται ότι για την κατηγορία αυτή των Υποψηφίων Διδακτόρων επιλέξιμες δαπάνες είναι μόνο όσες δαπάνες πραγματοποιηθούν μετά την υποβολή της σχετικής Αίτησης Χρηματοδότησης για το έργο «Βιομηχανικά Διδακτορικά».

Ο έλεγχος των προϋποθέσεων επιλογής των υποψηφίων διδακτόρων του άρθρου 96, πραγματοποιείται από τη Συνέλευση του Τμήματος, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 92 (Ν. 4957/2022), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, η οποία έχει αναλάβει την υποστήριξη του προγράμματος διδακτορικών σπουδών.

Για τους ήδη εγγεγραμμένους σε πρόγραμμα διδακτορικών σπουδών, η απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, λαμβάνεται έπειτα από έγγραφη θετική εισήγηση της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής του άρθρου 94 Ν. 4957/2022, με την οποία διαπιστώνεται ότι η διατριβή εμπίπτει στην παρ. 1 του άρθρου 96 σε συνδυασμό με τα οριζόμενα στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος και στον Κανονισμό Διδακτορικών του Α.Ε.Ι., εφόσον υπάρχει. Εφόσον η αίτηση γίνει δεκτή, εφαρμόζονται οι ειδικότερες διαδικασίες που ορίζονται στο άρθρο 96 του Ν. 4957/2022 για την εκπόνηση των βιομηχανικών διδακτορικών.

Επιπροσθέτως, η υπό χρηματοδότηση διδακτορική έρευνα δεν πρέπει να χρηματοδοτείται (για το σύνολο ή και για τμήμα αυτής) από οποιαδήποτε άλλη πηγή δημόσια, ιδιωτική, ευρωπαϊκή, διεθνή.

Οι Υποψήφιοι/ιες Διδάκτορες έχουν όλες τις υποχρεώσεις που προβλέπονται από τον εσωτερικό Κανονισμό του Ιδρύματος και τον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του οικείου Τμήματος, ο οποίος καταρτίζεται σύμφωνα με την παρ. 2, του άρθρου 91 του Ν. 4957/2022.

Οι ανωτέρω προϋποθέσεις πρέπει να πληρούνται κατά τον χρόνο έκδοσης της πράξης Χρηματοδότησης και να καλύπτουν όλη τη διάρκεια υλοποίησης του έργου.

δ. Πρωτόκολλο Συνεργασίας

Στο πλαίσιο του ερευνητικού έργου, μεταξύ των δικαιολογητικών του σχετικού Παραρτήματος ΙΙΙ, απαιτείται Πρωτόκολλο Συνεργασίας μεταξύ του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.), της συνεργαζόμενης επιχείρησης ή βιομηχανίας και του/της Υποψήφιου/ας Διδάκτορα, για την από κοινού υλοποίηση του έργου και τους ειδικότερους όρους της μεταξύ τους συνεργασίας.

Το Πρωτόκολλο Συνεργασίας καταρτίζεται μεταξύ των συμμετεχόντων φορέων του έργου, με σκοπό να διευθετήσει ζητήματα τα οποία θα (ή και πιθανόν να) προκύψουν κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης του έργου. Το Πρωτόκολλο Συνεργασίας εγκρίνεται από τη Σύγκλητο του Α.Ε.Ι., κατόπιν εισήγησης της Συνέλευσης του Τμήματος και σε αυτό καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι συνεργασίας για την εκπόνηση της διδακτορικής διατριβής στην επιχείρηση ή τη βιομηχανία και την εξαγωγή των ερευνητικών αποτελεσμάτων, τη χρήση υποδομών και εξοπλισμού του Α.Ε.Ι., εάν η έρευνα διεξάγεται εντός του Α.Ε.Ι., τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα κάθε συμβαλλόμενου μέρους, συμπεριλαμβανομένου του καθορισμού των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας επί του έργου που διεξάγεται κατά τη διάρκεια της εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής.

Όσον αφορά ειδικότερα στα αποτελέσματα του ερευνητικού έργου, στο Πρωτόκολλο Συνεργασίας θα πρέπει να ορίζεται ότι τα συμβαλλόμενα μέρη (επιχείρηση/ βιομηχανία, Α.Ε.Ι. και Υποψήφιος/α Διδάκτορας) επωφελούνται από κοινού εκ των αποτελεσμάτων του έργου, είτε σε αντίθετη περίπτωση θα υπάρχει ευρεία διάχυση των αποτελεσμάτων για την περίπτωση των Α.Ε.Ι. σε μια μη αποκλειστική και χωρίς διακρίσεις βάση, είτε μέσω της διδασκαλίας, είτε μέσω των δημοσιεύσεων και της συμμετοχής σε αναγνωρισμένα συνέδρια σύμφωνα με το άρθρο 2.1.1 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής C (2022) 7388 final/19-10-2022 «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και την ανάπτυξη και την καινοτομία-ΕΑΚ».

Η ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ δε συμμετέχει στη σύναψη του συμφωνητικού αυτού. Το πρωτόκολλο συνεργασίας δεν αναιρεί ή αμφισβητεί την Γνωμοδοτική Απόφαση Ένταξης και αποτελεί βασική προϋπόθεση για την έκδοση της Εγκριτικής Απόφασης Χορήγησης Ενίσχυσης, της οποίας αποτελεί παράρτημα. Το πρωτόκολλο συνεργασίας συμφωνείται και συνυπογράφεται μετά την έκδοση της Εγκριτικής Απόφασης Χορήγησης Ενίσχυσης και υποβάλλεται μαζί με τα υπόλοιπα δικαιολογητικά του Παραρτήματος ΙV, ως προϋπόθεση της δημόσιας χρηματοδότησης (ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ).

Στο Παράρτημα VII παρατίθεται Υπόδειγμα Πρωτοκόλλου Συνεργασίας. Το Υπόδειγμα είναι ενδεικτικό και δεν επιβάλλεται η εκάστοτε σύμπραξη να το υιοθετήσει ως έχει.

5. Γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής

Γεωγραφική περιοχή εφαρμογής της Δράσης είναι όλη η ελληνική Επικράτεια.

6. Πιστώσεις - Χρηματοδότηση

6.1 Επιλέξιμες δαπάνες

Οι ενισχύσεις των έργων αποτελούν επιχορηγήσεις και θα διατεθούν στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014, ως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Με βάση την τροποποίηση του Καν. (ΕΕ) 651/2014 δε χορηγούνται ενισχύσεις σε επιχειρήσεις που είναι προβληματικές. Ωστόσο, δύναται κατά παρέκκλιση να χορηγούνται σε επιχειρήσεις που δεν ήταν προβληματικές την 31η Δεκεμβρίου 2019, αλλά κατέστησαν προβληματικές κατά την περίοδο από 1η Ιανουαρίου 2020 έως την 31η Δεκεμβρίου 2021.

Ως νομοθετικό πλαίσιο για τη χρηματοδότηση των επιχειρήσεων εφαρμόζεται το άρθρο 25 του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 651/2014 (ΓΑΚ) με την ένταση ενίσχυσης στο 50% και για τους ερευνητικούς οργανισμούς το άρθρο 2.1.1 σημείο 20 των Κατευθυντήριων Γραμμών για την Έρευνα, με 100% χρηματοδότηση [Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, C (2022) 7388 final/19-10-2022 «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία- ΕΑΚ»] σε περίπτωση πλήρωσης των προϋποθέσεων που τίθενται από αυτές, για τη διεξαγωγή βιομηχανικής έρευνας.

Κανόνες επιλεξιμότητας

Οι κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των ερευνητικών έργων/πράξεων που θα χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο του έργου θα πρέπει να εντάσσονται στις επιλέξιμες δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης (άρθρο 25 του ΕΕ 651/2014) που περιγράφονται στον Γενικό Απαλλακτικό Κανόνα (Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 651/2014).

Ειδικότερα, οι δικαιούχοι μπορούν να λάβουν χρηματοδότηση στο πλαίσιο του έργου για δαπάνες που πραγματοποιούνται σε μία από τις ακόλουθες επιλέξιμες κατηγορίες δαπανών:

Πίνακας 1: Ανώτατα Επιλέξιμα Ποσά και προσδιορισμός ιδιωτικής συμμετοχής

Κατηγορία Δαπάνης	Ανώτατο Επιλέξιμο Ποσό για το Α.Ε.Ι.	Ανώτατο Επιχορηγούμενο Επιλέξιμο Ποσό για την Επιχείρηση/ Βιομηχανία	Ανώτατο Επιλέξιμο Ποσό ιδιωτικής συμμετοχής για την Επιχείρηση/ Βιομηχανία
I. Αμοιβή Υποψήφιου/ας Διδάκτορα	-	47.985,00 €	47.985,00 €
II. Δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού	18.145,30 €	5.000,00 €	5.000,00 €
III. Αναλώσιμα	4.465,91 €	1.489,76 €	1.489,76 €
IV. Δαπάνες ταξιδίων/ μετακινήσεων	-	1.000,00 €	1.000,00 €
V. Δαπάνες συμμετοχής σε συνέδρια	-	600,00 €	600,00 €
VI. Έμμεσες Δαπάνες	1.582,78 €	3.925,24 €	3.925,24 €
Σύνολο	24.194,00 €	60.000,00 €	60.000,00 €

Τα ανώτατα ποσά είναι δεσμευτικά ανά κατηγορία δαπάνης και αντιστοιχούν σε περίοδο τριάντα τριών (33) μηνών.

Για την υποβολή προτάσεων με μικρότερη χρονική διάρκεια το ποσό για την κατηγορία δαπανών Ι «Αμοιβή Υποψήφιου/ας Διδάκτορα», υπολογίζεται κατ' αναλογία με τη διάρκεια του υποβαλλόμενου έργου.

Προβλέπονται έμμεσες δαπάνες για τους Ε.Λ.Κ.Ε. των Α.Ε.Ι. και τις Επιχειρήσεις σε σταθερό ποσοστό 7% των άμεσων επιλέξιμων δαπανών των κατηγοριών Ι έως V, όπου εφαρμόζεται.

Κατηγορίες Δαπανών

I. Αμοιβή Υποψήφιου/ας Διδάκτορα

Στην κατηγορία περιλαμβάνεται η μισθοδοσία του/της Υποψήφιου/ας Διδάκτορα, ο οποίος δύναται να διεξάγει εν όλω ή εν μέρει, την ερευνητική του δραστηριότητα σε χώρους της επιχείρησης ή της βιομηχανίας, μετά από σύμφωνη γνώμη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής, για τη διεξαγωγή βιομηχανικής ή εφαρμοσμένης έρευνας.

Σημειώνεται ότι για τον/την Υποψήφιο/α Διδάκτορα, το μηνιαίο μικτό μισθολογικό κόστος ανά άτομο ανέρχεται στο ποσό των 2.525,00 ευρώ, συμπεριλαμβανομένων των ασφαλιστικών εισφορών του εργοδότη.

Οι δαπάνες αυτές βαρύνουν αποκλειστικά την επιχείρηση/βιομηχανία σύμφωνα με τις διατάξεις περί μισθωτής απασχόλησης, η οποία αναλαμβάνει την πρόσληψη του/της υποψήφιου/ας διδάκτορα, ο οποίος απασχολείται σε αυτή για τις ανάγκες υλοποίησης του έργου με σύμβαση εργασίας αορίστου χρόνου ή ορισμένου χρόνου, η οποία καλύπτει τουλάχιστον τη διάρκεια του έργου σύμφωνα με την Εγκριτική Απόφαση Χορήγησης Ενίσχυσης, ήτοι για διάστημα είκοσι τεσσάρων (24) έως τριάντα τριών (33) μηνών και δε συνδέεται με τη χρονική διάρκεια εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής.

II. Δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού

Στην κατηγορία αυτή εμπίπτουν οι δαπάνες απόσβεσης οργάνων και εξοπλισμού, απαραίτητων για την εκτέλεση του φυσικού αντικείμενου του έργου. Εξοπλισμός ως πάγιο στοιχείο, θεωρείται κάθε στοιχείο το οποίο με κατάλληλη χρήση και συντήρηση έχει ωφέλιμη ζωή μεγαλύτερη του ενός έτους, διατηρεί το αρχικό του σχήμα και εμφάνιση κατά τη χρήση, δε χάνει την ταυτότητά του με ενσωμάτωση σε άλλο ή πιο σύνθετο στοιχείο και καταχωρίζεται, κατά περίπτωση, στο μητρώο παγίων. Πρόκειται για μηχανήματα, εξαρτήματα αυτών, επιστημονικά όργανα και εργαλεία, καθώς και μέσα και εξοπλισμό πληροφορικής και επικοινωνιών, που χρησιμοποιούνται για την εξυπηρέτηση των δραστηριοτήτων του έργου.

Επιλέξιμες (παρ. 3β του άρθρου 25 του ΓΑΚ) είναι οι δαπάνες στον βαθμό και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο. Όταν τα όργανα και ο εξοπλισμός δεν χρησιμοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια ζωής τους για το έργο, επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές και τον Ν. 4172/2013 (άρθρα 22α και 24) και ΠΟΛ 1111/2016.

Για τις δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού που πραγματοποιούνται από δημόσιους φορείς ή από φορείς του ευρύτερου δημοσίου τομέα, απαιτείται η τήρηση των διαδικασιών που προβλέπει ο Ν. 4412/2016, τα άρθρα 249-255 του Ν. 4957/2022, καθώς και τα προβλεπόμενα στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (εφεξής «ΣΔΕ»). Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται και οι

δαπάνες που αφορούν σε λογισμικό και δικαιώματα χρήσης (licences) προγραμμάτων λογισμικού, εφόσον απαιτούνται για την εκτέλεση του έργου.

Ειδικότερα, ο επιστημονικός και λοιπός εξοπλισμός, καθώς και τα επιστημονικά όργανα, που αποκτώνται από τους Ε.Λ.Κ.Ε. των Α.Ε.Ι. και χρησιμοποιούνται από τα Α.Ε.Ι. για τις ανάγκες εκτέλεσης του έργου, αποσβένονται στο σύνολό τους, ανεξαρτήτως του ύψους της αξίας κτήσης τους, κατά την ημερομηνία λήξης του ερευνητικού έργου, στο πλαίσιο του οποίου έχουν αποκτηθεί, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 256 του Ν. 4957/2022.

III. Αναλώσιμα

Η κατηγορία περιλαμβάνει τις δαπάνες για υλικά, αναλώσιμα, εφόδια και συναφή προϊόντα που αποκτώνται για να καλύψουν ανάγκες που σχετίζονται άμεσα με την υλοποίηση του έργου. Για τις δαπάνες της υποκατηγορίας που πραγματοποιούνται από τους Ε.Λ.Κ.Ε. των Α.Ε.Ι. απαιτείται η τήρηση των διαδικασιών που προβλέπει ο Ν. 4412/2016 και τα άρθρα 249 έως 251 του Ν. 4957/2022 καθώς και τα προβλεπόμενα στο ΣΔΕ του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

IV. Δαπάνες ταξιδίων/μετακινήσεων

Στην κατηγορία εμπίπτει το σύνολο των δαπανών ταξιδιού/μετακινήσεων που πραγματοποιούνται ως πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες (παρ. 3 του άρθρου 25 ΓΑΚ) στο πλαίσιο υλοποίησης του έργου (π.χ. συμμετοχή σε συνέδριο, μετακινήσεις εργασίας στο πεδίο για τις ανάγκες του έργου κ.α.) και συνιστούν άμεσο αποτέλεσμα του έργου.

Η ανωτέρω κατηγορία δαπάνης αφορά αποκλειστικά και μόνο τις επιχειρήσεις και συγκεκριμένα τις σχετικές δαπάνες που αφορούν σε μετακινήσεις του/της Υποψήφιου/ας Διδάκτορα που είναι άμεσα συνδεδεμένες με το έργο.

V. Δαπάνες συμμετοχής σε συνέδρια

Στην κατηγορία εμπίπτει το σύνολο των δαπανών που σχετίζονται με την συμμετοχή του/της Υποψήφιου/ας Διδάκτορα σε συνέδρια (π.χ. δαπάνες εγγραφής και δαπάνες μετακίνησης για συνέδρια με ομιλία/ ανακοίνωση) που πραγματοποιούνται ως πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες (παρ. 3 του άρθρου 25 ΓΑΚ) και είναι άμεσα συνδεδεμένες με το ερευνητικό αντικείμενο του έργου.

Η ανωτέρω κατηγορία δαπάνης αφορά αποκλειστικά και μόνο τις επιχειρήσεις.

VI. Έμμεσες δαπάνες

Περιλαμβάνονται δαπάνες (για τους Ε.Λ.Κ.Ε. των Α.Ε.Ι. και επιχειρήσεις) που συνδέονται με την υλοποίηση του έργου και πραγματοποιούνται σε ευθεία συσχέτιση με τις άμεσες δαπάνες του έργου. Οι έμμεσες δαπάνες είναι επιλέξιμες χωρίς προσκόμιση των αντίστοιχων παραστατικών και είναι σταθερό ποσοστό 7% των επιλέξιμων άμεσων δαπανών του έργου. Οι άμεσες δαπάνες που χρησιμοποιούνται ως βάση υπολογισμού είναι αυτές των κατηγοριών Ι έως V, όπου εφαρμόζεται, χωρίς να συμπεριλαμβάνεται τυχόν Φ.Π.Α.

Το ποσό του Φ.Π.Α. που αντιστοιχεί στις άμεσες κατηγορίες δαπανών για το Α.Ε.Ι. καλύπτεται μέσω του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (Ε.Π.Α.).

Επισημαίνεται ότι για τους/τις ήδη εγγεγραμμένους/ες σε πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών Υποψήφιους/ες Διδάκτορες, οι δαπάνες των ανωτέρω κατηγοριών Ι. έως VI. είναι επιλέξιμες μετά την υποβολή της σχετικής Αίτησης Χρηματοδότησης του έργου.

Οι δαπάνες των κατηγοριών από ΙΙ. (Δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού) έως V. (Δαπάνες συμμετοχής σε συνέδρια), υλοποιούνται προοδευτικά ανά εξάμηνο κατ' αναλογία με τη διάρκεια του υποβαλλόμενου έργου.

Σημειώνεται ότι ο μέγιστος συνολικός προϋπολογισμός ανά έργο για το Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (Α.Ε.Ι.) είναι 24.194,00 ευρώ, ενώ για την επιχείρηση/ βιομηχανία ο μέγιστος συνολικός επιλέξιμος προϋπολογισμός ανά πρόταση δε δύναται να ξεπερνά τις 120.000,00 ευρώ, συμπεριλαμβανομένης της ιδιωτικής συμμετοχής (50%).

6.2 Χρηματοδότηση επενδυτικού σχεδίου – Παρεχόμενες ενισχύσεις

Καθεστώς Ενίσχυσης

Οι ενισχύσεις των έργων αποτελούν επιχορηγήσεις και θα διατεθούν στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά, κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (Γενικός Κανονισμός Απαλλαγής), όπως ο Καν. (ΕΕ) 651/2014 τροποποιήθηκε και ισχύει, και την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, C (2022) 7388 final/19-10-2022 «Πλαίσιο ΕΑΚ».

Η χρηματοδότηση της υλοποίησης του ερευνητικού έργου καλύπτεται από τη δημόσια δαπάνη και την ιδιωτική συμμετοχή. Η δημόσια δαπάνη (ενίσχυση ή/και στήριξη) υπολογίζεται ως ποσοστό επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού και χορηγείται με τη μορφή επιδότησης κεφαλαίου από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Για τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ίδρυματα (Α.Ε.Ι.) η δημόσια χρηματοδότηση από το «Ελλάδα 2.0» ανέρχεται σε ποσοστό 100%.

Οι ιδιωτικές επιχειρήσεις μπορούν να επιδοτηθούν με ανώτατη ένταση ενίσχυσης το 50% της συνολικής επιλέξιμης δαπάνης με ανώτατο ποσό τις 60.000,00 ευρώ.

Ιδιωτική συμμετοχή

Η ιδιωτική συμμετοχή για τις επιχειρήσεις προκύπτει ως διαφορά μεταξύ του επιλέξιμου προϋπολογισμού και της δημόσιας ενίσχυσης. Το 50% των επιλέξιμων δαπανών αποτελεί ιδιωτική συμμετοχή του δικαιούχου, δεν περιέχει στοιχεία κρατικής ενίσχυσης και δύναται να περιλαμβάνει ίδια κεφάλαια ή/και τραπεζικό δανεισμό.

Η δημόσια δαπάνη χορηγείται απολογιστικά, δηλαδή μετά την υλοποίηση των επενδυτικών δαπανών, την εξόφλησή τους και την παραλαβή τους από τα αρμόδια όργανα με βάση τις δαπάνες που κρίνονται επιλέξιμες.

Το δάνειο που θα χρησιμοποιηθεί είναι δυνατόν να υποστηρίζεται από άλλα χρηματοδοτικά εργαλεία υπό την προϋπόθεση ότι η σώρευση αυτή δεν οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης έντασης ή του υψηλότερου ποσού ενίσχυσης που εφαρμόζεται στις ενισχύσεις του αντίστοιχου άρθρου του Καν. (ΕΕ) 651/2014.

Το άθροισμα όλων των μορφών υποστήριξης δε θα πρέπει να υπερβαίνει το συνολικό κόστος του ερευνητικού έργου. Η δημόσια χρηματοδότηση από το ερευνητικό έργο και το μέρος του τυχόν συγχρηματοδοτούμενου δανείου, αθροιζόμενα θα πρέπει να μην υπερβαίνουν το συνολικό κόστος του ερευνητικού έργου. Παράλληλα, επισημαίνεται ότι όταν το χρηματοδοτικό εργαλείο εμπεριέχει ενίσχυση, το Ακαθάριστο Ισοδύναμο Επιχορήγησης (Α.Ι.Ε.) αυτής σωρεύει με την χρηματοδότηση κατά τον υπολογισμό του ορίου που θέτουν οι Κανονισμοί χορήγησης των ενισχύσεων.

Η ιδιωτική συμμετοχή του δικαιούχου της ενίσχυσης (επιχείρηση/βιομηχανία) αποδεικνύεται με την εξόφληση των δαπανών του έργου ή/και με την χρήση επιλογών απλοποιημένου κόστους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρούσα Πρόσκληση.

Για τη διευκόλυνση της υλοποίησης του ερευνητικού έργου παρέχεται η δυνατότητα χρησιμοποίησης χρηματοδοτικών εργαλείων (τηρουμένων στην περίπτωση των κρατικών ενισχύσεων των απαιτήσεων σώρευσης του αρ. 8 του Καν. (ΕΕ) 651/2014, καθώς και του συνόλου των κατά περίπτωση εφαρμοστέων κανόνων κρατικών ενισχύσεων). Στα χρηματοδοτικά εργαλεία δίνεται η δυνατότητα να συμπεριλαμβάνονται και τα δάνεια του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Το ύψος του δανείου από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας δε δύναται να υπερβαίνει το ύψος της ιδιωτικής συμμετοχής του δικαιούχου.

Σε κάθε περίπτωση η σώρευση των ενισχύσεων ως ποσοστό επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού της αίτησης ενίσχυσης δεν μπορεί να υπερβαίνει το 50% ως ποσοστό ενίσχυσης για όλες τις ιδιωτικές επιχειρήσεις ανεξαρτήτως νομικής μορφής.

Σώρευση

Σχετικά με τη σώρευση της ενίσχυσης που αφορά στα έργα της παρούσας Πρόσκλησης ισχύουν τα προβλεπόμενα στον Καν. (ΕΕ) 651/2014 (Άρθρο 8). Οι ενισχύσεις των έργων της παρούσας Πρόσκλησης μπορούν να σωρευθούν με οποιεσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, εφόσον τα εν λόγω μέτρα αφορούν διαφορετικές προσδιορίσιμες επιλέξιμες δαπάνες.

Επιλέξιμες δαπάνες οι οποίες ενισχύονται στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης, είναι δυνατόν να ενισχυθούν στο πλαίσιο άλλων κρατικών ενισχύσεων ή ενισχύσεων ήσσονος σημασίας, υπό την προϋπόθεση ότι η σώρευση αυτή δεν οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης έντασης ή του υψηλότερου ποσού ενίσχυσης που εφαρμόζεται στις ενισχύσεις του αντίστοιχου άρθρου του Καν. (ΕΕ) 651/2014 (άρθρα 25).

Χρηστή δημοσιονομική διαχείριση – Πρόληψη απάτης

Προς εξασφάλιση χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, η χρήση των κονδυλίων οφείλει να συμμορφώνεται με το εφαρμοστέο ενωσιακό και εθνικό δίκαιο. Για το λόγο αυτό, η ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα ώστε να διασφαλίζεται η πρόληψη, ο εντοπισμός και η αντιμετώπιση υποθέσεων απάτης, διαφθοράς και σύγκρουσης συμφερόντων που περιλαμβάνεται στην περιγραφή του σχετικού μηχανισμού στο Εθνικό Σχέδιο.

Περαιτέρω, η εφαρμογή του «Ελλάδα 2.0» θα υπόκειται σε αποτελεσματικούς και αποδοτικούς ελέγχους (Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 241/2021, άρθρο 22).

7. Χρονοδιάγραμμα

Ως ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών ορίζεται η επομένη της ημερομηνίας έκδοσης της Εγκριτικής Απόφασης Χορήγησης Ενίσχυσης των έργων στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης για χρηματοδότηση από το «Ελλάδα 2.0».

Για τα έργα που θα χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης, η ενίσχυση έχει χαρακτήρα κινήτρου και επομένως οι δικαιούχοι (Α.Ε.Ι. και επιχείρηση/ βιομηχανία) θα πρέπει να έχουν υποβάλει αίτηση χρηματοδότησης πριν από την έναρξη των εργασιών για την υλοποίηση του ερευνητικού έργου, κατά την έννοια του άρθρου 6 του Καν. (ΕΕ) 651/2014. Σε αντίθετη περίπτωση το σύνολο του έργου καθίσταται μη επιλέξιμο προς χρηματοδότηση.

Ως ημερομηνία λήξης της επιλεξιμότητας των δαπανών του έργου ορίζεται το αργότερο η 31^η Δεκεμβρίου 2025. Η ολοκλήρωση των έργων θα πρέπει να συντελεστεί έως την ως άνω ημερομηνία. Αιτήσεις Χρηματοδότησης με διάρκεια υλοποίησης μεγαλύτερη από την προβλεπόμενη δε γίνονται αποδεκτές.

Η χρονική διάρκεια του έργου όπως αυτή θα έχει ορισθεί στην Εγκριτική Απόφαση Χορήγησης Ενίσχυσης, δύναται να παραταθεί ως προς τη διάρκεια και επιλεξιμότητα των δαπανών του έργου έως τη συμπλήρωση τριάντα έξι (36) μηνών, σύμφωνα με απόφαση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» και απόφαση της ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ.

8. Εξακρίβωση αντιγράφων

Η ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ προκειμένου να εξακριβώσει την ακρίβεια των στοιχείων που αναγράφονται στα αντίγραφα εγγράφων που υποβάλλονται (είτε στο στάδιο της υποβολής είτε στο στάδιο υλοποίησης) σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή, διενεργεί δειγματοληπτικό έλεγχο σε τουλάχιστον πέντε τοις εκατό (5%) των αντιγράφων που υποβάλλουν οι δικαιούχοι κατά το αμέσως επόμενο τρίμηνο, ζητώντας τη συνδρομή των υπηρεσιών ή των φορέων που εξέδωσαν τα πρωτότυπα, (σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 11 του Ν. 2690/1999, όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 1 του Ν. 4250/2014).

9. Διαδικασία Υποβολής και Ελέγχου Αίτησης Χρηματοδότησης

9.1 Υποβολή Αίτησης χρηματοδότησης

Οι Αιτήσεις Χρηματοδότησης υποβάλλονται από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας υποχρεωτικά μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων «ΠΣΚΕ» (<https://www.ependyseis.gr/>) με την ένδειξη «Βιομηχανικά Διδακτορικά», στην ελληνική γλώσσα

κάνοντας χρήση του τυποποιημένου Εντύπου Υποβολής Αίτησης Χρηματοδότησης (υπόδειγμα στο Παράρτημα Ι).

Αιτήσεις Χρηματοδότησης στις οποίες δεν έχουν συμπληρωθεί όλα τα υποχρεωτικά πεδία προς συμπλήρωση, δε γίνονται αποδεκτές από το σύστημα και δεν είναι δυνατόν να υποβληθούν.

Στο ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ για το έργο «Βιομηχανικά Διδακτορικά», όπως εμφανίζεται στο ΠΣΚΕ, συμπληρώνονται πληροφορίες και επισυνάπτονται αρχεία που αφορούν στα ακόλουθα:

- I. Στοιχεία Δικαιούχου Φορέα
- II. Στοιχεία Εκπροσώπων Φορέων (ΑΕΙ και επιχείρησης/ βιομηχανίας)
- III. Παρουσίαση Βασικών Στοιχείων του Έργου
- IV. Οργανωτική δομή και διαχείριση του Έργου: Περιγραφή δραστηριοτήτων και ερευνητικών ενδιαφερόντων συμμετεχόντων φορέων & του διαθέσιμου εξοπλισμού/υποδομών που θα χρησιμοποιηθούν στο Έργο:
  1. Α.Ε.Ι.
  2. Επιχείρηση/Βιομηχανία
- V. Οικονομικά Στοιχεία του Έργου
- VI. Δείκτες Εκροής Έργου
- VII. Επισυναπτόμενα Έγγραφα

Η υποβολή Αίτησης Χρηματοδότησης μέσω του ΠΣΚΕ επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986 (ΦΕΚ Α΄75) όσον αφορά την αλήθεια, ακρίβεια και πληρότητα των στοιχείων που αναφέρονται σε αυτήν. Συνεπώς, θα πρέπει να εμφανίζει ταυτότητα περιεχομένου με τα ζητούμενα δικαιολογητικά του σχετικού Παραρτήματος της Πρόσκλησης. Ανακρίβεια στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση επισύρει τις προβλεπόμενες ποινικές και διοικητικές κυρώσεις. Οι δικαιούχοι φέρουν την ευθύνη της πλήρους και ορθής συμπλήρωσης της ηλεκτρονικής τους Αίτησης Χρηματοδότησης. Διόρθωση ή τροποποίηση ή συμπλήρωση των αιτήσεων, συμπλήρωση τυχόν ελλειπόντων στοιχείων, έστω και συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών, δεν είναι δυνατή και δεν επιτρέπεται μετά την ολοκλήρωση της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης στο ΠΣΚΕ.

Επιτρέπεται η ανάκληση της ηλεκτρονικής Αίτησης Χρηματοδότησης του προτεινόμενου έργου «Βιομηχανικά Διδακτορικά», η οποία υποβάλλεται από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας, υπό την προϋπόθεση να υποβληθεί πριν την έναρξη της διαδικασίας Ελέγχου Πληρότητας και Επιλεξιμότητας της Αίτησης.

Η ανάκληση της Αίτησης Χρηματοδότησης υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω του helpdesk (<http://www.ependyseis.gr/mis>) του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) με τη διαδικασία της ακύρωσης.

Η επιλογή αυτή οδηγεί αυτόματα στην παραίτηση των ενδιαφερομένων από την υποβληθείσα αίτησή τους και παρέχει τη δυνατότητα της επανυποβολής νέας Αίτησης Χρηματοδότησης, μέχρι της εξάντλησης των διαθέσιμων κονδυλίων. Σημειώνεται ότι κατά τη νέα υποβολή της πρότασης, αυτή θα λάβει νέα σειρά προτεραιότητας όπως ισχύει κατά την ημέρα και ώρα της νέας υποβολής.

Επισημαίνεται ότι, τα μηνύματα που θα αποστέλλονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στη(ις) διεύθυνση(εις) email που έχουν δηλωθεί στην Αίτηση Χρηματοδότησης προς την ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ

επέχουν για τους δικαιούχους θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των εννόμων συνεπειών και προθεσμιών.

Η ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ συλλέγει και επεξεργάζεται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα αποκλειστικά και μόνο στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, προκειμένου:

- Να συμμορφώνεται με τις έννομες υποχρεώσεις της
- Να εκπληρώνει τα καθήκοντά της τα οποία εκτελεί προς το δημόσιο συμφέρον ή κατά την άσκηση της δημόσιας εξουσίας που της έχει ανατεθεί (ενδεικτικά: έλεγχοι και διασταυρώσεις κατά την υποβολή, αξιολόγηση, παρακολούθηση τήρησης των υποχρεώσεων των δικαιούχων) και
- Να επικοινωνεί κατάλληλα με τους δυνητικούς δικαιούχους για σκοπούς συναφείς με την αξιολόγηση των αιτήσεων τους, υλοποίησης των έργων κλπ.

Σε όλες τις περιπτώσεις, τα προσωπικά δεδομένα υποβάλλονται στην ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ εκούσια από τα ίδια τα υποκείμενα. Εξαιρούνται οι περιπτώσεις που αυτά διαβιβάζονται στην ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ από άλλες δημόσιες υπηρεσίες προκειμένου να προβεί σε ενέργειες που εμπίπτουν στις αρμοδιότητές της.

Συνεπώς, η υποβολή αίτησης συμμετοχής στο έργο συνιστά ταυτόχρονα και εξουσιοδότηση προς την ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ για την περαιτέρω επεξεργασία από τις αρμόδιες υπηρεσίες, των προσωπικών δεδομένων, τα οποία και τηρούνται για τους ανωτέρω σκοπούς καθώς και για το σκοπό της:

- εξαγωγής στατιστικών δεδομένων και δεικτών
- διενέργειας ερευνών και της εκπόνησης μελετών για την αξιολόγηση τόσο της εν λόγω Δράσης όσο και της εξέλιξης της ερευνητικής δραστηριότητας στη χώρα
- δημοσίευσης των απολύτως αναγκαίων δεδομένων για σκοπούς διαφάνειας των συγχρηματοδοτούμενων ενισχύσεων και για την προβολή των συγχρηματοδοτούμενων έργων
- ενημέρωσης των δικαιούχων τόσο για την ομαλή εκτέλεση των έργων τους όσο και για νέες δράσεις

Σε κάθε περίπτωση η ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ διασφαλίζει την τήρηση της νομοθεσίας περί προσωπικών δεδομένων βάσει του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων και του συναφούς Εθνικού Νομοθετικού Πλαισίου.

9.2 Παραλαβή αιτήσεων χρηματοδότησης

Για να θεωρηθεί ότι η διαδικασία υποβολής της Αίτησης Χρηματοδότησης ολοκληρώθηκε επιτυχώς, θα πρέπει η ηλεκτρονική υποβολή της Αίτησης Χρηματοδότησης στο ΠΣΚΕ να οριστικοποιηθεί και να υποβληθεί επιτυχώς.

Όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά αναφέρονται αναλυτικά και επισυνάπτονται σε ηλεκτρονική μορφή στην Αίτηση Χρηματοδότησης στο ΠΣΚΕ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.

Το σύνολο των δικαιολογητικών που θα επισυναφθούν στο ΠΣΚΕ θα πρέπει να έχει συνολικό μέγεθος μικρότερο των 50 MB. Επιπλέον κάθε μεμονωμένο αρχείο θα πρέπει να είναι μικρότερο από 10 MB. Για τη διευκόλυνση των δικαιούχων είναι δυνατή η επισύναψη συμπιεσμένων αρχείων τύπου zip ή και rar.

9.3 Έλεγχος Πληρότητας - Επιλεξιμότητας Αιτήσεων

Με το πέρας της υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης, ακολουθεί η διαδικασία του ελέγχου πληρότητας και επιλεξιμότητας των υποβληθέντων αιτήσεων χρηματοδότησης.

Αιτήσεις Χρηματοδότησης οι οποίες κατά το προηγούμενο στάδιο υποβλήθηκαν ηλεκτρονικά και οριστικοποιήθηκαν (σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο 9.1), είναι διαθέσιμες προς επιβεβαίωση της τήρησης των προϋποθέσεων πληρότητας επιλεξιμότητας από το αρμόδιο όργανο.

Οι υποβληθείσες Αιτήσεις Χρηματοδότησης (προτάσεις έργων) ελέγχονται ως προς την πληρότητα και τις τυπικές προϋποθέσεις συμμετοχής που προβλέπονται στο έργο, σύμφωνα με κριτήρια αποκλεισμού που έχουν οριστεί.

Ο έλεγχος αυτός διενεργείται από την ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ στο ΠΣΚΕ, με βάση τα δηλωθέντα από τον δυνητικό δικαιούχο στοιχεία. Όλο το σχετικό υλικό είναι στη διάθεση της ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ για τις ανάγκες της ανωτέρω διαδικασίας.

Κριτήρια ελέγχου πληρότητας-επιλεξιμότητας για το έργο «Βιομηχανικά Διδακτορικά»:

- Η ορθή υποβολή/καταχώρηση όλων των στοιχείων της Αίτησης Χρηματοδότησης.
- Η προσήκουσα συμπλήρωση/σύνταξη και υποβολή της Αίτησης Χρηματοδότησης.
- Ο συνολικός προϋπολογισμός της πρότασης δεν υπερβαίνει το μέγιστο επιλέξιμο προϋπολογισμό ανά πρόταση και ανά δικαιούχο.
- Ο συνολικός προϋπολογισμός ανά κατηγορία δαπάνης, δεν υπερβαίνει τα ανώτατα επιλέξιμα ποσά.
- Ο έλεγχος του ποσού ιδιωτικής συμμετοχής, σύμφωνα με τον Πίνακα 1: Ανώτατα Επιλέξιμα Ποσά και προσδιορισμός ιδιωτικής συμμετοχής.
- Η συμμετοχή μιας επιχείρησης/βιομηχανίας βάσει του Πιστοποιητικού ΓΕΜΗ που έχει κατατεθεί.
- Η υποβολή των κάτωθι απαραίτητων δικαιολογητικών βάσει της Πρόσκλησης:
  1. Σύντομο υπόμνημα με το αντικείμενο της υπό εκπόνηση διδακτορικής διατριβής (έως 2 σελίδες)
  2. Βιογραφικό Σημείωμα του/της Υποψήφιου/ας Διδάκτορα.
  3. Βιογραφικό Σημείωμα του Επιστημονικού Υπεύθυνου και του/της προτεινόμενου/ης Επιβλέποντα/ουσας της Διδακτορικής Διατριβής (εφόσον δεν ταυτίζεται με τον Επιστημονικό Υπεύθυνο του έργου).
  4. Βιογραφικό Σημείωμα του προτεινόμενου/ης Εκπροσώπου της επιχείρησης/ βιομηχανίας στο έργο.
  5. Νομιμοποιητικά έγγραφα της επιχείρησης/βιομηχανίας ανάλογα με την νομική μορφή.
  6. Πιστοποιητικό ΓΕΜΗ επιχείρησης/ βιομηχανίας.
  7. Υπεύθυνες Δηλώσεις 1,2,3 και 4, όπως παρατίθενται στο Παράρτημα ΙΙ (Υποδείγματα Υπεύθυνων Δηλώσεων).
  8. Βεβαίωση αρμόδιας ΔΟΥ ή εκτύπωση Στοιχείων και Δραστηριοτήτων Εγκατάστασης μέσω της ιστοσελίδας gsis.gr.
  9. Μετοχική/εταιρική σύνθεση (τρεις (3) τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις) (Παράρτημα ΙΙΙ).
  10. Υπεύθυνη Δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου, σχετικά με τη συμμετοχή της επιχείρησης/βιομηχανίας σε άλλες επιχειρήσεις κατά τις τρεις (3) τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις (Παράρτημα ΙΙΙ).

11. Υπεύθυνη Δήλωση από κάθε μέτοχο/εταίρο, σχετικά με τη συμμετοχή του μετόχου/εταίρου σε άλλες επιχειρήσεις (πλην της αιτούσας) κατά τις τρεις (3) τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις (Παράρτημα ΙΙΙ)..
12. Στοιχεία για τις τρεις (3) τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις(Παράρτημα ΙΙΙ).
13. Σε περίπτωση ύπαρξης συνδεδεμένων ή/και συνεργαζόμενων επιχειρήσεων οικονομικά και νομιμοποιητικά έγγραφα (Παράρτημα ΙΙΙ).
14. Δικαιολογητικά που απαιτούνται προκειμένου να αξιολογηθεί εάν μία επιχείρηση/βιομηχανία είναι προβληματική (Παράρτημα ΙΙΙ).

Τα έργα που θα προταθούν και θα ενταχθούν στο «Ελλάδα 2.0» στο πλαίσιο του παρόντος έργου, θα ακολουθήσουν τους όρους και τις διαδικασίες υλοποίησης που προβλέπονται στον Κανονισμό (ΕΕ 241/2021) και στο ΣΔΕ του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Σημειώνεται ότι όλες οι αιτήσεις θα πρέπει να πληρούν το σύνολο των προϋποθέσεων του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014, ως ισχύει, ή της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, C (2022) 7388 final/19-10-2022 «Πλαίσιο ΕΑΚ», ανάλογα με την κατηγορία του δικαιούχου.

Οι Αιτήσεις Χρηματοδότησης ελέγχονται αυτοτελώς ως προς την πληρότητά τους, με βάση τη χρονική σειρά υποβολής τους, όπως αυτή πιστοποιείται από την ημερομηνία και ώρα οριστικοποίησης της Αίτησης στο ΠΣΚΕ.

Ο έλεγχος πληρότητας των αιτήσεων χρηματοδότησης διενεργείται μέχρι εξαντλήσεως των διαθέσιμων πόρων από την ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ, με κατάλληλη λίστα ελέγχου, διαμορφωμένη σύμφωνα με τους όρους της Πρόσκλησης με σκοπό τη διασφάλιση:

1. της προσήκουσας συμπλήρωσης/σύνταξης και υποβολής της Αίτησης Χρηματοδότησης
2. της ορθής υποβολής/καταχώρησης όλων των στοιχείων, δικαιολογητικών και επισυναπτόμενων εγγράφων της Αίτησης Χρηματοδότησης, και
3. της κατάλληλα υπογεγραμμένης Αίτησης Χρηματοδότησης και Υπεύθυνων Δηλώσεων 1, 2, 3 και 4.

Ο έλεγχος πληρότητας των Αιτήσεων Χρηματοδότησης γίνεται με ευθύνη της ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ, είναι άμεσος και ολοκληρώνεται με την κατάρτιση των καταλόγων των δυνητικών δικαιούχων.

10. Διαδικασία Έκδοσης Εγκριτικών Αποφάσεων Χορήγησης Ενίσχυσης

10.1 Έλεγχος δικαιολογητικών για την Έκδοση της Εγκριτικής Απόφασης Χορήγησης Ενίσχυσης

Η ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ διενεργεί τον έλεγχο της πλήρωσης των προϋποθέσεων συμμετοχής στη Δράση (έλεγχος δικαιολογητικών) βάσει του Παραρτήματος ΙΙΙ και συντάσσει για κάθε Πρόταση Ειδικό Δελτίο Ελέγχου Δικαιολογητικών Ένταξης, όπου αποτυπώνει τον έλεγχο των δικαιολογητικών και την πλήρωση (ή όχι) των προϋποθέσεων ένταξης. Το παρόν έγγραφο επισυνάπτεται στο ΠΣΚΕ στην σχετική καρτέλα των συνημμένων στην αντίστοιχη ενέργεια αξιολόγησης.

Συγκεκριμένα, για κάθε επιχείρηση/βιομηχανία ελέγχονται τα ακόλουθα σύμφωνα με τα δικαιολογητικά του Παραρτήματος ΙΙΙ:

- Εάν εκκρεμεί εκτέλεση προηγούμενης απόφασης ανάκτησης της Ευρωπαϊκής επιτροπής για αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθείσες κρατικές ενισχύσεις.
- Εάν η επιχείρηση/βιομηχανία είναι προβληματική κατά τον ορισμό του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014. Ωστόσο, δύναται κατά παρέκκλιση να χορηγούνται κρατικές ενισχύσεις σε επιχειρήσεις που δεν ήταν προβληματικές την 31η Δεκεμβρίου 2019, αλλά κατέστησαν προβληματικές κατά την περίοδο από 1ης Ιανουαρίου 2020 έως την 31η Δεκεμβρίου 2021, βάσει της Υπεύθυνης Δήλωσης που έχει υποβληθεί.
- Εάν η επιχείρηση/βιομηχανία έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης.
- Εάν το έργο δεν έχει υποβληθεί για ένταξη και δε θα υποβληθεί σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους πριν την έκδοση της Εγκριτικής Απόφασης Χορήγησης Ενίσχυσης/Απόφαση Απόρριψης της Αίτησης Χρηματοδότησης.

Ο έλεγχος των δικαιολογητικών για την έγκριση θα αποτυπωθεί στο ΠΣΚΕ στη σχετική ενέργεια αξιολόγησης.

Ο φάκελος των δικαιολογητικών θα πρέπει να περιλαμβάνει πλήρως συμπληρωμένα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά με τη σειρά που περιγράφονται στο Παράρτημα ΙΙΙ της παρούσας Πρόσκλησης.

Τονίζεται ότι δεν κατατίθεται φυσικός φάκελος με τεκμηρίωση (δικαιολογητικά) κατά τη φάση της υποβολής και έγκρισης της Αίτησης Χρηματοδότησης.

10.2 Έκδοση Εγκριτικής Απόφασης Χορήγησης Ενίσχυσης ή Απόφασης Απόρριψης

Η ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ συντάσσει εισήγηση προς τον Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων με τις προτάσεις που εγκρίνονται, σε συνέχεια και του ελέγχου των δικαιολογητικών του Παραρτήματος ΙΙΙ, και εκδίδεται η Εγκριτική Απόφαση Χορήγησης Ενίσχυσης ή Απόφαση Απόρριψης αναφορικά με την οριστική ένταξη ή απόρριψη των έργων. Οι αποφάσεις ένταξης εκδίδονται μέχρι εξαντλήσεως των διαθέσιμων πόρων, με βάση τη χρονική σειρά υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης, όπως αυτή πιστοποιείται από τον αριθμό πρωτοκόλλου που εκδίδεται από το ΠΣΚΕ.

Τα στοιχεία των εγκεκριμένων προς χρηματοδότηση έργων θα αποτελέσουν αντικείμενο δημοσιοποίησης, με βάση το εφαρμοστέο ενωσιακό και εθνικό δίκαιο. Στην Εγκριτική Απόφαση Χορήγησης Ενίσχυσης δημοσιεύεται ο κωδικός του έργου, ο τίτλος του έργου, οι εταίροι/συνδικαιούχοι του έργου, ο εγκεκριμένος προϋπολογισμός και η αναλογούσα δημόσια χρηματοδότηση για κάθε επιχορηγούμενη πρόταση, ενώ για τις μη επιλέξιμες προτάσεις αναγράφεται στην Απόφαση Απόρριψης ο κωδικός του έργου και η αιτιολογία απόρριψης.

Η Εγκριτική Απόφαση Χορήγησης Ενίσχυσης και η Απόφαση Απόρριψης δημοσιεύονται μέσω του διαδικτυακού τόπου της ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ, της ιστοσελίδας του Ταμείου Ανάκαμψης και του προγράμματος ΔΙΑΥΓΕΙΑ.

10.3 Υποβολή και εξέταση ενστάσεων

Οι δυνητικοί δικαιούχοι που υπέβαλαν Αιτήσεις Χρηματοδότησης για το έργο «Βιομηχανικά Διδακτορικά» στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης, δύναται να υποβάλουν ένσταση (ενδικοφανή προσφυγή με την έννοια του άρθρου 25 του Ν. 2690/1999) κατά της Εγκριτικής Απόφασης Χορήγησης Ενίσχυσης ή της Απόφασης Απόρριψης.

Συγκεκριμένα, ο Ε.Λ.Κ.Ε. του Α.Ε.Ι. σε συνεργασία με τον Επιστημονικό Υπεύθυνο και την επιχείρηση/βιομηχανία ο οποίος είναι υπεύθυνος για την υποβολή της πρότασης, έχει δικαίωμα άπαξ υποβολής ένστασης, προς την ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ, κατά της Απόφασης Έγκρισης/Απόρριψης, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερολογιακών ημερών, η οποία εκκινεί από την επομένη της δημοσίευσης (ανάρτησης) της Απόφασης.

Οι ενστάσεις εξετάζονται με ευθύνη της ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ τόσο ως προς τη νομιμότητα του έργου κατά της οποίας στρέφονται, όσο και ως προς την ουσία της υπόθεσης και είτε απορρίπτονται, είτε γίνονται αποδεκτές.

Αρμόδιο όργανο για την εξέταση των ενστάσεων είναι επιτροπή, η οποία συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Οι αποφάσεις επί των ενστάσεων εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 25 του Ν. 2690/1999 από τον Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής της ένστασης.

Η εκδοθείσα επί της ενστάσεως απόφαση καθιστά οριστική την πράξη έγκρισης ή την τυχόν απόρριψη αυτής, αποκλεισμένου έτερου σταδίου διοικητικής προσφυγής.

Τα αποτελέσματα εξέτασης των ενστάσεων κοινοποιούνται στους δυνητικούς δικαιούχους μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου με ευθύνη της ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλωθεί στην Αίτηση Χρηματοδότησης. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας εξέτασης των ενστάσεων, επικαιροποιείται ή συμπληρώνεται, εφόσον απαιτείται, η Εγκριτική Απόφαση Χορήγησης Ενίσχυσης.

11. Καταβολή Δημόσιας Χρηματοδότησης

Η δημόσια χρηματοδότηση που αναλογεί στους δικαιούχους καταβάλλεται από την ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ μέσω του Ειδικού Λογαριασμού που διαθέτει, σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο που διέπει τη διενέργεια των πληρωμών του και σύμφωνα με τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στο Παράρτημα IV (Δικαιολογητικά για την Καταβολή της Χρηματοδότησης).

Σημειώνεται ότι οι πληρωμές των έργων που χρηματοδοτούνται από το ΤΑΑ, πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις για το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων ΠΔΕ 2022 της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Επενδύσεων.

Ο χρόνος καταβολής της δημόσιας χρηματοδότησης εξαρτάται από την άμεση διαθεσιμότητα ή μη, των αντίστοιχων πιστώσεων.

Η δημόσια χρηματοδότηση καταβάλλεται απευθείας στους δικαιούχους και δεν επιτρέπεται η εκχώρηση της σε τρίτους. Κατ' εξαίρεση είναι δυνατή η εκχώρηση της δημόσιας χρηματοδότησης (εκτός της προκαταβολής) σε χρηματοπιστωτικό ίδρυμα για την παροχή δανείου που θα αντιστοιχεί σε μέρος ή στο σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης που χρησιμοποιείται για την υλοποίηση του έργου.

Σε αυτές τις περιπτώσεις η καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης γίνεται απευθείας στο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα με το οποίο έχει υπογραφεί η σύμβαση εκχώρησης, για το ισόποσο τμήμα του βραχυπρόθεσμου αυτού δανείου. Στις περιπτώσεις εκχώρησης, ο δικαιούχος είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει τη σύμβαση εκχώρησης με το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα στην ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ.

Για την καταβολή της χρηματοδότησης απαιτείται η υποβολή από τον δικαιούχο του αντίστοιχου αιτήματος στο ΠΣΚΕ. Το αίτημα πρέπει να συνοδεύεται από τα απαιτούμενα σύμφωνα με το Παράρτημα IV «Δικαιολογητικά για την Καταβολή της Χρηματοδότησης».

Το αίτημα καταβολής της χρηματοδότησης υποβάλλεται σε επίπεδο έργου από τον Επιστημονικό Υπεύθυνο.

Η ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ διασφαλίζει ότι ο δικαιούχος λαμβάνει πλήρως το συνολικό ποσό της οφειλόμενης ενίσχυσης το αργότερο σε σαράντα πέντε (45) μέρες μετά την ημερομηνία υποβολής του Αιτήματος από τον δικαιούχο. Προς τούτο, μπορεί να καταρτίσει ενδιάμεσες ενδεικτικές προθεσμίες. Η προθεσμία πληρωμής των σαράντα πέντε (45) ημερών δύναται να διακοπεί από την ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις. Η διακοπή και οι λόγοι που οδήγησαν σε αυτήν αποτυπώνονται στο ΠΣΚΕ, μέσω του οποίου ενημερώνεται ο δικαιούχος.

Μετά την καταβολή της ενίσχυσης από την ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ στον δικαιούχο-τελικό αποδέκτη, η ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ ενημερώνει το ΠΣΚΕ και το ΟΠΣ ΤΑ.

Επιτρέπονται οι ακόλουθες καταβολές δημόσιας χρηματοδότησης:

A. Επιχειρήσεις

1^{ος} Τρόπος (Με προκαταβολή)

I. Προκαταβολή με ισόποση εγγυητική επιστολή

Μετά την υπογραφή της Εγκριτικής Απόφασης Χορήγησης Ενίσχυσης, είναι δυνατή η χορήγηση προκαταβολής, σε ποσοστό μέχρι 40% της δημόσιας χρηματοδότησης, εφόσον ο εν λόγω δικαιούχος προσκομίσει ισόποση εγγυητική επιστολή προκαταβολής από αναγνωρισμένο προς τούτο ίδρυμα, η οποία εκδίδεται υπέρ της ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ, με διάρκεια ισχύος είτε αορίστου χρόνου, είτε ορισμένου χρόνου με λήξη δώδεκα (12) μήνες μετά την καταληκτική ημερομηνία ολοκλήρωσης του έργου. Αποτελεί ευθύνη της ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ να παρακολουθεί και να εξασφαλίζει ότι η κατά τα ανωτέρω προσκομισθείσα από δικαιούχο εγγυητική επιστολή είναι έγκυρη και παραμένει σε ισχύ για το χρονικό διάστημα που απαιτείται.

Η δυνατότητα λήψης προκαταβολής μέχρι του 40% της δημόσιας χρηματοδότησης, με την προσκόμιση ισόποσης εγγυητικής επιστολής, δύναται να πραγματοποιηθεί με σειριακά αιτήματα τα οποία δε θα υπερβαίνουν το προαναφερθέν ποσοστό και δε θα υποβληθούν μεταγενέστερα του πρώτου αιτήματος επαλήθευσης.

Η εγγυητική επιστολή προκαταβολής δύναται να απομειώνεται σταδιακά με βάση ισόποσο συμψηφισμό της, με αναλογούσα σε πιστοποιηθείσες δαπάνες του έργου δημόσια χρηματοδότηση και επιστρέφεται στον δικαιούχο μετά τον πλήρη συμψηφισμό της ως ανωτέρω.

Παρέχεται η δυνατότητα / επιλογή σε δικαιούχο που έλαβε προκαταβολή έναντι Εγγυητικής Επιστολής, όταν ελεγχθούν και πιστοποιηθούν δαπάνες του έργου του, να ζητήσει τη διατήρηση της υπάρχουσας εγγυητικής επιστολής από την ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ με σκοπό τη χορήγηση της υπόλοιπης δημόσιας χρηματοδότησης.

Η προκαταβολή συμψηφίζεται με την ενδιάμεση καταβολή ή με την αποπληρωμή του έργου σε περίπτωση που δεν υπάρχει ενδιάμεση καταβολή.

Η προκαταβολή θα πρέπει να καλύπτεται από τις δαπάνες που καταβάλλονται από τον δικαιούχο στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου και να δικαιολογούνται με εξοφλημένα τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας.

II. Ενδιάμεσες καταβολές

Δύναται να καταβληθούν έως τέσσερις (4) ενδιάμεσες καταβολές έπειτα από υποβολή του αντίστοιχου Αιτήματος Ενδιάμεσης Επαλήθευσης- Πιστοποίησης από πλευράς δικαιούχου και πιστοποίηση φυσικού και οικονομικού αντικειμένου ανά εξάμηνο, όπως περιγράφεται αναλυτικά στην ενότητα 12 (Παρακολούθηση έργων-Επαληθεύσεις), όπου και προσδιορίζεται το ύψος των επιλέξιμων δαπανών του έργου μέχρι τη στιγμή της υποβολής εκάστοτε Αιτήματος και η αναλογούσα δημόσια χρηματοδότηση.

III. Τελική Δόση – Αποπληρωμή

Καταβάλλεται κατόπιν υποβολής του αιτήματος τελικής επαλήθευσης από τον δικαιούχο και μετά την έγκριση της υποβληθείσας από το αρμόδιο όργανο έκθεσης τελικής επαλήθευσης.

Στο στάδιο αυτό οριστικοποιείται το τελικό επιλέξιμο προς χρηματοδότηση κόστος του έργου, η αναλογούσα δημόσια χρηματοδότηση και εκδίδεται η Απόφαση Ολοκλήρωσης του έργου.

2^{ος} Τρόπος (Χωρίς προκαταβολή)

I. Ενδιάμεσες καταβολές

Δύναται να καταβληθούν έως πέντε (5) ενδιάμεσες καταβολές έπειτα από υποβολή του αντίστοιχου Αιτήματος Ενδιάμεσης Επαλήθευσης-Πιστοποίησης από πλευράς δικαιούχου και πιστοποίηση φυσικού και οικονομικού αντικειμένου ανά εξάμηνο, όπως περιγράφεται αναλυτικά στην ενότητα 12 (Παρακολούθηση έργων-Επαληθεύσεις), όπου και προσδιορίζεται το ύψος των επιλέξιμων δαπανών του έργου μέχρι τη στιγμή της υποβολής εκάστοτε αιτήματος και η αναλογούσα δημόσια χρηματοδότηση.

II. Τελική Δόση – Αποπληρωμή

Καταβάλλεται κατόπιν υποβολής του αιτήματος τελικής επαλήθευσης από τον δικαιούχο και μετά την έγκριση της υποβληθείσας από το αρμόδιο όργανο έκθεσης τελικής επαλήθευσης. Στο στάδιο αυτό οριστικοποιείται το τελικό επιλέξιμο προς χρηματοδότηση κόστος του έργου, η αναλογούσα δημόσια χρηματοδότηση και εκδίδεται η Απόφαση Ολοκλήρωσης του έργου.

Τρόπος υπολογισμού της καταβολής Δημόσιας Χρηματοδότησης (εκταμιεύσεων)

Όροι:

- Ενδιάμεση Δόση Ε.Δ.: Η χρηματοδότηση προς τον δικαιούχο κατά τη διάρκεια υλοποίησης του έργου.
- Τελική Δόση Τ.Δ.: Η χρηματοδότηση προς τον δικαιούχο μετά την ολοκλήρωση της υλοποίησης του έργου.

- Προηγηθείσες εκταμιεύσεις Δημόσιας χρηματοδότησης: το σύνολο των εκταμιεύσεων προς τον δικαιούχο (προκαταβολή και ενδιάμεσες καταβολές) οι οποίες προηγούνται της υπό εξέταση δόσης.
- Πιστοποιηθείσα Δημόσια Δαπάνη Π.Δ.Δ.: το άθροισμα της Δημόσιας Δαπάνης που έχει πιστοποιηθεί για τον δικαιούχο από το όργανο επαλήθευσης, στο σύνολο των επαληθεύσεων που έχουν διενεργηθεί.

Το μέγιστο ποσό των Ενδιάμεσων Δόσεων (Ε.Δ.) και της Τελικής Δόσης (Τ.Δ.) της χρηματοδότησης για κάθε δικαιούχο, υπολογίζεται ως συνάρτηση της Πιστοποιηθείσας Δημόσιας Δαπάνης (Π.Δ.Δ.), ως ακολούθως:

Ε.Δ. = Π.Δ.Δ. – Προηγηθείσες εκταμιεύσεις Δημόσιας χρηματοδότησης

Τ.Δ. = Π.Δ.Δ. – Προηγηθείσες εκταμιεύσεις Δημόσιας χρηματοδότησης

Σε περίπτωση χορήγησης προκαταβολής και προκειμένου να μην υπάρξει υπέρβαση της έντασης της ενίσχυσης, οι καταβολές των ενισχύσεων και οι επιλέξιμες δαπάνες ανάγονται στην αξία τους κατά το χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης (με βάση το προεξοφλητικό επιτόκιο που ισχύει κατά το χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης). Ο υπολογισμός αυτός πραγματοποιείται πριν την τελική δόση – αποπληρωμή του έργου.

Β. Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) των Α.Ε.Ι.

I. Προχρηματοδοτήσεις

Οι εκταμιεύσεις της δημόσιας δαπάνης στους Ειδικούς Λογαριασμούς Κονδυλίων Έρευνας των Α.Ε.Ι., γίνεται με τη μορφή προχρηματοδοτήσεων, δηλαδή προκαταβάλλονται χωρίς να απαιτείται αντιστοίχιση με δαπάνες που έχουν πραγματοποιηθεί, δηλωθεί και επαληθευθεί. Σε κάθε σημείο της χρονικής περιόδου υλοποίησης ενός έργου, η διαφορά ανάμεσα στο άθροισμα των εκταμιεύσεων προς το Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (Α.Ε.Ι.) και στην Πιστοποιηθείσα Δημόσια Δαπάνη (Π.Δ.Δ.) δεν μπορεί να ξεπερνά σε ποσοστό το 40% της εγκεκριμένης Δημόσιας χρηματοδότησης του έργου για τον συγκεκριμένο δικαιούχο.

II. Αποπληρωμή

Η τελευταία δόση της δημόσιας χρηματοδότησης προς δικαιούχους – Ερευνητικούς Οργανισμούς καταβάλλεται κατόπιν υποβολής αιτήματος τελικής επαλήθευσης από τον δικαιούχο και μετά την έγκριση της υποβληθείσας από το αρμόδιο όργανο έκθεσης τελικής επαλήθευσης.

Γ. Επιχειρήσεις & Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) των Α.Ε.Ι.

Το άθροισμα των εκταμιεύσεων της δημόσιας χρηματοδότησης, πλην της αποπληρωμής, για κάθε δικαιούχο (επιχείρηση/βιομηχανία ή Ε.Λ.Κ.Ε.) δεν μπορεί να υπερβαίνει σε ποσοστό το 80% της εγκεκριμένης Δημόσιας χρηματοδότησης για τον συγκεκριμένο δικαιούχο.

Εάν κατά την ολοκλήρωση του έργου διαπιστωθεί ότι η συνολική ενίσχυση/δημόσια χρηματοδότηση που έχει ήδη καταβληθεί από την ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ, σε κάποιο δικαιούχο είναι μεγαλύτερη από αυτή που δικαιούται βάσει των συνολικών πιστοποιημένων δαπανών του, όπως αυτά προκύπτουν από τη

διαδικασία επαλήθευσης, τότε εφαρμόζεται η απόφαση που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση του τελευταίου εδαφίου του άρθρου τρίτου του Ν. 4822/2021 (ΦΕΚ Α 135).

Στην περίπτωση διαπίστωσης παράβασης εθνικού ή κοινοτικού δικαίου, λαμβάνοντας υπόψη το είδος και τη φύση της παράβασης και τις δημοσιονομικές επιπτώσεις, η ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ εισηγείται στον Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων την έκδοση απόφασης δημοσιονομικής διόρθωσης και ανάκτησης, με ακύρωση μέρους ή του συνόλου της χρηματοδότησης του έργου, βάσει πορίσματος διοικητικής ή επιτόπιας επαλήθευσης ή πορίσματος ελέγχου, καταχωρώντας τις αντίστοιχες λογιστικές εγγραφές στο ΟΠΣ ΤΑ.

Τα στοιχεία διαβιβάζονται στις αρμόδιες Αρχές/ φορείς, σύμφωνα με το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου.

Η οριστικοποίηση των αποτελεσμάτων των εν λόγω ελέγχων διενεργείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 5 του άρθρου 7 της ΥΑ καθορισμού του ΣΔΕ των δράσεων και των έργων του ΤΑΑ στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/241.

12. Παρακολούθηση έργων - Επαληθεύσεις

1. Παρακολούθηση στοιχείων προόδου των έργων

Η παρακολούθηση της υλοποίησης του εγκεκριμένου φυσικού και οικονομικού αντικειμένου των έργων της παρούσας Δράσης αποτελεί ευθύνη της ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ. Ειδικότερα, η ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ παρακολουθεί την εξέλιξη των έργων, τη χρηματοοικονομική πρόδοό τους, τους ποσοτικοποιημένους δείκτες, τα ορόσημα και τους στόχους και λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για την ομαλή χρηματοροπή προς τα έργα, και όταν απαιτείται, εισηγείται διορθωτικές ενέργειες.

Οι δικαιούχοι είναι υπεύθυνοι εξ ολοκλήρου απέναντι στην ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ για την υλοποίηση και τη διασφάλιση της προόδου του έργου τους, την ορθή τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων και των λοιπών όρων και περιορισμών καθώς και την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου με βάση τα εγκεκριμένα χαρακτηριστικά του έργου τους.

Η παρακολούθηση και ο έλεγχος της υλοποίησης των έργων πραγματοποιείται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τους μηχανισμούς ελέγχου και παρακολούθησης του ΤΑΑ. Η ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ καθώς και άλλα εξουσιοδοτημένα όργανα της Ελλάδας και της ΕΕ διατηρούν το δικαίωμα να ελέγχουν, όποτε κρίνεται απαραίτητο, την πορεία υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου με επισκέψεις στο χώρο εκτέλεσής του και στην έδρα του δικαιούχου και/ ή με επαλήθευση των στοιχείων που υποβάλλονται από τους δικαιούχους.

Οι δικαιούχοι υποχρεούνται στην υποβολή μέσω του ΠΣΚΕ του συνόλου των στοιχείων που αφορούν στην πρόοδο υλοποίησης, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα του έργου, (π.χ. δεδομένα προόδου φυσικού και οικονομικού αντικειμένου, αίτημα επαλήθευσης, αίτημα τροποποίησης), τα οποία είναι απαραίτητα τόσο για την παρακολούθηση του έργου όσο και για την αποτίμηση των στόχων της παρούσας Πρόσκλησης.

Αντίστοιχα, η ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ ενημερώνει το ΠΣΚΕ με τα στοιχεία που αφορούν ενέργειες αρμοδιότητάς της (π.χ. αποτελέσματα επαληθεύσεων) και το ΟΠΣ ΤΑ.

Οι δικαιούχοι υποχρεούνται να κοινοποιούν άμεσα στην ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ:

- Οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία σχετικά με το έργο που υλοποιούν, με τη μορφή αναφορών ή παροχής συγκεκριμένων στοιχείων.
- Οποιαδήποτε μεταβολή μείζονος σημασίας προκύψει στο φυσικό ή οικονομικό αντικείμενο του έργου που οριοθετεί ανάγκη τροποποίησής του.
- Πιθανή αδυναμία από πλευράς τους να συνεχίσουν την υλοποίηση του έργου.

Κάθε παράβαση των όρων της παρούσας Πρόσκλησης και της Εγκριτικής Απόφασης Χορήγησης Ενίσχυσης συνεπάγεται τη λήψη διορθωτικών μέτρων, τα οποία μπορεί να κλιμακωθούν, από τη διατύπωση στον δικαιούχο απλών συστάσεων συμμόρφωσης εντός συγκεκριμένων προθεσμιών, μέχρι και την ενεργοποίηση των διαδικασιών ανάκλησης της εγκριτικής απόφασης και έντοκης επιστροφής της τυχόν καταβληθείσας δημόσιας χρηματοδότησης κατά τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ).

2. Παρακολούθηση φυσικού αντικειμένου – παραδοτέα έργου

Οι δικαιούχοι έχουν την υποχρέωση να υποβάλουν ενδιάμεσες αναφορικές εκθέσεις, σε εξαμηνιαία βάση προς την ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ, οι οποίες θα περιλαμβάνουν κατ' ελάχιστον τα ακόλουθα:

- Το Αναλυτικό Υπόμνημα Προόδου της Διδακτορικής Διατριβής από τον/την Υποψήφιο/α Διδάκτορα προς την τριμελή συμβουλευτική επιτροπή, του άρθρου 94 του Ν. 4957/2022.. Εάν το Αναλυτικό Υπόμνημα Προόδου της Διδακτορικής Διατριβής υποβάλλεται στην αγγλική γλώσσα ή άλλη ξένη γλώσσα, θα πρέπει να προσκομίζεται και επίσημη μετάφραση στην ελληνική γλώσσα, για τις ανάγκες υλοποίησης και ελέγχου του εν λόγω έργου.
- Την Έκθεση Αξιολόγησης Προόδου από την τριμελή συμβουλευτική επιτροπή.
- Την Ενδιάμεση Αναφορά Προόδου του Έργου για την αντίστοιχη περίοδο αναφοράς σύμφωνα με το Παράρτημα VIII.

Με την ολοκλήρωση του έργου, οι δικαιούχοι υποβάλλουν την Τελική Έκθεση του Έργου, βάσει του Παραρτήματος ΙΧ, συνοδευόμενη από τα αναλυτικά Υπομνήματα Προόδου της Διδακτορικής Διατριβής από τον/την υποψήφιο/α διδάκτορα προς την τριμελή συμβουλευτική επιτροπή, τις εκθέσεις αξιολόγησης προόδου από την τριμελή συμβουλευτική επιτροπή και τις ενδιάμεσες αναφορές προόδου του έργου.

Για την ολοκλήρωση του έργου, σύμφωνα με την ΚΥΑ 1569/21.03.2023 (ΦΕΚ Β' 1827/22.03.2023) απαιτείται να πιστοποιηθεί η συμμετοχή του/της Υποψήφιου/ας Διδάκτορα σε ένα εξειδικευμένο επιστημονικό συνέδριο ή μία τουλάχιστον δημοσίευση επιστημονικού άρθρου σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά, που αφορά το αντικείμενο του ερευνητικού έργου, ανεξαρτήτως εάν η εν λόγω υποχρέωση περιλαμβάνεται στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος.

3. Παρακολούθηση οικονομικού αντικειμένου/ επαλήθευση πιστοποίησης δαπανών

Με στόχο την παρακολούθηση της προόδου του έργου και την εκταμίευση των προβλεπόμενων δόσεων της δημόσιας χρηματοδότησης, οι δικαιούχοι υποβάλλουν αιτήματα επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών.

Κάθε αίτημα επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών υποβάλλεται μέσω του ΠΣΚΕ, αφορά σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα και στις δαπάνες που πραγματοποίησε ο δικαιούχος σε αυτό και συνοδεύεται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, όπως αυτά καθορίζονται στο Παράρτημα V «Κανόνες Επιλεξιμότητας & Δικαιολογητικά για την Επαλήθευση Δαπανών».

Στο πλαίσιο της υλοποίησης κάθε έργου είναι δυνατόν να υποβληθούν:

Αίτημα ενδιάμεσης επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών για επιχειρήσεις που έλαβαν προκαταβολή

Υποβάλλονται από τους δικαιούχους **υποχρεωτικά έως τέσσερα (4) αιτήματα ενδιάμεσης επαλήθευσης-πιστοποίησης δαπανών** ανάλογα με τη διάρκεια του έργου.

- Το **πρώτο αίτημα** υποβάλλεται υποχρεωτικά μετά τη συμπλήρωση δώδεκα (12) μηνών από την έναρξη της υλοποίησης του έργου.
- Το **δεύτερο αίτημα** υποβάλλεται μέχρι τη συμπλήρωση δεκαοκτώ (18) μηνών από την έναρξη της υλοποίησης του έργου.
- Το **τρίτο αίτημα** υποβάλλεται μέχρι τη συμπλήρωση είκοσι τεσσάρων (24) μηνών από την έναρξη της υλοποίησης του έργου.
- Το **τέταρτο αίτημα** υποβάλλεται μέχρι τη συμπλήρωση τριάντα (30) μηνών από την έναρξη της υλοποίησης του έργου.

Κάθε αίτημα επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών συνοδεύεται από τα αντίστοιχα παραδοτέα για την περίοδο αναφοράς του έργου και συνοδεύεται από την Αναφορά Προόδου του Έργου για την αντίστοιχη περίοδο αναφοράς σύμφωνα με το Παράρτημα VIII.

Αίτημα ενδιάμεσης επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών για επιχειρήσεις που δεν έλαβαν προκαταβολή

Υποβάλλονται από τους δικαιούχους **υποχρεωτικά έως πέντε (5) αιτήματα ενδιάμεσης επαλήθευσης-πιστοποίησης δαπανών** σε επίπεδο έργου.

- Το **πρώτο αίτημα** υποβάλλεται υποχρεωτικά μετά τη συμπλήρωση έξι (6) μηνών από την έναρξη υλοποίησης του έργου.
- Το **δεύτερο αίτημα** υποβάλλεται υποχρεωτικά μετά τη συμπλήρωση δώδεκα (12) μηνών από την έναρξη υλοποίησης του έργου.
- Το **τρίτο αίτημα** υποβάλλεται μέχρι τη συμπλήρωση δεκαοκτώ (18) μηνών από την έναρξη της υλοποίησης του έργου.
- Το **τέταρτο αίτημα** υποβάλλεται μέχρι τη συμπλήρωση είκοσι τεσσάρων (24) μηνών από την έναρξη της υλοποίησης του έργου.
- Το **πέμπτο αίτημα** υποβάλλεται μέχρι τη συμπλήρωση τριάντα (30) μηνών από την έναρξη της υλοποίησης του έργου.

Κάθε αίτημα επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών συνοδεύεται από τα αντίστοιχα παραδοτέα για την περίοδο αναφοράς του έργου και συνοδεύεται από την Αναφορά Προόδου του Έργου για την αντίστοιχη περίοδο αναφοράς σύμφωνα με το Παράρτημα VIII.

Αίτημα τελικής επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών

Υποβάλλεται το αργότερο εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών από τη λήξη της εγκεκριμένης χρονικής διάρκειας υλοποίησης του έργου και αφορά στο σύνολο του έργου.

Έχει ως στόχο την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης του φυσικού αντικείμενου, την οριστικοποίηση του τελικού προϋπολογισμού του έργου και της αντίστοιχης δημόσιας χρηματοδότησης και την επιβεβαίωση της τήρησης των όρων της Εγκριτικής Απόφασης.

Το αίτημα ενδιάμεσης ή τελικής επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών υποβάλλεται από τον Επιστημονικό Υπεύθυνο του έργου και συνοδεύεται από την Ενδιάμεση Αναφορά ή Τελική Έκθεση του Έργου σύμφωνα με το Παράρτημα VIII ή ΙΧ αντίστοιχα.

Με βάση τα αιτήματα, τα συνοδευτικά παραστατικά και τις αναφορικές εκθέσεις διενεργείται η σχετική επαλήθευση από την ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ, από την οποία πιστοποιείται το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο του έργου που έχει εκτελεστεί και αποφασίζεται η εκταμίευση και το ύψος της δόσης της δημόσιας χρηματοδότησης (ενδιάμεση καταβολή ή αποπληρωμή).

Η υποβολή του αιτήματος επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών γίνεται υποχρεωτικά μέσω του ΠΣΚΕ. Σε περίπτωση που δεν υποβληθεί από τον δικαιούχο εντός των καθορισμένων χρονικών ορίων το αίτημα ενδιάμεσης ή τελικής επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών, και ιδίως εάν έχει προηγηθεί εκταμίευση προκαταβολής ή δόσης της χρηματοδότησης, η ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ προχωρά στη διερεύνηση του θέματος και σε διενέργεια επαλήθευσης.

Διαδικασία διενέργειας επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών

Οι επαληθεύσεις των έργων της παρούσας Πρόσκλησης διακρίνονται σε διοικητικές και επιτόπιες. Οι διοικητικές επαληθεύσεις διενεργούνται εξ αποστάσεως με βάση τα στοιχεία που υποβάλλονται από τους δικαιούχους των έργων στο ΠΣΚΕ, ενώ για τις επιτόπιες επαληθεύσεις είναι απαραίτητη η επιτόπια επίσκεψη στο(α) σημείο(α) που θα επιλεγεί(ούν) από την ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ ως καταλληλότερο(α) για την πιστοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου.

Προκειμένου οι δικαιούχοι να είναι κατάλληλα προετοιμασμένοι κατά την ημερομηνία της επιτόπιας επαλήθευσης, η ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ, κατόπιν συνεννόησης, αποστέλλει μέσω συμβατικού ή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, σε εύλογο χρονικό διάστημα πριν τη διενέργεια της επιτόπιας επαλήθευσης, ενημερωτικό έγγραφο ειδοποίησης όπου αναφέρεται η ακριβής ημερομηνία και ο τόπος της επιτόπιας επαλήθευσης, η εκτιμώμενη διάρκεια και ο τρόπος διενέργειάς της, καθώς και όλα τα στοιχεία ή το προσωπικό που πρέπει να βρίσκονται στη διάθεση του οργάνου επαλήθευσης. Ο δικαιούχος από την πλευρά του θα πρέπει να διευκολύνει τα μέλη του οργάνου επαλήθευσης και να τηρεί τις οδηγίες που αυτά θα του υποδεικνύουν, καθώς και τις ημερομηνίες αποστολής στοιχείων για τυχόν εκκρεμότητες που διαπιστώθηκαν. Η παρουσία κατά τη διάρκεια της επιτόπιας επαλήθευσης των αρμόδιων στελεχών εκ μέρους του δικαιούχου, αποτελεί βασική προϋπόθεση για την ομαλή διεξαγωγή της επαλήθευσης.

Επισημαίνεται ότι η κάλυψη τυχόν ελλείψεων που εντοπίστηκαν στο υποβληθέν αίτημα επαλήθευσης μέσω του ΠΣΚΕ είναι δυνατόν να πραγματοποιηθεί εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την γνωστοποίησή τους (έγγραφο ή ηλεκτρονική) στον δικαιούχο.

Σε περίπτωση μη έγκαιρης προσκόμισης των δικαιολογητικών, το όργανο επαλήθευσης ολοκληρώνει την έκθεση επαλήθευσης χωρίς να συμπεριλάβει τις αντίστοιχες δαπάνες. Ο δικαιούχος μπορεί να

συμπεριλάβει τις δαπάνες αυτές με τα αντίστοιχα δικαιολογητικά σε επόμενο αίτημα επαλήθευσης. Μετά τη διενέργεια της επαλήθευσης και την κάλυψη τυχόν ελλείψεων που εντοπίστηκαν ή την άπρακτη παρέλευση του δεκαπενθημέρου, ολοκληρώνεται η επαλήθευση με τη σύνταξη της σχετικής έκθεσης. Στην έκθεση επαλήθευσης, η οποία αποτελεί Τυποποιημένο Έντυπο που παράγεται από το ΠΣΚΕ, αποτυπώνονται τα προς επαλήθευση στοιχεία (σημεία ελέγχου), τα αντίστοιχα ευρήματα και τυχόν συστάσεις ή διορθώσεις.

Στην περίπτωση που η επιτόπια επαλήθευση διενεργείται βάσει δειγματοληψίας, η ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ καταγράφει τη σχετική μεθοδολογία επιλογής του δείγματος. Η έκθεση επαλήθευσης θα πρέπει να είναι σαφώς, ειδικώς και επαρκώς τεκμηριωμένη ιδίως στις περιπτώσεις εκείνες που έχει ευρήματα και συνεπώς δημιουργεί δυσμενείς έννομες συνέπειες εις βάρος των δικαιούχων, π.χ. με απομείωση της αιτούμενης δημόσιας δαπάνης.

Έγκριση αποτελεσμάτων επαλήθευσης – αντιρρήσεις δικαιούχου

Η συνταχθείσα από το όργανο «Έκθεση Επαλήθευσης», υποβάλλεται για έγκριση (αποδοχή των αποτελεσμάτων) από ιεραρχικά ανώτερο και διαφορετικό όργανο. Σε περίπτωση διαφωνίας με (ή λάθους σε) πεδία της Έκθεσης Επαλήθευσης, παρέχεται η δυνατότητα να εκτελεστούν οι όποιες διορθώσεις σε αυτή, από το αρμόδιο όργανο με την αντίστοιχη τεκμηρίωση.

Η συνταχθείσα από το αρμόδιο όργανο Έκθεση Επαλήθευσης υποβάλλεται στην ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ, η οποία τη διαβιβάζει προς έγκριση στον Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων μαζί με σχετική εισήγηση. Τα στοιχεία της εγκεκριμένης έκθεσης επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών καταχωρούνται στο ΠΣΚΕ με ευθύνη της ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ. Με την έγκριση των αποτελεσμάτων της Έκθεσης Επαλήθευσης:

- Ο δικαιούχος ενημερώνεται μέσω του ΠΣΚΕ για τα αποτελέσματα της επαλήθευσης.
- Ο δικαιούχος αποκτά δικαίωμα λήψης δόσης της δημόσιας χρηματοδότησης.

Με την κοινοποίηση των αποτελεσμάτων της επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών, παρέχεται το δικαίωμα στους δικαιούχους να υποβάλλουν αντιρρήσεις. Ο τρόπος, καθώς και η αποκλειστική προθεσμία εντός της οποίας μπορεί να ασκηθεί το δικαίωμα αυτό, το όργανο εξέτασης καθώς και η χρονική προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να λαμβάνεται θετική ή απορριπτική απόφαση προσδιορίζονται στην απόφαση που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση του τελευταίου εδαφίου του άρθρου τρίτου του Ν. 4822/2021 (ΦΕΚ Α 135).

Μετά την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας για υποβολή αντιρρήσεων, θεωρείται ότι τα αποτελέσματα της επαλήθευσης έχουν γίνει αποδεκτά από τον δικαιούχο.

Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας υποβολής και εξέτασης αντιρρήσεων, επικαιροποιείται ή συμπληρώνεται, αν απαιτείται, η σχετική έγκριση από τον Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων και οριστικοποιούνται τα αποτελέσματα της επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών. Τα αποτελέσματα εξέτασης των αντιρρήσεων καταχωρούνται στο ΠΣΚΕ με ευθύνη της ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ και μέσω του συστήματος ενημερώνονται οι δικαιούχοι.

Όργανα επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών

Για την υποστήριξη της ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ στη διαδικασία παρακολούθησης των έργων της παρούσας Δράσης, ορίζονται κατάλληλα καταρτισμένα στελέχη τα οποία ορίζονται για το σκοπό αυτό με ευθύνη της ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ.

Κατά τον ορισμό των μελών των οργάνων επαλήθευσης διασφαλίζεται η αποφυγή σύγκρουσης συμφερόντων για το ελεγχόμενο έργο.

Τα μέλη των οργάνων υποβάλλουν στην ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ δήλωση μη σύγκρουσης συμφερόντων και εμπιστευτικότητας.

Το πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του οργάνου επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών περιλαμβάνει:

- Την πιστοποίηση του οικονομικού αντικειμένου με βάση τα προσκομισθέντα παραστατικά και λοιπά δικαιολογητικά και στοιχεία τεκμηρίωσης. Για το σκοπό αυτό, το όργανο επαλήθευσης δύναται να στηρίζεται κατά την πιστοποίηση δαπανών δημοσίων φορέων και λοιπών φορέων που υπάγονται στον ευρύτερο δημόσιο τομέα στο τεκμήριο νομιμότητας που παράγουν τυχόν πραγματοποιηθέντες εσωτερικοί έλεγχοι δαπανών του φορέα.
- Την επιβεβαίωση του εύλογου του κόστους των επιλέξιμων δαπανών σύμφωνα με την Εγκριτική Απόφαση.
- Την επιβεβαίωση ύπαρξης επαρκούς διαδρομής ελέγχου.
- Τη διασφάλιση της τήρησης των λοιπών όρων υλοποίησης του έργου σύμφωνα με την παρούσα Πρόσκληση και τα εγκεκριμένα χαρακτηριστικά του έργου τους.
- Την επιβεβαίωση της τήρησης ξεχωριστής λογιστικής μερίδας για το έργο ή επαρκούς λογιστικής κωδικοποίησης.
- Τη διασφάλιση των κατά περίπτωση εφαρμοσμένων όρων ενωσιακού και εθνικού δικαίου που διέπει την υλοποίηση του έργου.
- Την επιβεβαίωση της συμμόρφωσης του δικαιούχου με τυχόν συστάσεις προγενέστερων επαληθεύσεων που έχουν διενεργηθεί στο έργο από την ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ, ή ελέγχων από άλλα εθνικά ή/και κοινοτικά ελεγκτικά όργανα.
- Τη διατύπωση πιθανών συστάσεων για διορθωτικές ενέργειες.
- Τη διατύπωση άποψης σε σχέση με τη συνέχιση ή μη της χρηματοδότησης του έργου.

Δείκτες Εκροών

Για τις ανάγκες παρακολούθησης του έργου «Βιομηχανικά Διδακτορικά» εφαρμόζονται οι παρακάτω δείκτες:

Ερευνητές:

- Ερευνητές που εργάζονται σε υποστηριζόμενες ερευνητικές εγκαταστάσεις - άνδρες (RRFC08.1).
- Ερευνητές που εργάζονται σε υποστηριζόμενες ερευνητικές εγκαταστάσεις – γυναίκες (RRFC08.2).
- Ερευνητές που εργάζονται σε υποστηριζόμενες ερευνητικές εγκαταστάσεις - μη δυαδικά άτομα ((RRFC08.3).

Επιχειρήσεις που ενισχύονται:

- Υποστηριζόμενες πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις (RRFC09.1).
- Υποστηριζόμενες μεσαίες επιχειρήσεις (RRFC09.2).

- Υποστηριζόμενες μεγάλες επιχειρήσεις (RRFC09.3).

13. Εξόφληση Δαπανών Υλοποίησης

Η εξόφληση των δαπανών που πραγματοποιούνται για την υλοποίηση έργων που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης, θα πρέπει να γίνεται κάθε φορά λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στις εκάστοτε ισχύουσες νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις που ρυθμίζουν το πλαίσιο πραγματοποίησης συναλλαγών και θέσπισης τυχόν περιορισμών σε αυτές.

Πέραν της τήρησης των ανωτέρω διατάξεων, κάθε δικαιούχος υποχρεούται στην τήρηση λογαριασμού σε αναγνωρισμένο Πιστωτικό Ίδρυμα που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα (Τραπεζικός Λογαριασμός του Έργου). Μέσω κινήσεων του λογαριασμού αυτού πραγματοποιούνται οι εξοφλήσεις των δαπανών του έργου, για τις οποίες με βάση το εκάστοτε θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο απαιτείται η χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής. Στον Λογαριασμό του έργου θα πρέπει να πιστώνονται τα ποσά των δόσεων της δημόσιας χρηματοδότησης.

Για τους Ειδικούς Λογαριασμούς Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) των Α.Ε.Ι., ο Τραπεζικός Λογαριασμός του έργου θα πρέπει να είναι με αποκλειστική χρήση για το έργο «Βιομηχανικά Διδακτορικά».

Στο λογαριασμό αυτό θα πρέπει να πιστώνονται τα ποσά των δόσεων της δημόσιας χρηματοδότησης, καθώς και τα συνολικά ποσά που αντιστοιχούν στις πραγματοποιηθείσες δαπάνες.

Όσον αφορά στη λογιστική παρακολούθηση του έργου τονίζεται ιδιαίτερα ότι είναι απαραίτητη η τήρηση χωριστής λογιστικής μερίδας ή επαρκούς λογιστικής κωδικοποίησης για τις δαπάνες και επιχορηγήσεις του ερευνητικού έργου σύμφωνα με τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (ΕΛΠ).

Θα πρέπει π.χ. να τηρούνται για το έργο τελευταίας βαθμίδας λογαριασμοί, όπου θα φαίνονται αναλυτικά οι δαπάνες κατά κατηγορία και οι επιχορηγήσεις. Αυτό ισχύει για όλους τους δικαιούχους. Στην περίπτωση φορέων που τηρούν απλογραφικά βιβλία (πρώην Β' κατηγορίας), η χρηματοδότηση (έσοδα) και οι δαπάνες θα πρέπει να παρακολουθούνται σε ιδιαίτερες στήλες του βιβλίου εσόδων – εξόδων και να εμφανίζονται χωριστά από την λοιπή δραστηριότητα στα αναλυτικά στοιχεία δήλωσης φορολογίας εισοδήματος. Οι λογιστικές καταχωρήσεις στα βιβλία των φορέων θα παρέχουν πλήρη, ακριβή και διακριτή εικόνα των στοιχείων των παραστατικών, που αφορούν στο έργο.

Όλα τα δικαιολογητικά και παραστατικά στοιχεία δαπανών του έργου (π.χ. πρωτότυπα τιμολόγια κτλ.) τηρούνται από τον αντίστοιχο δικαιούχο και τίθενται, οποτεδήποτε αυτό ζητηθεί, συγκεντρωμένα στη διάθεση της ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ και των λοιπών αρμοδίων ελεγκτικών οργάνων, που προβλέπονται από την εθνική και κοινοτική νομοθεσία. Τα τιμολόγια δαπανών συνοδεύονται υποχρεωτικά από παραστατικά, που αποδεικνύουν την εξόφληση αυτών ή από λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής ισχύος σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία.

Όλα τα δικαιολογητικά που αφορούν στην εκτέλεση του έργου πρέπει να τηρούνται, τόσο κατά τη διάρκεια της περιόδου εκτέλεσης του έργου όσο και μετά απ' αυτή, για διάστημα τουλάχιστον δέκα (10) ετών μετά την τελευταία καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης και πάντως όχι μικρότερο από το χρόνο παραγραφής της αξίωσης του Δημοσίου για την επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

Η προαναφερθείσα υποχρέωση τήρησης των πρωτοτύπων δικαιολογητικών του έργου εξακολουθεί να υπάρχει ακόμη και αν από φορολογικές διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας προκύπτει ότι ο φορέας

απέκτησε δικαίωμα καταστροφής των σχετικών στοιχείων μετά από φορολογικό έλεγχο. Μη τήρηση των στοιχείων, που θα έχει ως συνέπεια την αδυναμία ελέγχου των πράξεων από τα προβλεπόμενα εθνικά ή κοινοτικά όργανα ελέγχου, θα οδηγήσει σε ανάκληση των σχετικών αποφάσεων χρηματοδότησης-ένταξης και επιστροφή του συνόλου της δημόσιας δαπάνης.

Τονίζεται ότι το σύνολο των παραστατικών δαπανών (π.χ. τιμολογίων) θα πρέπει να έχει εκδοθεί από την ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας και μέχρι την ημερομηνία λήξης του έργου.

Στην περίπτωση που εγκρίθηκε Αίτηση Χρηματοδότησης σε επιχείρηση που λειτουργεί νόμιμα σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (δηλαδή κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης διαθέτει VAT), τότε οι δαπάνες καθίστανται επιλέξιμες εφόσον τεκμηριώνονται από παραστατικά που πραγματοποιούνται από το δικαιούχο με το ελληνικό ΑΦΜ για την υλοποίηση του έργου του.

Αναλυτικές πληροφορίες για τη διαδικασία εξόφλησης των δαπανών υλοποίησης των έργων δίνονται στο Παράρτημα VI «Αποδεκτοί Τρόποι Εξόφλησης Δαπανών».

14. Διαδικασία Τροποποιήσεων

Η ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ, όταν απαιτείται, εισηγείται στον Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων την έκδοση τροποποιήσεων της Εγκριτικής Απόφασης Χορήγησης Ενίσχυσης ή ανάκλησης αυτής και μεριμνά για τη δημοσιοποίηση των Αποφάσεων.

Τροποποίηση επιμέρους στοιχείων της Εγκριτικής Απόφασης Χορήγησης Ενίσχυσης είναι δυνατή εφόσον τηρούνται αθροιστικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- Παρέχεται επαρκής τεκμηρίωση για την αναγκαιότητα των προτεινόμενων μεταβολών των στοιχείων του έργου ως προς την ομαλή υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου του έργου και την επίτευξη των στόχων του.
- Δεν αλλοιώνονται η φύση και οι στόχοι του έργου.
- Δεν μεταβάλλονται στοιχεία με τρόπο που να ακυρώνεται η επιλεξιμότητα της Αίτησης Χρηματοδότησης, βάσει των κριτηρίων της παρούσας Πρόσκλησης.
- Δεν αυξάνεται το ποσό της εγκεκριμένης δημόσιας χρηματοδότησης του έργου.

Τα αιτήματα τροποποίησης υποβάλλονται μόνο μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) από τον δικαιούχο, με όλα τα κατά περίπτωση απαραίτητα έγγραφα ή δικαιολογητικά με τα οποία θα τεκμηριώνεται η αναγκαιότητά τους.

Οι τροποποιήσεις που επιτρέπεται να πραγματοποιηθούν από τους δικαιούχους έργων της παρούσας Πρόσκλησης ανήκουν στις ακόλουθες κατηγορίες:

A. Τροποποιήσεις μείζονος σημασίας

Η συγκεκριμένη κατηγορία αφορά σε τροποποιήσεις που σχετίζονται με κρίσιμες παραμέτρους που ενδέχεται να επηρεάσουν την ομαλή υλοποίηση του έργου και εντάσσονται σε μία από τις παρακάτω περιπτώσεις:

1. Παράταση της χρονικής διάρκειας υλοποίησης του έργου (όχι πέραν της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2025).
2. Αντικατάσταση επιχείρησης/βιομηχανίας (και ανάλογη επικαιροποίηση/ αντικατάσταση του Πρωτοκόλλου Συνεργασίας). Η αντικατάσταση της επιχείρησης/βιομηχανίας θα τελεί υπό την έγκριση της ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ.
3. Αντικατάσταση του Εκπροσώπου της επιχείρησης/βιομηχανίας στο έργο με άλλο μέλος με τουλάχιστον ισότιμα προσόντα.
4. Αντικατάσταση Επιστημονικού Υπεύθυνου του έργου.
5. Τροποποιήσεις που αφορούν το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο του έργου, πχ. τροποποίηση στοιχείων που επηρεάζουν σημαντικά την έκταση και τον τρόπο υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου.
6. Αντικατάσταση των οργάνων και εξοπλισμού (συμπεριλαμβανομένου και του λογισμικού) με σχετική επιβεβαίωση του Επιστημονικού Υπεύθυνου ότι μπορούν να οδηγήσουν στο ίδιο αποτέλεσμα σε σχέση με τον αρχικώς περιγραφόμενο εξοπλισμό.

Κάθε αίτημα τροποποίησης μείζονος σημασίας υποβάλλεται ηλεκτρονικά στο ΠΣΚΕ τουλάχιστον εκατόν είκοσι (120) ημερολογιακές ημέρες πριν την ημερομηνία λήξης του έργου, όπως αυτή προκύπτει βάσει της Εγκριτικής Απόφασης Χορήγησης Ενίσχυσης, συμπεριλαμβανομένων των τυχόν παρατάσεων που έχουν εγκριθεί. Στα αιτήματα αυτά αποτυπώνονται με ευδιάκριτο τρόπο οι προτεινόμενες αλλαγές σε σχέση με τα εκάστοτε ισχύοντα στοιχεία της Εγκριτικής Απόφασης Χορήγησης Ενίσχυσης και επισυνάπτονται όλα τα κατά περίπτωση απαραίτητα έγγραφα ή δικαιολογητικά με τα οποία τεκμηριώνεται η αναγκαιότητά τους.

Στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου επιτρέπεται η υποβολή μέχρι τριών (3) αιτημάτων τροποποίησης μείζονος σημασίας συνολικά για το έργο.

Οι τροποποιήσεις μείζονος σημασίας εξετάζονται με ευθύνη της ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ η οποία δύναται να ζητήσουν την συνδρομή εμπειρογνώμονα όπου κρίνεται απαραίτητο. Οι τροποποιήσεις αυτές εγκρίνονται ή απορρίπτονται ή γίνονται εν μέρει δεκτές από την Υπηρεσία και καταχωρίζονται στο ΠΣΚΕ με ευθύνη της ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ.

Οι τροποποιήσεις δύναται επίσης να εξετάζονται από Επιτροπή Τροποποιήσεων των Έργων της Δράσης η οποία συστήνεται με Απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων. Στην Απόφαση αυτή περιγράφονται τυχόν πρόσθετες αρμοδιότητες της Επιτροπής, πέραν των όσων περιλαμβάνονται στην παρούσα και ορίζονται τα μέλη της που μπορούν να προέρχονται από στελέχη της ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ. Η εξέταση των αιτημάτων των δικαιούχων από την Επιτροπή Τροποποιήσεων γίνεται μετά από σχετική εισήγηση της ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ.

Οι τροποποιήσεις που εξετάζονται από την Επιτροπή Τροποποιήσεων Έργων εγκρίνονται ή απορρίπτονται ή γίνονται εν μέρει δεκτές, με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων με βάση την εισήγηση/ γνώμοδοτηση της Επιτροπής. Η απόφαση καταχωρείται στο ΠΣΚΕ με ευθύνη της ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ.

Το αποτέλεσμα της διαδικασίας εξέτασης κάθε αιτήματος τροποποίησης μείζονος σημασίας κοινοποιείται στον δικαιούχο μέσω του ΠΣΚΕ.

Β. Τροποποιήσεις ήσσονος σημασίας

Στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου, επιτρέπονται χωρίς αριθμητικό περιορισμό τροποποιήσεις ήσσονος σημασίας ως ακολούθως:

1. Μεταβολή επωνυμίας ή /και νομικής μορφής.
2. Αλλαγή Νόμιμου Εκπροσώπου της επιχείρησης/βιομηχανίας.
3. Τροποποίηση του οικονομικού αντικειμένου που επηρεάζει επιμέρους στοιχεία του αρχικώς εγκεκριμένου συνολικού προϋπολογισμού του έργου. Συγκεκριμένα, σε περίπτωση μη απορρόφησης κονδυλίων επιτρέπεται η μεταφορά δαπάνης μεταξύ των κατηγοριών δαπανών Ι έως V σε ποσοστό έως 20%, χωρίς να μεταβάλλεται η Αμοιβή του Υποψήφιου/ας Διδάκτορα, εφόσον εξυπηρετούνται καλύτερα οι ανάγκες υλοποίησης του ερευνητικού έργου.

Οι τροποποιήσεις ήσσονος σημασίας πραγματοποιούνται έπειτα από έγκριση της ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ, χωρίς να απαιτείται τροποποίηση της Εγκριτικής Απόφασης Χορήγησης Ενίσχυσης. Συγκεκριμένα, η αποδοχή τους τελεί υπό την έγκριση της ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ η οποία εξετάζει την πλήρωση των προϋποθέσεων που αναφέρονται ανωτέρω για το χαρακτηρισμό κάποιας τροποποίησης ως ήσσονος σημασίας και τη συμμόρφωσή τους με τους υπόλοιπους όρους της παρούσας Πρόσκλησης.

15. Ολοκλήρωση Έργων

Η ολοκλήρωση του έργου, για το οποίο έχει πραγματοποιηθεί επαλήθευση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου, γίνεται από την ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 119126 ΕΞ 2021/29.09.2021 (ΦΕΚ Β 4498) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με την υπ' αριθμ. 52415 ΕΞ 2022/19.04.2022 (ΦΕΚ Β 1927), απόφαση του αρμόδιου Υπουργού για το «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) των Δράσεων και Έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας». Η ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ μεριμνά για την έκδοση της Βεβαίωσης Ολοκλήρωσης του έργου μέσω του ΠΣΚΕ και την κοινοποίησή της στον δικαιούχο με κάθε πρόσφορο μέσο (ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, συμβατικό ταχυδρομείο).

Απαραίτητες προϋποθέσεις για την ολοκλήρωση του έργου είναι:

- Η πιστοποίηση της ολοκλήρωσης του φυσικού αντικειμένου μέσα από την υλοποίηση των προβλεπόμενων παραδοτέων και την επίτευξη των βασικών στόχων του έργου ή ο προσδιορισμός των επιμέρους παραδοτέων τα οποία ολοκληρώθηκαν.
- Η τήρηση από τους δικαιούχους των υποχρεώσεων που περιγράφονται στην Εγκριτική Απόφαση Χορήγησης Ενίσχυσης.
- Η συμμόρφωση των δικαιούχων με τυχόν συστάσεις προγενέστερων επαληθεύσεων/επιθεωρήσεων/ελέγχων που έχουν διενεργηθεί στο έργο.

Η διαδικασία έκδοσης βεβαίωσης ολοκλήρωσης ενεργοποιείται μετά την καταβολή της ενίσχυσης στον δικαιούχο και την οριστικοποίηση του Εντύπου Καταβολής Ενίσχυσης, που αφορά στην ολοκλήρωση της υλοποίησης της Πράξης. Με βάση τα αποτελέσματα της Έκθεσης Επαλήθευσης των συνολικών στοιχείων της Πράξης και την καταβολή της ενίσχυσης, ο ΕΦ προβαίνει στη σύνταξη της Βεβαίωσης Ολοκλήρωσης Πράξης μέσω του ΠΣΚΕ, η οποία υπογράφεται από το όργανο που εξέδωσε την απόφαση χρηματοδότησης της πράξης.

Με τη Βεβαίωση αυτή:

- βεβαιώνεται η ολοκλήρωση της υλοποίησης του φυσικού αντικείμενου της Πράξης, δηλ. έχει περατωθεί φυσικά, έχει παραληφθεί και πιστοποιηθεί το σύνολο των εργασιών της Πράξης ή έχει εκτελεστεί πλήρως (τα παραδοτέα, η επίτευξη της τιμής των δεικτών και των στόχων της Πράξης)
- βεβαιώνεται η ολοκλήρωση της υλοποίησης του οικονομικού αντικείμενου του δικαιούχου και αποτυπώνεται το τελικό αποτέλεσμα της επαλήθευσης δαπανών (συνολική δαπάνη και αντιστοιχούσα δημόσια δαπάνη) όλων των προηγούμενων ενδιάμεσων Αιτημάτων Πληρωμής καθώς και του τελικού Αιτήματος
- καθορίζεται το τελικό χρηματοδοτικό σχήμα της Πράξης
- καθορίζεται η ακριβής ημερομηνία ανάληψης κάθε Μακροχρόνιας Υποχρέωσης του δικαιούχου, όπως αυτές έχουν προδιαγραφεί στην Απόφαση Χρηματοδότησης
- διαπιστώνεται η τήρηση των υποχρεώσεων των δικαιούχων που τίθενται στην Εγκριτική Απόφαση Χορήγησης Ενίσχυσης και ειδικότερα της δημοσιότητας
- διαπιστώνεται η τήρηση των υποχρεώσεων των δικαιούχων που τίθενται στην Εγκριτική Απόφαση Χορήγησης Ενίσχυσης και η συμμόρφωσή τους με τυχόν συστάσεις προγενέστερων επαληθεύσεων/ επιθεωρήσεων/ ελέγχων που έχουν διενεργηθεί στο έργο.

Η ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ κοινοποιεί τη Βεβαίωση Ολοκλήρωσης Πράξης στον δικαιούχο. Όλα τα σχετικά έγγραφα και στοιχεία τεκμηρίωσης αρχειοθετούνται στον Φάκελο Πράξης.

16. Υποχρεώσεις Δικαιούχων

16.1 Υποχρεώσεις κατά το χρονικό διάστημα Υλοποίησης του Έργου

Οι δικαιούχοι των οποίων τα έργα χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης, πρέπει να τηρούν τις παρακάτω υποχρεώσεις:

1. Να τηρούν τους όρους της Εγκριτικής Απόφασης Χορήγησης Ενίσχυσης.
2. Να κοινοποιούν άμεσα και υποχρεωτικά στην ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ, οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία σχετικά με το έργο που υλοποιούν, με τη μορφή αναφορών ή παροχής συγκεκριμένων στοιχείων, οποιαδήποτε μεταβολή μείζονος σημασίας προκύψει στο φυσικό ή οικονομικό αντικείμενο του έργου που οριοθετεί ανάγκη τροποποίησής του ή πιθανή αδυναμία από πλευράς τους να συνεχίσουν την υλοποίηση του έργου.
3. Να υλοποιούν το έργο που τους αναλογεί, σύμφωνα με το Πρωτόκολλο Συνεργασίας και την Εγκριτική Απόφαση Χορήγησης Ενίσχυσης.
4. Να τηρούν την Ενωσιακή και Εθνική Νομοθεσία κατά την εκτέλεση του έργου και ιδίως όσον αφορά το δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων, κρατικών ενισχύσεων, την αειφόρο ανάπτυξη, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, τη μη διάκριση και την προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρίες (ΕΕ 1303/2013/17.12.2013, Άρθρο 7).
5. Να μη μεταβάλουν τη σύνθεση του έργου ως προς τα πρόσωπα ή τα ποσοστά συμμετοχής τους, χωρίς ενημέρωση της ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ.

6. Να τηρούν ξεχωριστή λογιστική μερίδα για το έργο ή να διαθέτουν επαρκή λογιστική κωδικοποίηση από την οποία να προκύπτει η καταχώρηση όλων των δαπανών που αντιστοιχούν πλήρως προς τις δαπάνες που δηλώνονται.
7. Να πραγματοποιούν όλες τις απαραίτητες ενέργειες, για την ενημέρωση του ΠΣΚΕ με τα δεδομένα και έγγραφα του έργου που υλοποιούν, διασφαλίζοντας την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των υποβαλλόμενων στοιχείων.
8. Να μην λαμβάνουν ενίσχυση από άλλο εθνικό ή κοινοτικό πρόγραμμα για την υλοποίηση του έργου ή τμήματος αυτού ή/και τμήματος των επιλέξιμων δαπανών κατά παράβαση των περιορισμών σώρευσης κρατικών ενισχύσεων.
9. Να μην μεταβιβάζουν ή αντικαθιστούν, χωρίς την έγκριση της ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ, πάγια περιουσιακά στοιχεία, οι αποσβέσεις των οποίων έχουν ενισχυθεί.
10. Να τοποθετούν αφίσες με πληροφόρηση σχετικά με την πράξη και να ενημερώνουν τους συμμετέχοντες στο έργο σχετικά με τη συγχρηματοδότηση του έργου από το ΤΑΑ και την υλοποίησή του στο πλαίσιο της προώθησης της ενίσχυσης των ψηφιακών δυνατοτήτων της εκπαίδευσης και τον εκσυγχρονισμό της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης («Ελλάδα 2.0», Άξονας 3.2). Η εν λόγω ενημέρωση πραγματοποιείται σε κάθε έγγραφο που χρησιμοποιείται κατά την υλοποίηση του έργου ή παράγεται στο πλαίσιο του έργου.
11. Να κάνουν αναφορά στη χρηματοδότηση του έργου από εθνικούς και κοινοτικούς πόρους μέσω της παρούσας Πρόσκλησης, χρησιμοποιώντας το κατάλληλο λεκτικό, αλλά και τα σχετικά λογότυπα που θα τους υποδειχθούν από την ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ όπως αυτά ορίζονται στην Ενότητα 20. *Δημοσιότητα - Διαφάνεια Ενισχύσεων*, σε κάθε είδους ενέργεια δημοσιότητας που αφορά στο έργο (π.χ. ανακοινώσεις στον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο, παρουσιάσεις σε ημερίδες και συνέδρια, επιστημονικές εργασίες σε εθνικά και διεθνή περιοδικά, εκδηλώσεις), καθώς και με την ανάρτηση στον δικτυακό τόπο τους.

16.2 Υποχρεώσεις μετά την Ολοκλήρωση του Έργου

Οι δικαιούχοι υποχρεούνται για δέκα (10) έτη μετά την ημερομηνία καταβολής της τελευταίας δόσης της δημόσιας χρηματοδότησης να τηρούν όλα τα δικαιολογητικά και παραστατικά στοιχεία των δαπανών του έργου και να τα θέτουν στη διάθεση των αρμοδίων οργάνων του Δημοσίου (ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ κ.α.) ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον ζητηθεί σχετικός έλεγχος και τούτο ανεξαρτήτως αν από άλλες διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας δεν υποχρεούνται στη διατήρηση των δικαιολογητικών και παραστατικών του έργου.

Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται είτε υπό τη μορφή πρωτοτύπων, ή επικαιροποιημένων αντιγράφων των πρωτοτύπων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή. Σημειώνεται ότι, ο χρόνος διατήρησης των παραστατικών δεν μπορεί να είναι μικρότερος από το χρόνο παραγραφής της αξίωσης του Δημοσίου για την επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

16.3 Δημοσιονομικές Διορθώσεις – Ανακτήσεις

Επισημαίνεται ότι οι όροι υλοποίησης του έργου όπως ορίζονται στην εγκριτική απόφαση είναι ουσιώδεις.

Οποιαδήποτε τροποποίηση θα πρέπει να συντελείται όπως ορίζεται στο τμήμα 14 ανωτέρω, διαφορετικά οποιαδήποτε μονομερής αλλαγή από τον δικαιούχο χωρίς προηγούμενη έγκριση από την ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ συνιστά βάσιμη αιτία διακοπής χρηματοδότησης του έργου.

Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται ως συνέπεια αυτής της αλλαγής δεν είναι επιλέξιμες μέχρι την αναγνώρισή τους από την ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ. Υποτροπή του δικαιούχου συνιστά βάσιμη αιτία ανάκλησης της Εγκριτικής Απόφασης Χορήγησης Ενίσχυσης του έργου και μεταφορά σε αυτό των δημοσιονομικών επιπτώσεων.

Οι περιπτώσεις διαπίστωσης παρατυπιών κατά την εκπόνηση της διδακτορικής διατριβής, η διακοπή ή αδράνεια εκπόνησης της Διδακτορικής Διατριβής, η διαγραφή του/της Υποψήφιου/ας Διδάκτορα από τη Συνέλευση του Τμήματος, συνιστούν λόγους διακοπής της ενίσχυσης και αποτελούν σπουδαίους λόγους για καταγγελία της σύμβασής του.

Τα ανωτέρω καθιστούν άνευ ετέρου λόγους έκδοσης απόφασης ανάκτησης αχρεωστήτως ή/ και παρανόμως καταβληθέντων ποσών, προκειμένου να καταβληθούν τα σχετικά ποσά, με επιμέλεια του αρμόδιου οργάνου, κατά περίπτωση, εκδίδεται Σημείωμα Κατάθεσης, το οποίο κοινοποιείται στον ελεγχόμενο φορέα μαζί με την Απόφαση Δημοσιονομικής Διόρθωσης / Ανάκτησης, μέσω συστημένης επιστολής ή/και με απόδειξη παραλαβής.

Οι διαδικασίες ανάκτησης των αδικαιολογήτως καταβληθέντων ή μη ορθώς χρησιμοποιούμενων ποσών κινούνται ανά περίπτωση κατά του τελικού αποδέκτη των κονδυλίων και δικαιούχου Α.Ε.Ι., επιχείρησης/βιομηχανίας ή ωφελούμενου υποψηφίου/ας διδάκτορα, σύμφωνα με το άρθρο 22 του Κανονισμού (ΕΕ) 241/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Φεβρουαρίου 2021 και τα οριζόμενα στον Ν. 4822/2021 (ΦΕΚ Α' 135).

Σε περίπτωση μη τήρησης των όρων της Πρόσκλησης επιστρέφεται το συνολικό ποσό της χορηγηθείσας ενίσχυσης από την ημερομηνία καταβολής έως και την επιστροφή της με βάση το επιτόκιο αναφοράς της Ε.Ε., όπως αυτό καθορίζεται σύμφωνα με την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την αναθεώρηση της μεθόδου καθορισμού των επιτοκίων αναφοράς και προεξόφλησης (2008/C12/06).

Σημειώνεται ότι η ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ, στο πλαίσιο της Εθνικής και Ευρωπαϊκής Πολιτικής για την καταπολέμηση της απάτης στις διαρθρωτικές δράσεις θα διαβιβάζει στοιχεία που περιέχουν υπόνοια απάτης στις αρμόδιες αρχές.

Ειδικότερα, όπως καθορίστηκε στο ΣΔΕ, μέσω της διαδικασίας αναφοράς παρατυπιών, η ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ αποστέλλει όλα τα αναγκαία στοιχεία και διευκολύνει την πρόσβαση στελεχών ή εξουσιοδοτημένων οργάνων της Υπηρεσίας Συντονισμού, της Ε.Δ.ΕΛ., της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, της OLAF, του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου, καθώς και του Ανεξάρτητου Ελεγκτή στην έδρα τους, στον τόπο υλοποίησης των Δράσεων/Εργων, ή/και στην έδρα του δικαιούχου προκειμένου να πραγματοποιηθούν έλεγχοι ή/και επιθεωρήσεις γραφείου ή/και επιτόπιοι έλεγχοι ή/ και επιτόπιες επισκέψεις και μεριμνούν ώστε τυχόν τρίτοι που συμμετέχουν στην εκτέλεση κονδυλίων του ΤΑΑ να εκχωρούν τα ισοδύναμα δικαιώματα.

17. Διαδικασία Υλοποίησης- Παρακολούθησης Έργων

Τα έργα που θα ενταχθούν στο «Ελλάδα 2.0» στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης, θα ακολουθήσουν τους όρους και τις διαδικασίες υλοποίησης που προβλέπονται στον Κανονισμό ΓΑΚ 651/2014 και στο ΣΔΕ του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, καθώς επίσης και στην Πρόσκληση του έργου «Βιομηχανικά Διδακτορικά».

Η παρακολούθηση της υλοποίησης του εγκεκριμένου φυσικού και οικονομικού αντικείμενου των έργων της παρούσας Δράσης αποτελεί ευθύνη της ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ.

Η παρακολούθηση της υλοποίησης του εγκεκριμένου έργου θα πραγματοποιηθεί μέσα από το Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) (<http://www.ependyseis.gr/mis>) και συγκεκριμένα με το μενού της Δράσης «Βιομηχανικά Διδακτορικά». Στα έργα που θα ενταχθούν θα αποδοθεί νέος κωδικός από το ΠΣΚΕ.

Για παράδειγμα, οι δικαιούχοι υποβάλλουν μέσω του ΠΣΚΕ τα αιτήματα πιστοποίησης δαπανών, τροποποίησης κ.ά. Αντίστοιχα, η ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ ενημερώνει το ΠΣΚΕ και το ΟΠΣ ΤΑ με τα στοιχεία που αφορούν ενέργειες αρμοδιότητάς της (π.χ. αποτελέσματα επαληθεύσεων).

Εάν οι διοικητικές ή οι επιτόπιες επαληθεύσεις διενεργούνται δειγματοληπτικά, η ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ τηρεί αρχεία που περιγράφουν και τεκμηριώνουν τη δειγματοληπτική μέθοδο και καθορίζουν τα έργα ή τις συναλλαγές που επιλέγονται προς επαλήθευση.

Οι δικαιούχοι υποχρεούνται να τηρούν Φάκελο έργου (αρχείο έργου). Οι εμπλεκόμενοι φορείς στην υλοποίηση Έργων του ΤΑΑ έχουν υποχρέωση διατήρησης όλων των πρωτότυπων εγγράφων και ιδίως των λογιστικών και φορολογικών αρχείων για χρονική περίοδο δέκα (10) ετών μετά την ολοκλήρωση του έργου, εκτός εάν προβλέπεται μεγαλύτερο διάστημα από άλλες ειδικότερες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, και να παρέχουν δικαίωμα πρόσβασης σε όλα τα όργανα ελέγχου.

Σε περίπτωση κατά την οποία βρίσκονται σε εξέλιξη έλεγχοι, προσφυγές, δικαστικές διαδικασίες, διεκδίκηση απαιτήσεων σχετικά με την χρηματοδότηση ή διαπιστωθούν συστηματικά ή επαναλαμβανόμενα σφάλματα, παρατυπίες, απάτη ή αθέτηση υποχρεώσεων, τα έγγραφα και αρχεία πρέπει να διατηρούνται μέχρι να ολοκληρωθούν οι εν λόγω έλεγχοι, προσφυγές, δικαστικές διαδικασίες ή διεκδίκηση απαιτήσεων.

Οι δικαιούχοι φέρουν την ευθύνη να κοινοποιούν άμεσα και υποχρεωτικά στην ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ, οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία σχετικά με το έργο που υλοποιούν, με τη μορφή αναφορών ή παροχής συγκεκριμένων στοιχείων, οποιαδήποτε μεταβολή μείζονος σημασίας προκύψει στο φυσικό ή οικονομικό αντικείμενο του έργου που οριοθετεί ανάγκη τροποποίησής του ή πιθανή αδυναμία από πλευράς τους να συνεχίσουν την υλοποίηση του έργου.

17.1 Έλεγχοι

Οι έλεγχοι των Δράσεων και Έργων του ΤΑΑ αποσκοπούν στη βεβαίωση:

- i. της ορθής εκτέλεσης αυτών, σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και το εθνικό και ενωσιακό δίκαιο,
- ii. της ικανοποιητικής επίτευξης των εγκεκριμένων Οροσήμων και Στόχων,
- iii. της αποφυγής της απάτης και της διαφθοράς,
- iv. της μη σύγκρουσης συμφερόντων και
- v. της μη διπλής χρηματοδότησης των Δράσεων και των Έργων.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF), η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο έχουν την αρμοδιότητα ελέγχου της ορθής χρήσης της

ενωσιακής χρηματοδοτικής συνδρομής και δύναται να προβαίνουν σε διοικητικές έρευνες και επιτόπιους ελέγχους επί των δράσεων κάθε Τελικού Αποδέκτη, ΦΥ, εργολάβου και υπεργολάβου που λαμβάνει χρηματοδότηση από την ΕΕ δυνάμει του Κανονισμού.

Οι δικαιούχοι των έργων αποδέχονται τους ελέγχους που διενεργούνται από τα αρμόδια εθνικά και ευρωπαϊκά όργανα και όποιες λοιπές υποχρεώσεις απορρέουν από τον Κανονισμό, το ΕΣΑΑ και την Εγκριτική Απόφαση Χορήγησης Ενίσχυσης και αφορούν τον τελικό αποδέκτη των κονδυλίων. Επιπλέον, αποδέχονται τους ειδικούς όρους που απορρέουν από τον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014. Οι έλεγχοι διενεργούνται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 7 της ΥΑ καθορισμού του ΣΔΕ των Δράσεων και των Έργων του ΤΑΑ στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/241.

Σε περίπτωση επιβολής Δημοσιονομικής διόρθωσης ή/και Ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών, εφαρμόζεται η απόφαση που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση του τελευταίου εδαφίου του άρθρου 3 του Ν. 4822/2021 (ΦΕΚ Α' 135).

17.2 Τήρηση Ενωσιακών και Εθνικών Κανόνων

Οι δικαιούχοι των ενταγμένων έργων στο πλαίσιο της παρούσης αναλαμβάνουν να τηρήσουν τις παρακάτω υποχρεώσεις:

- i. Να τηρούν την Ενωσιακή και Εθνική Νομοθεσία κατά την εκτέλεση της υλοποίησης του έργου και ιδίως όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις, την αειφόρο ανάπτυξη, τις κρατικές ενισχύσεις, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, τη μη διάκριση και την προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρίες.
- ii. Να τηρούν τις δεσμεύσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/240, συμπεριλαμβανομένης της επίτευξης των στόχων για την πράσινη και ψηφιακή μετάβαση, της αρχής «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης», της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, της αποτελεσματικής πρόληψης της απάτης και της σύγκρουσης συμφερόντων, της αποφυγής διπλής χρηματοδότησης.

18. Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου των Έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Με την υπ' αριθμ. 119126 ΕΞ 2021/29.09.2021 (ΦΕΚ Β 4498) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με την υπ' αριθμ. 52415 ΕΞ 2022/19.04.2022 (ΦΕΚ Β 1927), απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών καθορίστηκε το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) των Δράσεων και Έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/241.

Το ΣΔΕ έχει ως στόχο την ενεργή παρακολούθηση των έργων, την έγκαιρη επίτευξη των συμφωνημένων οροσήμων και στόχων, και τη διασφάλιση της αποδοτικής χρήσης των κονδυλίων. Το σύστημα διέπεται από την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και διασφαλίζει τη συμμόρφωση με το εφαρμοστέο ενωσιακό και εθνικό δίκαιο, και ιδίως την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση υποθέσεων απάτης, διαφθοράς, σύγκρουσης συμφερόντων και την αποφυγή διπλής χρηματοδότησης.

Το ΣΔΕ περιλαμβάνει διαδικασίες (προληπτικούς ελέγχους, διοικητικές επαληθεύσεις, επιτόπιους ελέγχους) που καλύπτουν όλα τα στάδια υλοποίησης των έργων μέχρι την ολοκλήρωσή τους, και διασφαλίζει την επαρκή διαδρομή ελέγχου και την έγκαιρη ανίχνευση τυχόν παρατυπιών ή ενδείξεων απάτης, οι οποίες θα αναφέρονται στα αρμόδια όργανα για την εφαρμογή των προβλεπόμενων μέτρων.

Το Εγχειρίδιο Διαδικασιών ΣΔΕ των Δράσεων και των Έργων του ΤΑΑ (εφεξής «Εγχειρίδιο Διαδικασιών») συγκροτείται από όλα τα εκδοθέντα από την ΕΥΣΤΑ έγγραφα αναφορικά με τις διαδικασίες εκτέλεσης εργασιών και το σύνολο των πρότυπων εντύπων και εγγράφων, τα οποία είναι προσαρμοσμένα στις ιδιαιτερότητες των Δράσεων και Έργων του ΤΑΑ, τα οποία διασφαλίζουν την αποτελεσματική εφαρμογή του ΕΣΑΑ, την επαρκή διαδρομή ελέγχου και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των πόρων του ΤΑΑ. Στο Εγχειρίδιο περιλαμβάνονται αναλυτικές Οδηγίες Υλοποίησης Δράσεων Ενισχύσεων (Δ1_Οδ.2). Το Εγχειρίδιο Διαδικασιών ΣΔΕ του ΤΑΑ δύναται να αναθεωρείται ή να συμπληρώνεται τακτικά, σύμφωνα με τις ανάγκες που εντοπίζονται αρμοδίως από την ΕΥΣΤΑ. Το Εγχειρίδιο, και κάθε αναθεώρηση που γίνεται στα έγγραφα που περιλαμβάνει, εγκρίνεται από τον Διοικητή της ΕΥΣΤΑ και αναρτάται στην ιστοσελίδα αυτής: www.greece20.gov.gr.

Η εφαρμογή του Εγχειριδίου Διαδικασιών ΣΔΕ είναι υποχρεωτική από όλους τους φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση και τον έλεγχο των δράσεων και των έργων του ΤΑΑ, αλλά και στην υλοποίηση αυτών στο κατάλληλο επίπεδο.

19. Προσωπικά Δεδομένα

Η ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ καθώς και τα ενωσιακά και εθνικά ελεγκτικά όργανα έχουν τη δυνατότητα να επεξεργάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα όταν είναι αναγκαίο για τους σκοπούς αξιολόγησης των αιτήσεων χρηματοδότησης, της διασφάλισης ορθής υλοποίησης των έργων, λογιστικών και λοιπών ελέγχων της χρήσης των κονδυλίων στο πλαίσιο του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα υποβάλλονται σε επεξεργασία σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και το Νόμο 4624/2019. Σημειώνεται ιδίως ότι η Εγκριτική Απόφαση Χορήγησης Ενίσχυσης η οποία θα περιλαμβάνει μεταξύ άλλων την επωνυμία των εταίρων / συνδικαιούχων των έργων και το ΑΦΜ αυτών θα αναρτηθούν για λόγους διαφάνειας στις ιστοσελίδες της ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ, του ΤΑΑ και στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ.

20. Δημοσιότητα – Διαφάνεια Ενισχύσεων

Όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς, σύμφωνα με την παρούσα, στην υλοποίηση, παρακολούθηση, εκτέλεση και λειτουργία Δράσεων και Έργων υποχρεούνται να εφαρμόζουν και να συμμορφώνονται με τη Στρατηγική Επικοινωνίας και Δημοσιότητας και τον Οδηγό Επικοινωνίας που καταρτίζεται και δημοσιεύεται από την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του ΤΑΑ.

Όπου τυγχάνει εφαρμογής, κάθε σχετική ανακοίνωση ή δημοσίευση αναφέρει ότι εκφράζει την άποψη και γνώμη του συντάκτη αυτής και δεν αντικατοπτρίζει απαραίτητα τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η Ευρωπαϊκή Ένωση και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν ευθύνονται για οποιαδήποτε πιθανή χρήση της πληροφορίας αυτής.

Οι δικαιούχοι των ενταγμένων έργων στο πλαίσιο της παρούσης αναλαμβάνουν να τηρούν την υποχρέωση να αποδέχονται την συμπερίληψή τους στον κατάλογο των πράξεων του ΤΑΑ που δημοσιοποιεί η ΕΥΣΤΑ και στον οποίο αναφέρονται: η ονομασία του Υπουργείου Ευθύνης, του Φορέα Υλοποίησης, του έργου, σύνοψη του έργου, ημερομηνία έναρξης του έργου, ημερομηνία λήξης του έργου, συνολική επιλέξιμη δαπάνη, ποσοστό συγχρηματοδότησης, ταχυδρομικός κώδικας ή άλλη κατάλληλη ένδειξη της τοποθεσίας, χώρα, ονομασία της κατηγορίας παρέμβασης του έργου.

Οι αποδέκτες της ενίσχυσης αναγνωρίζουν ρητώς την προέλευση των εν λόγω κονδυλίων και διασφαλίζουν την προβολή της ενωσιακής χρηματοδότησης ως εξής:

α) Εμφανίζουν το έμβλημα της Ένωσης και τη σχετική δήλωση χρηματοδότησης με την ένδειξη «Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης - NextGeneration EU» και το λογότυπο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» στις ενέργειες επικοινωνίας, πληροφόρησης και προβολής που υλοποιούν σε οποιαδήποτε μορφή (έντυπη, οπτικοακουστική, ηλεκτρονική) και σε όλο το επικοινωνιακό και πληροφοριακό υλικό (έντυπο, οπτικοακουστικό, διαδικτυακό κ.λπ.) που παράγουν σχετικά με το έργο ή Δράση και προορίζεται για οποιοδήποτε μέσο. Επιπλέον, σε ενέργειες που περιλαμβάνουν συγγραφή κειμένου όπως δελτία τύπου, οδηγοί δράσεων, έντυπα, πέραν της εμφάνισης των εμβλημάτων γίνεται και λεκτική αναφορά της χρηματοδότησης εντός του κειμένου.

β) Παρέχουν στον επίσημο επαγγελματικό διαδικτυακό τόπο τους, εάν υπάρχει, και στους επαγγελματικούς λογαριασμούς στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, εάν υπάρχουν, σύντομη περιγραφή της/των Δράσης/ων και έργου/ων που υλοποιούν, που επισημαίνει τη χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

γ) Για έργο ή Δράση που αφορά σε φυσική επένδυση όπως υποδομή ή/και προμήθεια εξοπλισμού και το συνολικό κόστος της υπερβαίνει τις 500.000,00 ευρώ, αναρτούν πλάκα ή πινακίδα, από ανθεκτικό υλικό, ευδιάκριτη στο κοινό όταν ξεκινήσει η φυσική υλοποίηση της Δράσης/έργου ή όταν εγκατασταθεί ο εξοπλισμός που έχει αγοραστεί. Η πλάκα /πινακίδα περιλαμβάνει το έμβλημα της Ένωσης με τη δήλωση «Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης – NextGeneration EU» και το λογότυπο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0».

δ) Για έργο ή Δράση που δεν εμπίπτει στο ανωτέρω σημείο (γ), αναρτούν σε θέση που είναι σαφώς ορατή στο κοινό τουλάχιστον μία έντυπη αφίσα ελάχιστου μεγέθους Α3 ή μια ηλεκτρονική προβολή σε οθόνη, με πληροφορίες σχετικά με τη Δράση/έργο με την οποία αναδεικνύεται η χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ε) Για έργα και δράσεις εμβληματικές ή/και έργα και δράσεις των οποίων το συνολικό κόστος υπερβαίνει τα 10.000.000,00 ευρώ, υλοποιούν μια σημαντική επικοινωνιακή ενέργεια (ενδεικτικά: καμπάνια, εκδήλωση), μετά από συντονισμό με την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του Ταμείου Ανάκαμψης και, όταν κρίνεται σκόπιμο, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

στ) Για τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής, οι συμβαλλόμενοι φορείς υλοποίησης διασφαλίζουν μέσω συμβατικών υποχρεώσεων ότι οι τελικοί αποδέκτες δηλαδή τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα και κάνουν χρήση των κονδυλίων του ΤΑΑ συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις που καθορίζονται παραπάνω.

Στην περίπτωση που ο τελικός αποδέκτης της χρηματοδότησης είναι φυσικό πρόσωπο και δεν ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα (ενδεικτικά ωφελούμενος Δράσης, καταρτιζόμενος κ.λπ.) δεν εφαρμόζονται οι παραπάνω υποχρεώσεις.

Η ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ έχει την ευθύνη τήρησης των απαιτήσεων δημοσιότητας σύμφωνα με την υπ' αρ. 119126/2021 ΥΑ «Σύστημα διαχείρισης και ελέγχου των Δράσεων και των Έργων του ΤΑΑ» (ΦΕΚ Β 4498), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με την υπ. αριθμ. 52415/2022 ΥΑ καθώς και όπως προβλέπεται από τον Καν. ΕΕ 651/2014 (άρθρο 9, παράγραφος 1, στοιχείο γ) σχετικά με τη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων.

Ειδικότερα σύμφωνα το ανωτέρω άρθρο του ΓΑΚ μεριμνά ώστε να δημοσιεύονται οι πληροφορίες που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙΙ του Κανονισμού αυτού για κάθε χορήγηση μεμονωμένης ενίσχυσης που υπερβαίνει το ποσό των 500.000,00 ευρώ το αργότερο εντός έξι (6) μηνών από τη χορήγησή της.

Περαιτέρω η ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της ως Φορέας Υλοποίησης (ΦΥ) τηρεί ηλεκτρονικό και έγχαρτο φάκελο φυσικού και οικονομικού αντικείμενου για Δράσεις/Εργα σύμφωνα με τα πρότυπα και τις διαδικασίες του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου και του Εγχειριδίου Διαδικασιών και παρέχει απρόσκοπτη πρόσβαση σε όλα τα στοιχεία του σε κάθε αρμόδιο όργανο.

Ο φάκελος διατηρείται/φυλάσσεται σύμφωνα με το άρθρο 12 του ΓΑΚ για δέκα (10) έτη από την ημερομηνία κατά την οποία χορηγήθηκε η τελευταία ενίσχυση δυνάμει της παρούσας Πρόσκλησης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΕΡΓΟΥ «ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΑ»

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι – ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Αίτηση Χρηματοδότησης Έργου
«Βιομηχανικά Διδακτορικά»

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Ελλάδα 2.0 ΕΘΝΙΚΟ

ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ
ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΔΡΑΣΗ «Βιομηχανικά Διδακτορικά»

Βιομηχανικά Διδακτορικά

Φόρμα Υποβολής

Κωδικός πράξης:

Δικαιούχοι:

1. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ

A/A Φορέα - Επιχείρησης	1
Συντονιστής	ΝΑΙ
Είδος Φορέα	Όργανισμοί Έρευνας και Διάδοσης Γνώσης
ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
A.Φ.Μ. (Δεν συμπληρώνεται για τις Υπό Σύσταση Επιχειρήσεις)	
V.A.T. (εκτός Ελλάδος)	
Επωνυμία Δικαιούχου	
Επωνυμία Δικαιούχου (Αγγλικά)	
Έμφάνιση Ονομασίας Φορέα στα "Επισυναπτόμενα Έγγραφα"	
Συντομογραφία Φορέα	
Διακριτικός Τίτλος Δικαιούχου	
Συνοπτική Παρουσίαση Δικαιούχου Φορέα	
Δ.Ο.Υ.	
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΔΡΑΣ (ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ NUTS Level II Κωδικοποίηση)	
Χώρα	
Δημοτική - Τοπική Κοινότητα	
Οδός - Αριθμός	
Τοποθεσία	
Ταχ. Κωδικός	
Τηλέφωνο Επικοινωνίας	
Ιστοχώρος (Website)	
Ηλεκτρονική Διεύθυνση (e-mail)	

A/A Φορέα - Επιχείρησης	2
Συντονιστής	ΟΧΙ
Είδος Φορέα	Επιχείρηση
ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
Είδος Επιχείρησης	
A.Φ.Μ. (Δεν συμπληρώνεται για τις Υπό Σύσταση Επιχειρήσεις)	
V.A.T. (εκτός Ελλάδος)	
Επωνυμία Δικαιούχου	
Επωνυμία Δικαιούχου (Αγγλικά)	
Έμφάνιση Ονομασίας Φορέα στα "Επισυναπτόμενα Έγγραφα"	
Διακριτικός Τίτλος Δικαιούχου	
Ημερομηνία έναρξης εργασιών επιχείρησης (Βάσει έναρξης απο ΔΟΥ)	

Νομική Μορφή	
Δ.Ο.Υ.	
Αντικείμενο δραστηριότητας	
Είδος Βιβλίων	
Μέγεθος Επιχείρησης - Φορέα	
Η επιχείρηση είναι εξωχώρια (offshore)	
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΔΡΑΣ (ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ NUTS Level II Κωδικοποίηση)	
Χώρα	
Δημοτική - Τοπική Κοινότητα	
Οδός - Αριθμός	
Τοποθεσία	
Ταχ. Κωδικός	
Τηλέφωνο Επικοινωνίας	
Ιστοχώρος (Website)	
Ηλεκτρονική Διεύθυνση (e-mail)	

2. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
Δικαιούχος	
Νόμιμος Εκπρόσωπος	
Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου	
Εκπρόσωπος Επιχείρησης/ Βιομηχανίας στο Έργο	
Επώνυμο	
Όνομα	
Α.Φ.Μ.	
Θέση στο Φορέα	
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	
Χώρα	
Δημοτική - Τοπική Κοινότητα	
Οδός - Αριθμός	
Δημοτική - Τοπική Κοινότητα	
Ταχ. Κωδικός	
Τοποθεσία	
Τηλέφωνο (Σταθερό)	
Τηλέφωνο (Κινητό)	
e-mail	

3. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΤΟΧΩΝ Ή ΕΤΑΙΡΩΝ ΤΟΥ ΦΟΡΕΑ/ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
Δικαιούχος	
Είδος Προσώπου (Μετόχου)	
Α.Φ.Μ. Μετόχου	
Δ.Ο.Υ.	
Ποσοστό Συμμετοχής (%)	
Θέση Εταίρου ή Μετόχου στον Φορέα	
Όνοματεπώνυμο ή Επωνυμία	
Α.Δ.Τ./Διαβατήριο	
Όνοματεπώνυμο Νόμιμου Εκπρόσωπου	
Α.Φ.Μ. Νομίμου Εκπρόσωπου	
Έτος Ίδρυσης Επιχείρησης	
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΔΡΑΣ	
Χώρα Εγκατάστασης / Διαμονής	
Οδός - Αριθμός	
Ταχ.Κωδικός	
Πόλη	
Τηλέφωνο Επικοινωνίας	
email	

4. ΚΩΔΙΚΟΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ (Κ.Α.Δ) ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟΝ ΟΠΟΙΟ ΘΑ ΚΑΤΑΤΑΧΘΕΙ Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

Δικαιούχος	
Κύριος Κ.Α.Δ.	
Κ.Α.Δ. Επένδυσης	
Κ.Α.Δ.	
Ημερομηνία Προσθήκης	

5. ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΓΕΘΟΥΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ (Συμπεριλαμβάνονται και τα στοιχεία συνδεδεμένων και συνεργαζόμενων επιχειρήσεων σύμφωνα με τον ορισμό των ΜΜΕ.)

Δικαιούχος			
	Συνολικός Κύκλος Εργασιών (€)	Σύνολο Ετήσιου Ισολογισμού (€)	Αριθμός Απασχολούμενων (σε ΕΜΕ)

v-1			
v-2			
v-3			

6. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ ΟΙ ΕΤΑΙΡΟΙ/ ΜΕΤΟΧΟΙ (ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΩΝ ΤΩΝ OFFSHORE)

Εταίρος/Μέτοχος	
Offshore	
Χώρα	
Επωνυμία Επιχείρησης	
Α.Φ.Μ./V.A.T Επιχείρησης	
Έτος Ίδρυσης Επιχείρησης	
Αντικείμενο Επιχείρησης	
Ποσοστό Συμμετοχής (%)	
Θέση στην Επιχείρηση	

7. ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΕΣ/ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ (Συμπεριλαμβανομένων των offshore)

Δικαιούχος	
Τύπος Σύνδεσης με Φορέα/Επιχείρηση	
Επωνυμία Επιχείρησης	
Α.Φ.Μ./ V.A.T. Επιχείρησης	
Θέση Νομίμου εκπροσώπου/ Υπεύθυνου έργου	
Περίοδος Αναφοράς	
Απασχολούμενοι(ΕΜΕ)	
Σύνολο Ενεργητικού	
Κύκλος Εργασιών	

8. Γενικά Στοιχεία Έργου

Τίτλος Ερευνητικού Έργου	
Τίτλος Ερευνητικού Έργου (Αγγλικά)	
Είδος Επένδυσης	
Διάρκεια σε μήνες	
Ονοματεπώνυμο Υποψήφιου/ας Διδάκτορα	
Επιχείρηση/Βιομηχανία	
Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα	
Σχολή	
Τμήμα	

9. ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΠΟΥ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΡΓΟΥ

Δικαιούχος	
Δημοτική-Τοπική Κοινότητα	
Τοποθεσία	
Οδός - Αριθμός	
Ταχ.Κωδικός	
e-mail	

10. Τήρηση των εθνικών και ενωσιακών κανόνων

Δικαιούχος	
Τήρηση των εθνικών και ενωσιακών κανόνων για τη δημοσιότητα, την πληροφόρηση και τη διάχυση των αποτελεσμάτων όπως ορίζονται στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας	
1. Ο δικαιούχος δεσμεύεται ότι το ερευνητικό έργο περιλαμβάνει σαφείς και συγκεκριμένες δεσμεύσεις ως προς την τήρηση των εθνικών και ενωσιακών κανόνων περί δημοσιότητας και πληροφόρησης, όπως ορίζονται στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας	
2. Ο δικαιούχος δεσμεύεται να τηρήσει τους εθνικούς και ενωσιακούς κανόνες που αφορούν τις κρατικές ενισχύσεις κατά το στάδιο της πρόσκλησης, της απόφασης ένταξης και πιθανών τροποποιήσεων αυτής;	
ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ	
3.1 ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗΣ (ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ Η ΑΛΛΕΣ ΑΝΑΛΟΓΑ ΤΙ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ) ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΤΩΝ ΑμεΑ, Η ΕΦΟΣΟΝ ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΝΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΘΟΥΝ	
3.2 ΕΙΔΟΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΑμεΑ ΠΟΥ ΔΙΑΘΕΤΕΙ Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ Ή ΠΟΥ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΝΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΘΕΙ (Περιγραφή)	
3.3 Η ΠΡΑΞΗ ΣΥΝΕΚΤΙΜΑ ΚΑΙ ΠΡΟΑΣΠΙΖΕΙ ΤΗΝ ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΑΝΔΡΩΝ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	
3.4 Η ΠΡΑΞΗ ΑΠΟΤΡΕΠΕΙ ΚΑΘΕ ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΛΟΓΩ ΦΥΛΟΥ, ΦΥΛΗΣ, ΕΘΝΟΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ, ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ, ΠΕΠΟΙΘΗΣΕΩΝ, ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ, ΗΛΙΚΙΑΣ, ΓΕΝΕΤΗΣΙΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ	
3.5 Η ΠΡΑΞΗ ΣΕΒΕΤΑΙ ΤΗΝ ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΑΕΙΦΟΡΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΣΦΑΛΙΖΕΙ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΠΟΡΩΝ, ΜΕΤΡΙΑΣΜΟΥ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑΣ, ΟΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ	

3.6 Η ΠΡΑΞΗ ΤΗΡΕΙ ΤΙΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2021/240, ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΑΣΙΝΗ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ, ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ 'ΜΗ ΠΡΟΚΛΗΣΗΣ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗΣ ΒΛΑΒΗΣ', ΤΗΣ ΧΡΗΣΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ, ΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗΣ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΤΗΣ ΑΠΑΤΗΣ ΚΑΙ ΜΗ ΤΗΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ, ΤΗΣ ΑΠΟΦΥΓΗΣ ΔΙΠΛΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	
---	--

11. Άδεια Λειτουργίας

Επιχείρηση	
Αριθμός Άδειας Λειτουργίας ή ισοδύναμου εγγράφου	
Εκδούσα Αρχή	
Ημερομηνία Έκδοσης	
Ημερομηνία Λήξης	
Αορίστου Χρόνου	
Παρατηρήσεις που αφορούν τις άδειες	

12. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

[III] Παρουσίαση Βασικών Στοιχείων του Έργου	
1. Καταγραφή στόχων Διδακτορικής Διατριβής (τίτλος, συνοπτική περιγραφή θέματος, ενδεικτική βιβλιογραφία, συνεισφορά και πρωτοτυπία προτεινόμενης διατριβής και μεθοδολογία έρευνας).	
2. Αναμενόμενα ερευνητικά αποτελέσματα για την παραγωγή καινοτόμων προϊόντων ή υπηρεσιών.	
3. Ειδικότεροι όροι Συνεργασίας μεταξύ Α.Ε.Ι., συνεργαζόμενης επιχείρησης/ βιομηχανίας και Υποψήφιου Διδάκτορα για την εκπόνηση της διδακτορικής διατριβής και την εξαγωγή ερευνητικών αποτελεσμάτων.	
4. Περιγραφή της χρήσης των υποδομών και του εξοπλισμού του Α.Ε.Ι. και της επιχείρησης/ βιομηχανίας.	
<html>[IV] Οργανωτική δομή και διαχείριση του Έργου: Περιγραφή δραστηριοτήτων και ερευνητικών ενδιαφερόντων συμμετεχόντων φορέων & του διαθέσιμου εξοπλισμού/υποδομών που θα χρησιμοποιηθούν στο Έργο [I] Επιχείρηση/Βιομηχανία	
A. Περιγραφή πρόσληψης/ τοποθέτησης Υποψήφιου/ας Διδάκτορα στην επιχείρηση/ βιομηχανία κατά τη διάρκεια διεξαγωγής του έργου.	
B. Περιγραφή επαγγελματικών δεξιοτήτων και εγκαταστάσεων/ εξοπλισμού στις οποίες θα έχει πρόσβαση ο Υποψήφιος Διδάκτορας.	
[II] Οργανισμοί Έρευνας και Διάδοσης Γνώσης	

Α. Περιγραφή του ακαδημαϊκού προφίλ του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος και συγκεκριμένα του ερευνητικού κέντρου ή τμήματος που θα βρίσκεται ο/η Υποψήφιος/α Διδάκτορας.	
Β. Περιγραφή των ερευνητικών δεξιοτήτων και των εγκαταστάσεων/ εξοπλισμού που θα έχει πρόσβαση ο Υποψήφιος/α Διδάκτορας.	

13. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΠΡΑΞΗΣ (ΕΡΓΟΥ) ΚΑΤΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ

Δικαιούχος	
Κατηγορία Επιλέξιμης Δαπάνης	
Καθεστώς ενίσχυσης	
Επιλέξιμο ποσό (€)	
Ένταση Ενίσχυσης (%)	
Δημόσια Δαπάνη (€)	
Τεκμηρίωση	

14. ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΑΠΑΝΩΝ

Κατηγορία Δαπάνης	Συνολικό Κόστος(€)	Μη Επιλέξιμο Κόστος(€)	Επιλέξιμο Κόστος(€)	Δημόσια Δαπάνη (€)
Δαπάνες Προσωπικού/ Αμοιβή Υποψήφιου Διδάκτορα				
Δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού (Α.Ε.Ι.)				
Δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού (ΕΠ)				
Αναλώσιμα (Α.Ε.Ι.)				
Αναλώσιμα (ΕΠ)				
Δαπάνες ταξιδίων / μετακινήσεων (ΕΠ)				
Δαπάνες συμμετοχής σε συνέδρια (ΕΠ)				
Έμμεσες Δαπάνες (7% των κατηγοριών 1, 3,5, 6 και 7 για τις ΕΠ)				
Έμμεσες Δαπάνες (7% των κατηγοριών 2 και 4 για τα ΑΕΙ)				
Συνολικά				

15. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Α/Α	
Τρόπος Κάλυψης Ιδιωτικής Συμμετοχής	
Ποσό (σε ευρώ)	

Τεκμηρίωση	
------------	--

16. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ

Χρηματοδότηση	Ποσό (€)	% του συνολικού π/υ
A. Ιδιωτική συμμετοχή (A1+A2)		
A1. Ίδια κεφάλαια		
A2. Δάνεια		
B. Αιτούμενη Επιχορήγηση		
Γ. Επιχορηγούμενος Προϋπολογισμός		
Δ. Μη Επιχορηγούμενος Προϋπολογισμός		
Συνολικός Προϋπολογισμός (Γ+Δ)		

17. ΔΕΙΚΤΕΣ

	Τιμή	Ανδρες	Γυναίκες
RRFC08.1 - Ερευνητές που εργάζονται σε υποστηριζόμενες ερευνητικές εγκαταστάσεις - άνδρες			
RRFC08.2 - Ερευνητές που εργάζονται σε υποστηριζόμενες ερευνητικές εγκαταστάσεις - γυναίκες			
RRFC08.3 - Ερευνητές που εργάζονται σε υποστηριζόμενες ερευνητικές εγκαταστάσεις - μη δυαδικά άτομα			
RRFC09.1 - Υποστηριζόμενες επιχειρήσεις πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις			
RRFC09.2 - Υποστηριζόμενες μεσαίες επιχειρήσεις			
RRFC09.3 - Υποστηριζόμενες μεγάλες επιχειρήσεις			

18. ΑΠΟΔΟΧΗ ΌΡΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΩΝ

Ο δικαιούχος αποδέχεται ότι τα μηνύματα που θα αποστέλλονται προς την διαχειριστική αρχή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στη διεύθυνση email που έχει δηλώσει στο σημείο Έντυπο Υποβολής, επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των εννόμων συνεπειών και προθεσμιών. Η αίτηση χρηματοδότησης επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν.1599/1986

(ΦΕΚ Α' 75) για τα στοιχεία που αναφέρονται σε αυτήν. Συνεπώς, θα πρέπει να εμφανίζει ταυτότητα περιεχομένου με τα σχετικά δικαιολογητικά. Η ανακρίβεια των στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση επισύρει τις προβλεπόμενες ποινικές και διοικητικές κυρώσεις. Οι δικαιούχοι φέρουν την ευθύνη της πλήρους και ορθής συμπλήρωσης της ηλεκτρονικής τους αίτησης χρηματοδότησης. <ρ/>• Διόρθωση ή τροποποίηση ή συμπλήρωση των αιτήσεων, συμπλήρωση τυχόν ελλειπόντων στοιχείων, έστω και συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών, δεν επιτρέπεται μετά την ολοκλήρωση της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης. Ο Δικαιούχος με την ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης του στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) μετά των απαιτούμενων δικαιολογητικών εγγράφων παρέχει στην ΔΑ/ΕΦ και τα νόμιμα εντεταλμένα όργανα αυτών τη ρητή συγκατάθεση του για την νόμιμη επεξεργασία κατ' άρθρο 6 του Κανονισμού Ε.Ε. 2016/679 των δεδομένων προσωπικού του χαρακτήρα τα οποία προβλέπονται στην πρόσκληση του Προγράμματος και αποδέχεται ότι τέτοια επεξεργασία είναι αναγκαία για την αξιολόγηση, ένταξη, παρακολούθηση και ολοκλήρωση της συγχρηματοδοτούμενης επενδυτικής πράξης του. Η νόμιμη επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από την ΔΑ/ΕΦ και τα νομίμως εντεταλμένα όργανα αυτών αποσκοπεί στην εφαρμογή και τήρηση των κοινοτικών και εθνικών κανόνων οι οποίοι διέπουν την θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (Κανονισμός Μ.Α.Α.) και τη λειτουργία του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ), διενεργείται για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον και την άσκηση δημόσιας εξουσίας και την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, σύμφωνα τον Κανονισμό (ΕΕ) 241/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας. Τα προσωπικά δεδομένα συλλέγονται στο ΠΣΚΕ κατόπιν της αίτησης χρηματοδότησης του δικαιούχου ο οποίος υπέχει αποκλειστική ευθύνη για την ορθότητα, πληρότητα και ακρίβεια τους. Περαιτέρω, ο Δικαιούχος συναινεί στην ανάρτηση στο διαδίκτυο στο «Πρόγραμμα Διάγεια» των αποτελεσμάτων αξιολόγησης της αίτησης χρηματοδότησής του και των αποτελεσμάτων επί τυχόν ασκηθείσας ένστασής του (ενδικοφανούς προσφυγής) μετά της διαλαμβανόμενης πλήρους και εμπεριστατωμένης αιτιολογίας τους καθώς και οιασδήποτε άλλης διοικητικής πράξης προβλέπεται στην νομοθεσία που διέπει την παρέμβαση του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και η οποία είναι απαραίτητη στα πλαίσια της αρχής της διαφάνειας και της νομιμότητας που διέπει τη δράση και την άσκηση των καθηκόντων διαχείρισης των ενωσιακών και εθνικών πόρων.

Αποδέχομαι όλους τους παραπάνω όρους

19. Συνημμένα Έγγραφα

Αρχείο	Μέγεθος	Περιγραφή	Σχόλια
<ol style="list-style-type: none"> 1. Σύντομο υπόμνημα με το αντικείμενο της υπό εκπόνηση διδακτορικής διατριβής (έως 2 σελίδες). 2. Βιογραφικό Σημείωμα του/της Υποψήφιου/ας Διδάκτορα. 3. Βιογραφικό Σημείωμα του Επιστημονικού Υπεύθυνου και του/της προτεινόμενου/ης Επιβλέποντα/ουσας της Διδακτορικής Διατριβής (εφόσον δεν ταυτίζεται με τον Επιστημονικό Υπεύθυνο του Έργου). 4. Βιογραφικό Σημείωμα του/της προτεινόμενου/ης Εκπροσώπου της επιχείρησης/βιομηχανίας στο έργο. 5. Νομιμοποιητικά έγγραφα της επιχείρησης/βιομηχανίας ανάλογα με τη νομική μορφή. 6. Πιστοποιητικό ΓΕΜΗ επιχείρησης/βιομηχανίας. 7. Υπεύθυνες Δηλώσεις 1,2,3 και 4, οι οποίες παρατίθενται στο Παράρτημα ΙΙ (Υποδείγματα Υπεύθυνων Δηλώσεων). 8. Βεβαίωση αρμόδιας Δ.Ο.Υ ή εκτύπωση Στοιχείων και Δραστηριοτήτων Εγκατάστασης μέσω της ιστοσελίδας gsis.gr. 9. Μετοχική/εταιρική σύνθεση (τρεις (3) τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις). 10. Υπεύθυνη Δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου, σχετικά με τη συμμετοχή της επιχείρησης/βιομηχανίας σε άλλες επιχειρήσεις κατά τις τρεις (3) τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις. 11. Υπεύθυνη Δήλωση από κάθε μέτοχο/εταίρο, σχετικά με τη συμμετοχή του μετόχου/εταίρου σε άλλες επιχειρήσεις/βιομηχανίες (πλην της αιτούσας), κατά τις τρεις (3) τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις. 12. Στοιχεία για τις τρεις (3) τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις. 13. Σε περίπτωση ύπαρξης συνδεδεμένων ή/και συνεργαζόμενων επιχειρήσεων οικονομικά και νομιμοποιητικά έγγραφα. 			

14. Δικαιολογητικά που απαιτούνται προκειμένου να αξιολογηθεί εάν μία επιχείρηση/βιομηχανία είναι προβληματική (Παράρτημα ΙΙΙ).

Το σύνολο των δικαιολογητικών που θα επισυναφθούν θα πρέπει να έχει συνολικό μέγεθος μικρότερο των 50 ΜΒ. Επιπλέον, κάθε μεμονωμένο αρχείο θα πρέπει να είναι μικρότερο από 10 ΜΒ. Οι ανωτέρω περιορισμοί είναι υποχρεωτικοί.

Για τη διευκόλυνση των δικαιούχων είναι δυνατή η επισύναψη συμπιεσμένων αρχείων τύπου zip ή και rar.

Ημερομηνία : Υπογραφή

Σφραγίδα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ – ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΔΗΛΩΣΕΩΝ

ΥΔ1: Υπεύθυνη Δήλωση για την επιχείρηση/βιομηχανία που συμμετέχει στο Έργο

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών

Προς	Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ						
Ο – Η Όνομα:				Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία Γέννησης:							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:			
Τόπος Κατοικίας:			Οδός:			Αριθ.:	ΤΚ:
email:							

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις, που προβλέπονται από τις διατάξεις της Πρόσκλησης για το έργο «Βιομηχανικά Διδακτορικά» του ΤΑΑ, ως νόμιμος/η εκπρόσωπος της εταιρείας «.....» ή σε περίπτωση υπό σύσταση επιχείρησης/βιομηχανίας ως συμμετέχων εταίρος σε αυτή, δηλώνω ότι:

α) Τα αναγραφόμενα στην ηλεκτρονική Αίτηση Χρηματοδότησης καθώς και όλα τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά και αρχεία που περιλαμβάνονται στον ηλεκτρονικό φάκελο της πρότασης είναι, ακριβή και αληθή. Σε περίπτωση αντιφατικών υποβαλλόμενων στοιχείων θα λαμβάνονται υπόψη αυτά που έχουν δηλωθεί στο Πληροφοριακό Σύστημα.

β) Έχω λάβει γνώση του περιεχομένου της Πρόσκλησης και των παραρτημάτων αυτής καθώς και των υποχρεώσεων που απορρέουν σε περίπτωση υπαγωγής του ερευνητικού έργου στις διατάξεις του παρόντος καθεστώτος.

γ) Ο δικαιούχος διαθέτει κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα και δύναται να εκδώσει ενιαίο πιστοποιητικό δικαστικής φερεγγυότητας από το αρμόδιο Πρωτοδικείο.

δ) Ο δικαιούχος δεν έχει υποβάλει και δεν προτίθεται να υποβάλει αίτηση ενίσχυσης για άλλο ερευνητικό έργο για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες με αυτές που προτείνονται προς ενίσχυση στο παρόν.

ε) Το υποβαλλόμενο ερευνητικό έργο στο σύνολό του ή εν μέρει δεν έχει υποβληθεί για ένταξη και δεν θα υποβληθεί σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους πριν την έκδοση της απόφασης ένταξης/απόρριψης της Αίτησης Χρηματοδότησης.

στ) Δεν έχει πραγματοποιηθεί έναρξη του ερευνητικού έργου πριν την υποβολή της Αίτησης Χρηματοδότησης.

ζ) Ο δικαιούχος δεν έχει λάβει οποιαδήποτε κρατική ενίσχυση σε βάρος της οποίας έχει κινηθεί ή εκκρεμεί διαδικασία ανάκτησης ενισχύσεων κατόπιν προηγούμενης απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με την οποία οι ενισχύσεις αυτές έχουν κηρυχθεί παράνομες και ασυμβίβαστες προς την εσωτερική αγορά.

η) Ο δικαιούχος του ερευνητικού έργου:

1. Δεν είναι προβληματική επιχείρηση/βιομηχανία, όπως αυτή ορίζεται στο στοιχείο 18 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2024 ως ισχύει και ότι υποβάλλει τα ανά περίπτωση απαιτούμενα δικαιολογητικά σύμφωνα με το Παράρτημα Χ της παρούσας Πρόσκλησης.

2. Δεν έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης, ή έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης αλλά έχει αποπληρώσει το δάνειο ή έχει λυθεί η σύμβαση εγγύησης, ή έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης η οποία όμως έχει ολοκληρωθεί.

3. Δεν έχει προβεί σε έναρξη των εργασιών όπως αυτή ορίζεται στο στοιχείο 23 του άρθρου 2 του Κανονισμού πριν από την ημερομηνία υποβολής της Αίτησης Χρηματοδότησης.

4. Δεν έχει λάβει ενίσχυση στο πλαίσιο εθνικού ή ενωσιακού προγράμματος βάσει Κανονισμών για ενισχύσεις ή σσονος σημασίας της ΕΕ ή του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 ως ισχύει ή άλλων Κανονισμών Απαλλαγής της ΕΕ ή Αποφάσεων της ΕΕ για επιλέξιμες δαπάνες που συμπεριλαμβάνονται στο προτεινόμενο για χρηματοδότηση έργο ή, σε περίπτωση που έχει λάβει ενίσχυση βάσει των ανωτέρω για επιλέξιμες δαπάνες που συμπεριλαμβάνονται στο προτεινόμενο για χρηματοδότηση έργο, δε θα υπάρξει υπέρβαση των εντάσεων ή ποσών ενίσχυσης που προβλέπονται στα κατά περίπτωση άρθρα του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 ως ισχύει, ύστερα από τη χορήγηση ενίσχυσης στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης.

5. Δεν πραγματοποιεί το υποβαλλόμενο ερευνητικό σχέδιο με πρωτοβουλία και για λογαριασμό του δημοσίου βάσει σχετικής σύμβασης εκτέλεσης έργου, παραχώρησης ή παροχής υπηρεσιών.

6. Δεν έχει ανατεθεί στον φορέα η εξυπηρέτηση δημόσιου σκοπού.

7. Δεν έχει ανατεθεί στον φορέα από το κράτος αποκλειστικά η προσφορά υπηρεσιών.

8. Δεν επιχορηγείται η λειτουργία του φορέα με δημόσιους πόρους για το διάστημα τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων.

9. Έχει λάβει σαφή γνώση ότι το έργο που υποβάλλει είναι εναρμονισμένο και υπακούει στους περιορισμούς σχετικά με τη σώρευση ενισχύσεων.

θ) Ο φορέας του ερευνητικού έργου είναι ΜμΕ (πολύ μικρή / μικρή / μεσαία επιχείρηση) σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Παράρτημα Ι του ΓΑΚ ή μεγάλη επιχείρηση εάν δεν πληροί τα κριτήρια του Παραρτήματος Ι του ΓΑΚ, όπως αυτή προσδιορίζεται με βάση την εταιρική του σύνθεση κατά το χρόνο έναρξης εργασιών του ερευνητικού σχεδίου και ότι υποβάλλει τα ανά περίπτωση απαιτούμενα δικαιολογητικά σύμφωνα με το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ της παρούσας Πρόσκλησης.

ι) Κατά το χρόνο έναρξης εργασιών του υποβαλλόμενου ερευνητικού έργου, η δικαιούχος επιχείρηση/βιομηχανία (υφιστάμενη, υπό ίδρυση ή υπό συγχώνευση ΜΠΜ) θα έχει αποκτήσει τη νομική μορφή, την εταιρική σύνθεση και την κατηγορία βιβλίων και την έδρα (ή το υποκατάστημα της επιχείρησης στην ελληνική επικράτεια), όπως αυτά αποτυπώνονται στα αντίστοιχα πεδία της αίτησης.

ια) Δεν υφίσταται σχέση μεταξύ του φορέα του ερευνητικού έργου και του προμηθευτή του επιλέξιμου εξοπλισμού/ των επιλέξιμων υπηρεσιών. Τα πάγια στοιχεία ενεργητικού που αποκτώνται από επιχειρηματική εγκατάσταση που έχει κλείσει δεν έχουν στο παρελθόν ενισχυθεί μέσω αναπτυξιακών νόμων ή άλλων καθεστώτων ενισχύσεων (μόνο στην περίπτωση που το υποβαλλόμενο ερευνητικό έργο εμπεριέχει την αγορά παγίων στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται άμεσα με επιχειρηματική

εγκατάσταση που έχει κλείσει).

ιβ) Τα άυλα στοιχεία ενεργητικού ή αγορά των οποίων ενισχύεται από το ερευνητικό έργο (α) θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά στην επιχειρηματική εγκατάσταση που λαμβάνει την ενίσχυση, (β) θα περιλαμβάνονται στα αποσβεστέα στοιχεία ενεργητικού της επιχείρησης/βιομηχανίας στην οποία χορηγείται η ενίσχυση και (γ) αγοράζονται από προμηθευτή μεταξύ του οποίου και του φορέα του έργου δεν υφίσταται καμία σχέση εξάρτησης (μόνο στην περίπτωση που το υποβαλλόμενο ερευνητικό έργο εμπεριέχει δαπάνες σε άυλα στοιχεία ενεργητικού).

ιγ) Το υποβαλλόμενο ερευνητικό έργο διασφαλίζει τις απαραίτητες συνθήκες ώστε να μη δημιουργούνται διακρίσεις σε βάρος των ευπαθών ομάδων, ιδίως ως προς την προσβασιμότητα σε υποδομές, υπηρεσίες και αγαθά.

ιδ) Αποδέχομαι οποιοδήποτε σχετικό έλεγχο για την εξακρίβωση των δηλωθέντων στοιχείων από τις αρμόδιες εθνικές ή κοινοτικές αρχές, καθώς και τη διασταύρωση αυτών με τα στοιχεία που παρέχονται από τα πληροφοριακά συστήματα δημοσίων υπηρεσιών και ασφαλιστικών οργανισμών (ΠΣΚΕ, ΟΠΣ, TAXIS κ.λπ.).

ιε) Το σύνολο των ενεργειών για την υλοποίηση του ερευνητικού έργου, όπως αυτές περιγράφονται στην Αίτηση Χρηματοδότησης θα γίνει με νόμιμο τρόπο, σύμφωνα με την Εγκριτική Απόφαση Χορήγησης Ενίσχυσης.

ιστ) Γνωρίζω και αποδέχομαι πλήρως και ανεπιφύλακτα τους σχετικούς όρους και τις υποχρεώσεις τις σχετικές απορρέουσες από την Πρόσκληση υποχρεώσεις μου, η μη τήρηση των οποίων ενδέχεται να συνεπάγεται διακοπή της συμμετοχής μου στο έργο «Βιομηχανικά Διδακτορικά» και εφαρμογή της διαδικασίας ανάκτησης.

ιε) Διαθέτω προσωπικό με τα κατάλληλα προσόντα, προκειμένου να οριστεί ως Εκπρόσωπος της επιχείρησης/βιομηχανίας στο έργο.

ΥΔ 2: Υπεύθυνη Δήλωση του Προέδρου της Επιτροπής Ερευνών (για το Α.Ε.Ι. που συμμετέχει στο Έργο)

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών

Προς	Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ						
Ο - Η Όνομα:				Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία Γέννησης:							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:			
Τόπος Κατοικίας:			Οδός:			Αριθμ.:	ΤΚ:
Δ/ση Ηλεκτρ. Ταχ. (Email):							
<p>Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις της Πρόσκλησης για το έργο «Βιομηχανικά Διδακτορικά» του ΤΑΑ, ως εκπρόσωπος του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος «.....» με την ιδιότητα του Προέδρου της Επιτροπής Ερευνών και ως συμμετέχων εταίρος στο έργο, δηλώνω ότι:</p> <p>α) Τα αναγραφόμενα στην ηλεκτρονική αίτηση υποβολής καθώς και όλα τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά και αρχεία που περιλαμβάνονται στον ηλεκτρονικό φάκελο της πρότασης είναι ακριβή και αληθή. Σε περίπτωση αντιφατικών υποβαλλόμενων στοιχείων θα λαμβάνονται υπόψη αυτά που έχουν δηλωθεί στο ΠΣΚΕ.</p> <p>β) Έχω λάβει γνώση του περιεχομένου της προκήρυξης και των παραρτημάτων αυτής καθώς και των υποχρεώσεων που απορρέουν σε περίπτωση υπαγωγής του ερευνητικού έργου στις διατάξεις του παρόντος καθεστώτος.</p> <p>γ) Το ίδρυμα που εκπροσωπώ δεν έχει υποβάλει και δεν προτίθεται να υποβάλει αίτηση ενίσχυσης για άλλο ερευνητικό έργο για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες με αυτές που προτείνονται προς ενίσχυση στο παρόν.</p> <p>δ) Δεν έχει πραγματοποιηθεί έναρξη του ερευνητικού έργου πριν την υποβολή της Αίτησης Χρηματοδότησης.</p>							

ε) Το υποβαλλόμενο έργο διασφαλίζει τις απαραίτητες συνθήκες ώστε να μη δημιουργούνται διακρίσεις σε βάρος των ευπαθών ομάδων, ιδίως ως προς την προσβασιμότητα σε υποδομές, υπηρεσίες και αγαθά.

στ) Αποδέχομαι οποιοδήποτε σχετικό έλεγχο για την εξακρίβωση των δηλωθέντων στοιχείων από τις αρμόδιες εθνικές ή κοινοτικές αρχές, καθώς και τη διασταύρωση αυτών με τα στοιχεία που παρέχονται από τα πληροφοριακά συστήματα δημοσίων υπηρεσιών και ασφαλιστικών οργανισμών (ΠΣΚΕ, ΟΠΣ, ΤΑΧΙΣ κ.λπ.).

ζ) Το σύνολο των ενεργειών για την υλοποίηση του ερευνητικού έργου, όπως αυτές περιγράφονται στην Αίτηση Χρηματοδότησης θα γίνει με νόμιμο τρόπο σύμφωνα με την Εγκριτική Απόφαση Χορήγησης Ενίσχυσης.

η) Γνωρίζω και αποδέχομαι πλήρως και ανεπιφύλακτα τις σχετικές απορρέουσες από την Πρόσκληση υποχρεώσεις του Α.Ε.Ι. που εκπροσωπώ, η μη τήρηση των οποίων ενδέχεται να συνεπάγεται διακοπή συμμετοχής του φορέα που εκπροσωπώ στο έργο «Βιομηχανικά Διδακτορικά» και εφαρμογή της διαδικασίας ανάκτησης.

ΥΔ 3: Υπεύθυνη Δήλωση του/της Ακαδημαϊκού Υπεύθυνου του/της Υποψήφιου/ας Διδάκτορα (για το Α.Ε.Ι. που συμμετέχει στο Έργο)

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών

Προς	Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ						
Ο - Η Όνομα:				Επώνυμ ο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία Γέννησης:							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:			
Τόπος Κατοικίας:			Οδός:			Αριθ:	ΤΚ:
Δ/ση Ηλεκτρ. Ταχ. (Email):							
<p>Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις, που προβλέπονται από τις διατάξεις της Πρόσκλησης για το έργο «Βιομηχανικά Διδακτορικά» του ΤΑΑ, ως ακαδημαϊκός/ή επιβλέπων/ουσα του/της Υποψήφιου/ας Διδάκτορα που συμμετέχει στο έργο, δηλώνω ότι:</p> <p>α) τα αναγραφόμενα στην ηλεκτρονική αίτηση υποβολής καθώς και όλα τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά και αρχεία που περιλαμβάνονται στον ηλεκτρονικό φάκελο της πρότασης είναι, ακριβή και αληθή. Σε περίπτωση αντιφατικών υποβαλλόμενων στοιχείων θα λαμβάνονται υπόψη αυτά που έχουν δηλωθεί στο ΠΣΚΕ,</p> <p>β) έχω λάβει γνώση του περιεχομένου της προκήρυξης και των παραρτημάτων αυτής καθώς και των υποχρεώσεων που απορρέουν σε περίπτωση υπαγωγής του ερευνητικού έργου στις διατάξεις του παρόντος καθεστώτος,</p> <p>γ) θα υποστηρίξω τον/την Υποψήφιο/α Διδάκτορα κατά τη διαδικασία εκπόνησης και συγγραφής της Διδακτορικής Διατριβής,</p> <p>δ) θα παρακολουθώ την πρόοδο υλοποίησης του έργου και θα συνεργάζομαι με τον/την Εκπρόσωπο της επιχείρησης/ βιομηχανίας στο έργο και τον/την Υποψήφιο/α Διδάκτορα για την σύνταξη και υποβολή των Ενδιάμεσων Αναφορικών Εκθέσεων σε εξαμηνιαία βάση,</p> <p>ε) γνωρίζω και αποδέχομαι πλήρως και ανεπιφύλακτα τις σχετικές απορρέουσες από την Πρόσκληση υποχρεώσεις μου, η μη τήρηση των οποίων ενδέχεται να συνεπάγεται διακοπή συμμετοχής του φορέα που εκπροσωπώ στο έργο «Βιομηχανικά Διδακτορικά» και εφαρμογή της διαδικασίας ανάκτησης.</p>							

--

ΥΔ 4 : Υπεύθυνη Δήλωση για τον/την Υποψήφιο/α Διδάκτορα που συμμετέχει στο Έργο

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών

Προς	Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ						
Ο - Η Όνομα:				Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία Γέννησης:							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:			
Τόπος Κατοικίας:			Οδός:			Αριθ:	ΤΚ:
Δ/ση Ηλεκτρ. (Email):	Ταχ.						
<p>Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις, που προβλέπονται από τις διατάξεις της Πρόσκλησης για το έργο «Βιομηχανικά Διδακτορικά» του ΤΑΑ, δηλώνω ότι ως δικαιούχος της ενίσχυσης, κατά την έναρξη του έργου:</p> <p>α) δεν είμαι ήδη κάτοχος διδακτορικού διπλώματος σε οποιονδήποτε επιστημονικό τομέα κατά τον χρόνο υποβολής της Αίτησης Χρηματοδότησης στην Ελλάδα ή το εξωτερικό,</p> <p>β) δε χρηματοδοτούμαι ήδη για την εκπόνηση της εν λόγω Διδακτορικής Διατριβής (για το σύνολο ή και για τμήμα αυτής), η οποία συνδέεται με το εν λόγω ερευνητικό έργο, από οποιαδήποτε άλλη πηγή (δημόσια, ιδιωτική, ευρωπαϊκή, διεθνή),</p> <p>γ) (για τους άνδρες υποψήφιους) έχω εκπληρώσει τις στρατιωτικές μου υποχρεώσεις ή έχω νόμιμα απαλλαγεί από αυτές ή έχω τύχει αναβολής κατάταξης ή σε κάθε περίπτωση βρίσκομαι νομίμως εκτός ενόπλων δυνάμεων,</p> <p>δ) τα σχετικά αναγραφόμενα στην ηλεκτρονική αίτηση υποβολής καθώς και όλα τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά και αρχεία που περιλαμβάνονται στον ηλεκτρονικό φάκελο της πρότασης είναι, ακριβή και αληθή. Σε περίπτωση αντιφατικών υποβαλλόμενων στοιχείων θα λαμβάνονται υπόψη</p>							

αυτά που έχουν δηλωθεί στο Πληροφοριακό Σύστημα,

ε) έχω λάβει γνώση του περιεχομένου της προκήρυξης και των παραρτημάτων αυτής καθώς και των υποχρεώσεων που απορρέουν σε περίπτωση υπαγωγής του ερευνητικού έργου στις διατάξεις του παρόντος καθεστώτος,

στ) αποδέχομαι οποιοδήποτε σχετικό έλεγχο για την εξακρίβωση των δηλωθέντων στοιχείων από τις αρμόδιες εθνικές ή κοινοτικές αρχές, καθώς και τη διασταύρωση αυτών με τα στοιχεία που παρέχονται από τα πληροφοριακά συστήματα δημοσίων υπηρεσιών και ασφαλιστικών οργανισμών (ΠΣΚΕ, ΟΠΣ, TAXIS κ.λπ.) τη γνωρίζω και αποδέχομαι πλήρως και ανεπιφύλακτα τις σχετικές απορρέουσες από την Πρόσκληση υποχρεώσεις μου, η μη τήρηση των οποίων ενδέχεται να συνεπάγεται διακοπή της συμμετοχής μου στο έργο «Βιομηχανικά Διδακτορικά» και εφαρμογή της διαδικασίας ανάκτησης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ - ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΕΓΚΡΙΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

1. Για Επιχειρήσεις/ Βιομηχανίες

I. Αναλόγως της νομικής μορφής υποβάλλονται:

- **Για ΑΕ:** Ισχύον κωδικοποιημένο καταστατικό, συγκρότηση ΔΣ και ορισμός νόμιμου εκπροσώπου, νομίμως δημοσιευμένα στο ΓΕΜΗ.
- **Για ΕΠΕ:** Ισχύον κωδικοποιημένο καταστατικό και πράξη εκπροσώπησης σε περίπτωση που η εκπροσώπηση δεν προκύπτει από το ανωτέρω καταστατικό, νομίμως δημοσιευμένα στο ΓΕΜΗ.
- **Για ΟΕ, Ε.Ε., ΙΚΕ, ΑΜΚΕ:** Καταστατικό σύστασης σε ισχύ στο οποίο θα αποτυπώνεται η διαχείριση- εκπροσώπηση, νομίμως δημοσιευμένο στο ΓΕΜΗ.
- **Για Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας του Ν. 4430/2016 όπως ισχύει:** Πράξη σύστασης (και τυχόν τροποποιήσεων) και εκπροσώπησης σε ισχύ νομίμως δημοσιευμένα και βεβαίωση (οριστικής) εγγραφής στο Γενικό Μητρώο Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας.
- **Για λοιπές Νομικές μορφές:** Τα απαιτούμενα νομιμοποιητικά έγγραφα σύστασης και εκπροσώπησης που προβλέπονται με βάση το εκάστοτε νομοθετικό πλαίσιο.

II. Γενικό Πιστοποιητικό ΓΕΜΗ του τελευταίου εξαμήνου (ισχύει μόνο για επιχειρήσεις – οντότητες που έχουν υποχρέωση εγγραφής στο ΓΕΜΗ. Δεν ισχύει για ατομικές επιχειρήσεις).

III. Μετοχική/εταιρική σύνθεση ισχύουσα και μετοχική/εταιρική σύνθεση που υπήρχε στις τρεις (3) τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις και πιο συγκεκριμένα:

Απόσπασμα καταστατικού από το οποίο να προκύπτει η μετοχική/εταιρική σύνθεση. Αν η μετοχική/εταιρική σύνθεση δεν αναγράφεται στο καταστατικό, τότε πιστοποιητικό ΓΕΜΗ (τελευταίου μήνα) με αναφορά στη μετοχική σύνθεση του κεφαλαίου, ή απόσπασμα βιβλίου μετόχων ή πρακτικό γενικής συνέλευσης μετόχων με την κατάσταση όλων των μετόχων. Για τους συνεταιρισμούς προσκομίζεται αντίγραφο του Βιβλίου Μητρώου μελών με υπεύθυνη δήλωση πιστότητας αντιγράφου.

IV. Υπεύθυνη Δήλωση του Ν. 1599/1986 (άρθρο 8) του νόμιμου εκπροσώπου, σχετικά με τη συμμετοχή της επιχείρησης/βιομηχανίας σε άλλες επιχειρήσεις κατά τις τρεις (3) τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις. Για κάθε χρήση, θα αναφέρονται τα στοιχεία των επιχειρήσεων (επωνυμία, ΑΦΜ, έδρα) στις οποίες συμμετέχει η αιτούσα και το αντίστοιχο ποσοστό συμμετοχής. Η Δήλωση θα φέρει ιδιόχειρη υπογραφή του νόμιμου εκπροσώπου και σφραγίδα του φορέα. Σε διαφορετική περίπτωση, η Υπεύθυνη Δήλωση δύναται να υποβληθεί μέσω της σχετικής ηλεκτρονικής υπηρεσίας που παρέχεται μέσω της ιστοσελίδας www.gov.gr.

V. Υπεύθυνη Δήλωση του Ν. 1599/1986 (άρθρο 8) από κάθε μέτοχο/εταίρο, σχετικά με τη συμμετοχή του μετόχου/εταίρου σε άλλες επιχειρήσεις (πλην της αιτούσας) κατά τις τρεις (3) τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις. Για κάθε χρήση, θα αναφέρονται τα στοιχεία των επιχειρήσεων (επωνυμία, ΑΦΜ, έδρα) στις οποίες συμμετέχει ο μέτοχος/εταίρος και το αντίστοιχο ποσοστό συμμετοχής. Η Δήλωση θα φέρει ιδιόχειρη υπογραφή του μετόχου/εταίρου και επικύρωση γνήσιου υπογραφής. Σε διαφορετική περίπτωση, η Υπεύθυνη Δήλωση δύναται να

υποβληθεί μέσω της σχετικής ηλεκτρονικής υπηρεσίας που παρέχεται μέσω της ιστοσελίδας www.gov.gr.

VI. Στοιχεία **για τις τρεις (3) τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις**. Για επιχειρήσεις με λιγότερα από τρία έτη λειτουργίας να υποβληθούν τα οικονομικά στοιχεία των αντίστοιχων ετών.

1. Επιχειρήσεις με τήρηση απλογραφικών βιβλίων (Β' κατηγορίας): Αντίγραφα Ε3 & έντυπο Ν με ηλεκτρονική υποβολή ή παραλαβή από την αρμόδια Δ.Ο.Υ.
2. Επιχειρήσεις με τήρηση διπλογραφικών βιβλίων (Γ' κατηγορίας): Ισολογισμοί-αποτελέσματα χρήσης εγκεκριμένοι και νομίμως δημοσιευμένοι στο Γ.Ε.ΜΗ. (στις περιπτώσεις που ο νόμος απαιτεί δημοσίευση) και ισοζύγιο κλεισίματος τελευταίας βαθμίδας για την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση μόνο (με σφραγίδα της επιχείρησης υπογεγραμμένο από τον/την Νόμιμο εκπρόσωπο και τον λογιστή της επιχείρησης).
3. (ισχύει μόνο για ΜμΕ) Καταστάσεις Επιθεώρησης Εργασίας (πίνακας προσωπικού) Ε4 (συμπεριλαμβανομένων τυχόν τροποποιήσεων αυτών).
4. (ισχύει μόνο για ΜμΕ) Αποδεικτικό υποβολής δήλωσης Αποδοχών & Συντάξεων μαζί με συγκεντρωτική Κατάσταση τέλους έτους στην οποία θα αποτυπώνεται αναλυτικά ο κάθε εργαζόμενος με τον αριθμό των ημερών που απασχολήθηκε.

Επισημαίνεται ότι τα δικαιολογητικά για το απασχολούμενο προσωπικό θα υποβάλλονται ως προς τα φορολογικά έτη τους, κατ' αντιστοιχία με τα υποβληθέντα επίσημα φορολογικά έντυπα.

5. Εάν η επιχείρηση ανήκει σε όμιλο θα προσκομίζονται **και** οι ενοποιημένοι ισολογισμοί του ομίλου.

VII. Σε περίπτωση ύπαρξης **συνδεδεμένων ή/και συνεργαζόμενων επιχειρήσεων** σύμφωνα με τον ορισμό των ΜμΕ του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΚ) 651/2014 της Επιτροπής, για καθεμία απ' αυτές τις επιχειρήσεις θα υποβάλλονται:

1. Πρόσφατο κωδικοποιημένο καταστατικό (νομίμως δημοσιευμένο στο ΓΕΜΗ), δικαιολογητικά σχετικά με τη νόμιμη εκπροσώπηση και διαχείριση ανάλογα με τη νομική μορφή της επιχείρησης. (κατ' αντιστοιχία με δικαιολογητικό με α/α 1-I και 1-II).
2. Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά σχετικά με την ισχύουσα εταιρική/ μετοχική σύνθεση (κατ' αντιστοιχία με δικαιολογητικό με α/α 1-III και 1-V).
3. Τα οικονομικά στοιχεία (Ε3 & έντυπο Ν για απλογραφικά ή ισολογισμοί-αποτελέσματα χρήσης & ισοζύγιο κλεισίματος για διπλογραφικά για τις τρεις τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις). (κατ' αντιστοιχία με δικαιολογητικό με α/α 1-IV, 1-V, 1-VI).

4. (ισχύει μόνο για ΜμΕ) Καταστάσεις Επιθεώρησης Εργασίας (πίνακας προσωπικού) Ε4 (συμπεριλαμβανομένων τυχόν τροποποιήσεων αυτών) για τις τρεις τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις.

Διευκρινίζεται ότι για τις επιχειρήσεις που χαρακτηρίζονται «μεγάλες» σύμφωνα με τη Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων δεν απαιτείται η προσκόμιση στοιχείων για τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις, παρά μόνο για τις συνδεδεμένες επιχειρήσεις.

Τα δικαιολογητικά για τις τυχόν συνδεδεμένες ή/και συνεργαζόμενες επιχειρήσεις θα πρέπει να υποβάλλονται, ως προς τα φορολογικά τους έτη **κατ' αντιστοιχία** με τα υποβληθέντα επίσημα φορολογικά έντυπα της αιτούσας προς χρηματοδότηση επιχείρησης/βιομηχανίας.

Σημειώνεται ότι για τις συνδεδεμένες ή/και συνεργαζόμενες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται εκτός Ελλάδας θα υποβάλλονται τα αντίστοιχα ως ανωτέρω ισοδύναμα δικαιολογητικά/έγγραφα που ισχύουν στην αντίστοιχη χώρα.

VIII. Δικαιολογητικά που απαιτούνται προκειμένου να αξιολογηθεί εάν μία επιχείρηση/βιομηχανία είναι προβληματική σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 σημείο 18 του Καν. 651/2014 (παρατίθεται στο Παράρτημα Χ της Πρόσκλησης) και πρέπει να προσκομισθούν, ανάλογα με την ιδιότητα της επιχείρησης/βιομηχανίας και τα έτη λειτουργίας της, ως ακολούθως (εφόσον δεν έχουν ήδη προσκομισθεί σύμφωνα με τα προαναφερθέντα δικαιολογητικά):

- Υφιστάμενη ΜΜΕ κάτω της τριετίας ατομικής μορφής: Για τον έλεγχο του εδαφίου (γ) του άρθρου 2 σημείο 18 του Καν. 651/2014. Ενιαίο πιστοποιητικό δικαστικής φερεγγυότητας, που έχει εκδοθεί από το αρμόδιο Πρωτοδικείο έως και τρεις (3) μήνες πριν την υποβολή την αίτησης.
- Λοιπές υφιστάμενες επιχειρήσεις ατομικής μορφής ανεξαρτήτως του χρόνου λειτουργίας με βιβλία Γ κατηγορίας:
  - α. Για τον έλεγχο του εδαφίου (γ) του άρθρου 2 σημείο 18 του Καν. 651/2014*
Ενιαίο πιστοποιητικό δικαστικής φερεγγυότητας, που έχει εκδοθεί από το αρμόδιο Πρωτοδικείο έως και τρεις (3) μήνες πριν την υποβολή την αίτησης και
  - β. Για τον έλεγχο του εδαφίου (α) ή (β) του άρθρου 2 σημείο 18 του Καν. 651/2014*
Ισολογισμούς τελευταίων τριών διαχειριστικών χρήσεων ή όσων εξ αυτών υπάρχουν (ή ισοδύναμα οικονομικά στοιχεία). Από τα εν λόγω στοιχεία θα λαμβάνεται σαν Εγγεγραμμένο Κεφάλαιο το Σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων Ισολογισμού και σαν Απώλειες οι Ζημίες βάσει Κατάστασης Αποτελεσμάτων Χρήσης (Κ.Α.Χ.).
- Λοιπές υφιστάμενες επιχειρήσεις ατομικής μορφής ανεξαρτήτως του χρόνου λειτουργίας με βιβλία όχι Γ κατηγορίας:
  - α. Για τον έλεγχο του εδαφίου (γ) του άρθρου 2 σημείο 18 του Καν. 651/2014*
Ενιαίο πιστοποιητικό δικαστικής φερεγγυότητας από το αρμόδιο Πρωτοδικείο, που έχει εκδοθεί έως και τρεις (3) μήνες πριν την υποβολή της αίτησης και
  - β. Για τον έλεγχο του εδαφίου (α) ή (β) του άρθρου 2 σημείο 18 του Καν. 651/2014*

Βεβαίωση έναρξης επιτηδεύματος από την αρμόδια Οικονομική Αρχή (Δ.Ο.Υ.) και μεταβολών και Δηλώσεις Φορολογίας Εισοδήματος Ε3 των τριών τελευταίων κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων ή όσων εξ αυτών υπάρχουν.

- Υφιστάμενη ΜΜΕ κάτω της τριετίας άλλης νομικής μορφής πλην ατομικής:
Για τον έλεγχο του εδαφίου (γ) του άρθρου 2 σημείο 18 του Καν. 651/2014
Ενιαίο πιστοποιητικό δικαστικής φερεγγυότητας από το αρμόδιο Πρωτοδικείο, που έχει εκδοθεί έως και τρεις (3) μήνες πριν την υποβολή της αίτησης.
- Λοιπές υφιστάμενες επιχειρήσεις άλλης νομικής μορφής πλην ατομικής ανεξαρτήτως του χρόνου λειτουργίας με βιβλία Γ κατηγορίας:

α) Για τον έλεγχο του εδαφίου (γ) του άρθρου 2 σημείο 18 του Καν. 651/2014
Ενιαίο πιστοποιητικό δικαστικής φερεγγυότητας, που έχει εκδοθεί από το αρμόδιο Πρωτοδικείο έως και τρεις (3) μήνες πριν την υποβολή την αίτησης
και

β) Για τον έλεγχο του εδαφίου (α) ή (β) του άρθρου 2 σημείο 18 του Καν. 651/2014
Ισολογισμοί τελευταίων τριών διαχειριστικών χρήσεων ή όσων εξ αυτών υπάρχουν. Από τα εν λόγω στοιχεία θα λαμβάνεται σαν Εγγεγραμμένο Κεφάλαιο το Σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων Ισολογισμού και σαν Απώλειες οι Ζημίες βάσει Κατάστασης Αποτελεσμάτων Χρήσης (Κ.Α.Χ.).

- Λοιπές υφιστάμενες επιχειρήσεις άλλης νομικής μορφής πλην ατομικής ανεξαρτήτου χρόνου λειτουργίας με βιβλία όχι Γ κατηγορίας:
Α. Για τον έλεγχο του εδαφίου (γ) του άρθρου 2 σημείο 18 του Καν. 651/2014
Ενιαίο πιστοποιητικό δικαστικής φερεγγυότητας από το αρμόδιο Πρωτοδικείο, που έχει εκδοθεί έως και τρεις (3) μήνες πριν την υποβολή της αίτησης και
Β. Για τον έλεγχο του εδαφίου (α) ή (β) του άρθρου 2 σημείο 18 του Καν. 651/2014
Το πιο πρόσφατο κωδικοποιημένο καταστατικό και οι τυχόν μεταγενέστερες τροποποιήσεις αυτού, μαζί με τα αντίστοιχα ΦΕΚ δημοσίευσης όπου αυτή προβλέπεται και Δηλώσεις Φορολογίας Εισοδήματος Ε3 των τριών τελευταίων κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων ή όσων εξ αυτών υπάρχουν.
- Φορολογική ενημερότητα για κάθε νόμιμη χρήση ή βεβαίωση οφειλών.
- Ασφαλιστική ενημερότητα.

2. Για τον/την Υποψήφιο/α Διδάκτορα που συμμετέχει στο Έργο, εκ μέρους του Ε.Λ.Κ.Ε. υποβάλλεται:

Σύντομο υπόμνημα με το αντικείμενο της υπό εκπόνηση διδακτορικής διατριβής (έως 2 σελίδες).

Σημειώνεται ότι όλα τα δικαιολογητικά υποβάλλονται στην ελληνική γλώσσα.

Για ξενόγλωσσα έγγραφα, θα πρέπει να προσκομιστούν τα πρωτότυπα καθώς και επίσημη μετάφρασή τους είτε από την αρμόδια κατά νόμο αρχή του Υπουργείου Εξωτερικών ή την Πρεσβεία ή το Προξενείο της ξένης χώρας στην Ελλάδα ή από δικηγόρο για λόγους εγκυρότητας.

Επισημαίνεται ότι όλα τα ανωτέρω δικαιολογητικά προσκομίζονται σε ηλεκτρονική μορφή.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV - ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Για την καταβολή της χρηματοδότησης απαιτούνται:

I. Για τις Επιχειρήσεις/ Βιομηχανίες

1. Υπογεγραμμένο πρωτόκολλο συνεργασίας μεταξύ του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.), της συνεργαζόμενης επιχείρησης/ βιομηχανίας και του/της υποψήφιου/ας διδάκτορα, της παρ. 3 του άρθρου 96 του Ν. 4957/2022, το οποίο εγκρίνεται από τη Σύγκλητο του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.), κατόπιν εισήγησης του τμήματος, και στο οποίο καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι συνεργασίας για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής στην επιχείρηση ή τη βιομηχανία και την εξαγωγή των ερευνητικών αποτελεσμάτων, τη χρήση υποδομών και εξοπλισμού του Α.Ε.Ι., εάν η έρευνα διεξάγεται εντός του Α.Ε.Ι., τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα κάθε συμβαλλόμενου μέρους, συμπεριλαμβανομένου του καθορισμού των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας επί του έργου που διεξάγεται κατά τη διάρκεια εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής.
2. Σε περίπτωση που το έργο εκτελείται όχι στην έδρα της επιχείρησης/βιομηχανίας αλλά από εγκατάσταση ή υποκατάστημά της, τότε: Βεβαίωση αρμόδιας ΔΟΥ ή εκτύπωση Στοιχείων και Δραστηριοτήτων Εγκατάστασης μέσω της ιστοσελίδας gsis.gr (εκτύπωση εντός του τελευταίου μήνα πριν από την υποβολή της Αίτησης) ότι η επιχείρηση/βιομηχανία λειτουργεί υποκατάστημα στην Ελλάδα.
3. Έγγραφο τράπεζας με το IBAN του τραπεζικού λογαριασμού του δικαιούχου που θα χρησιμοποιηθεί για την πίστωση της δόσης, στο οποίο θα αναφέρεται και η επωνυμία του δικαιούχου.
4. Δικαιολογητικά πρόσληψης του/της Υποψήφιου/ας Διδάκτορα:
  - Σύμβαση Εργασίας μεταξύ της επιχείρησης/ βιομηχανίας και του/της Υποψήφιου/ας Διδάκτορα, η οποία να καλύπτει κατ' ελάχιστον τη διάρκεια του έργου σύμφωνα με την εγκριτική απόφαση χορήγησης ενίσχυσης του έργου.
  - Αναγγελία Πρόσληψης σύμφωνα με το Πληροφοριακό Σύστημα Εργάνη (Έντυπο Ε3 – Εργάνη).
5. Αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας για είσπραξη χρημάτων από το Δημόσιο ή Αποδεικτικό ενημερότητας για χρέη προς το Δημόσιο. Η σχετική βεβαίωση θα πρέπει να χορηγείται για είσπραξη χρημάτων από φορείς της Κεντρικής Διοίκησης και όταν αφορά σε λήψη προκαταβολής ή ενδιάμεσης πληρωμής δε θα πρέπει να περιλαμβάνει τον όρο της παρακράτησης.
6. Αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας για είσπραξη εκκαθαρισμένων απαιτήσεων από το Δημόσιο ή Βεβαίωση παρακράτησης (απόδοσης) ασφαλιστικών εισφορών, χωρίς όμως

τον όρο της παρακράτησης στην περίπτωση λήψης προκαταβολής ή ενδιάμεσης πληρωμής.

7. Για τη λήψη προκαταβολής από τις επιχειρήσεις εφαρμόζονται τα ειδικότερα προβλεπόμενα στην Πρόσκληση καθώς και σχετική Υ/Δ ότι η επιχείρηση/βιομηχανία δεν τελεί σε κατάσταση πτώχευσης, ότι δεν έχει υποβληθεί αίτηση για πτώχευση, ότι δε βρίσκεται σε θέση εκκαθάρισης, ότι δε βρίσκεται σε θέση αναγκαστικής διαχείρισης. Οι ατομικές επιχειρήσεις συμπληρώνουν Υ/Δ μόνο ως προς τη μη πτώχευση και μη κατάθεση αίτησης πτώχευσης.
8. Για την καταβολή της τελικής δόσης (αποπληρωμή) σχετική Υ/Δ ότι η επιχείρηση/βιομηχανία δεν τελεί σε κατάσταση πτώχευσης, ότι δεν έχει υποβληθεί αίτηση για πτώχευση, ότι δε βρίσκεται σε θέση εκκαθάρισης, ότι δε βρίσκεται σε θέση αναγκαστικής διαχείρισης καθώς και πιστοποιητικό καλής λειτουργίας του ΓΕΜΗ, το οποίο θα είναι έκδοσης τελευταίου εξαμήνου. Για τις ατομικές επιχειρήσεις αρκεί η προσκόμιση πρωτότυπου ενιαίου πιστοποιητικού δικαστικής φερεγγυότητας που έχει εκδοθεί από το αρμόδιο Πρωτοδικείο έως και τρεις (3) μήνες πριν την υποβολή του αιτήματος».

II. Για τον/την Υποψήφιο/α Διδάκτορα που συμμετέχει στο Έργο, εκ μέρους του Ε.Λ.Κ.Ε. υποβάλλονται:

1. Απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος με την οποία: α) γίνεται δεκτός ο/η υποψήφιος/α διδάκτορας σε πρόγραμμα τρίτου κύκλου σπουδών (κύκλο διδακτορικών σπουδών), στην οποία αναφέρεται ο τίτλος της υπό εκπόνηση διδακτορικής διατριβής, β) ορίζεται η τριμελής συμβουλευτική επιτροπή και ο/η επιβλέπων/ουσα του έργου και γ) διαπιστώνεται ότι η υπό εκπόνηση διδακτορική διατριβή υπάγεται στις διατάξεις του άρθρου 96 του Ν. 4957/2022.
2. (για τους ήδη εγγεγραμμένους σε πρόγραμμα διδακτορικών σπουδών) Απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, που λαμβάνεται έπειτα από έγγραφη θετική εισήγηση της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής του άρθρου 94 Ν. 4957/2022 και τη σύμφωνη γνώμη του/της επιβλέποντος/ουσας της διδακτορική διατριβή, με την οποία διαπιστώνεται ότι η διατριβή εμπίπτει στην παρ. 1 του άρθρου 96.
3. Απόφαση Συγκλήτου με την οποία εγκρίνεται το Πρωτόκολλο Συνεργασίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V - ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ & ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ

Ειδικότερα, η επιλεξιμότητα των δαπανών που αφορούν σε χρηματοδοτούμενα έργα στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης, θα πρέπει να γίνεται κάθε φορά λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στις εκάστοτε ισχύουσες νομοθετικές και κανονιστικές πράξεις και ιδιαίτερα την υπ' αριθμ. 119126/28.09.2021 (ΦΕΚ Β 4498) υπουργική απόφαση Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου των Δράσεων και των Έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας αναφορικά με τους γενικούς κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών (Κεφάλαιο VIII, αρ. 15), όπως τροποποιήθηκε βάσει της υπ. αριθμ. 52415/2022 ΥΑ και ισχύει, καθώς και τον Κανονισμό της (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014.

Οι επιλέξιμες δαπάνες για τα έργα που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης υπολογίζονται στη βάση του πραγματικού κόστους, δηλαδή έχουν πραγματοποιηθεί από τους δικαιούχους, δικαιολογούνται από τους όρους και τους στόχους των εγκεκριμένων πράξεων, προβλέπονται στην εγκριτική απόφαση και τεκμηριώνονται από εξοφλημένα τιμολόγια ή λογιστικά στοιχεία ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας ή/και με τη χρήση επιλογών απλοποιημένου κόστους για τις δαπάνες προσωπικού (μισθοδοσία με βάση σύμβαση εξαρτημένης σχέσης εργασίας).

Επιλέξιμες θεωρούνται οι δαπάνες των δράσεων και των έργων του ΕΣΑΑ που ανταποκρίνονται στα ακόλουθα κριτήρια:

α) πραγματοποιούνται κατά την περίοδο της επιλεξιμότητας του έργου σύμφωνα με την Εγκριτική Απόφαση Χορήγησης Ενίσχυσης

β) συνδέονται με το φυσικό αντικείμενο του έργου και είναι αναγκαίες για την υλοποίηση του έργου και περιλαμβάνονται στον εγκεκριμένο ενδεικτικό προϋπολογισμό του σύμφωνα με την Εγκριτική Απόφαση Χορήγησης Ενίσχυσης

γ) είναι ταυτοποιημένες και επαληθεύσιμες, ιδίως με την εγγραφή τους στα λογιστικά βιβλία του φορέα υλοποίησης, προσδιοριζόμενες σύμφωνα με τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα της χώρας στην οποία είναι εγκαταστημένος ο φορέας και σύμφωνα με τις συνήθειες πρακτικές λογιστικής που αυτός εφαρμόζει

δ) συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις της ισχύουσας φορολογικής και κοινωνικοασφαλιστικής νομοθεσίας

ε) είναι εύλογες, δικαιολογημένες και συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις της χρηστής οικονομικής διαχείρισης

στ) οι δαπάνες πραγματοποιούνται σταδιακά σύμφωνα με την πρόοδο υλοποίησης του έργου.

Οι έμμεσες δαπάνες είναι επιλέξιμες χωρίς προσκόμιση των αντίστοιχων παραστατικών.

Για την επαλήθευση των δαπανών του έργου απαιτείται τεκμηρίωση με τα ακόλουθα έγγραφα:

- Φωτοαντίγραφα των παραστατικών δαπανών ανά δικαιούχο και κατηγορία δαπάνης

- Τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής ισχύος, σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική νομοθεσία.
- Αποδεικτικά εξόφλησης (επισυνάπτονται μαζί με κάθε υποβαλλόμενο τιμολόγιο).
- Λογιστικές εγγραφές των παραστατικών, κατά προτίμηση με τη μορφή αναλυτικού καθολικού του ξεχωριστού λογαριασμού του έργου (με υπογραφή του υπεύθυνου λογιστή και σφραγίδα του φορέα). Βλέπε επεξήγηση στο τέλος του παρόντος Παραρτήματος (Λογιστική απεικόνιση δαπανών και εξοφλήσεων).

- Υπεύθυνη Δήλωση του δικαιούχου, ψηφιακά υπογεγραμμένη από το νόμιμο εκπρόσωπο του δικαιούχου, όπου αναφέρεται ότι:

- Τα υποβαλλόμενα αντίγραφα είναι ακριβή αντίγραφα των πρωτότυπων παραστατικών.
- Τα πρωτότυπα είναι πάντα στη διάθεση της ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ.
- Τα παραστατικά δεν αντιστοιχούν σε δαπάνες που έχουν χρηματοδοτηθεί από άλλο πρόγραμμα.
- Οι δαπάνες του έργου παρακολουθούνται λογιστικά σε ξεχωριστό λογαριασμό γενικής λογιστικής και είναι εις γνώση του υπογράφοντα ότι όσες από αυτές δεν έχουν καταχωρηθεί στον λογαριασμό αυτόν θα κριθούν ως μη επιλέξιμες.

Για την υποβολή αιτήματος επαλήθευσης δαπανών μέσω του ΠΣΚΕ τα ανωτέρω προβλέπεται να είναι σκαναρισμένα και να επισυνάπτονται.

Στην περίπτωση που ο δικαιούχος κάνει χρήση υπηρεσιών Ορκωτού Λογιστή, επισυνάπτεται η βεβαίωση του.

Ειδικότερα, για κάθε μία από τις Κατηγορίες Δαπανών ισχύουν τα ακόλουθα:

1. Αμοιβή Υποψήφιου/ας Διδάκτορα

Για τις δαπάνες μισθοδοσίας του/της Υποψήφιου/ας Διδάκτορα προσκομίζονται:

- Εκθέσεις για το παραχθέν έργο την αντίστοιχη περίοδο.
- Μισθοδοτικές καταστάσεις της περιόδου αναφοράς (πραγματικό κόστος).
- Αποδεικτικά καταβολής της αμοιβής για τον/την Υποψήφιο/α Διδάκτορα (πραγματικό κόστος).

2. Δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού

Στην κατηγορία αυτή εμπίπτουν οι δαπάνες απόσβεσης οργάνων και εξοπλισμού, απαραίτητων για την εκτέλεση του φυσικού αντικείμενου του έργου. Εξοπλισμός ως πάγιο στοιχείο, θεωρείται κάθε στοιχείο το οποίο με κατάλληλη χρήση και συντήρηση έχει ωφέλιμη ζωή μεγαλύτερη του ενός έτους, διατηρεί το αρχικό του σχήμα και εμφάνιση κατά τη χρήση, δε χάνει την ταυτότητά του με ενσωμάτωση σε άλλο ή πιο σύνθετο στοιχείο και καταχωρίζεται, κατά περίπτωση, στο μητρώο παγίων. Πρόκειται για μηχανήματα, εξαρτήματα αυτών, επιστημονικά όργανα και εργαλεία, καθώς και μέσα και εξοπλισμό πληροφορικής και επικοινωνιών, που χρησιμοποιούνται για την εξυπηρέτηση των δραστηριοτήτων του έργου.

Επιλέξιμες (παρ. 3β του άρθρου 25 του ΓΑΚ) είναι οι δαπάνες στον βαθμό και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο. Όταν τα όργανα και ο εξοπλισμός δεν χρησιμοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια ζωής τους για το έργο, επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές και τον Ν. 4172/2013 (άρθρα 22α και 24) και ΠΟΛ 1111/2016.

Για τις δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού που πραγματοποιούνται από δημόσιους φορείς ή από φορείς του ευρύτερου δημοσίου τομέα, απαιτείται η τήρηση των διαδικασιών που προβλέπει ο Ν. 4412/2016 καθώς και τα προβλεπόμενα στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (εφεξής «ΣΔΕ»). Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται και οι δαπάνες που αφορούν σε λογισμικό και δικαιώματα χρήσης (licences) προγραμμάτων λογισμικού, εφόσον απαιτούνται για την εκτέλεση του έργου.

Θεωρούνται επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν σε μεταχειρισμένο εξοπλισμό, υπό τις προϋποθέσεις:

- I. ο εξοπλισμός δεν έχει χρηματοδοτηθεί από εθνική ή ενωσιακή πηγή χρηματοδότησης τα τελευταία δέκα (10) έτη,
- II. η τιμή του μεταχειρισμένου εξοπλισμού δεν υπερβαίνει, κατά τη χρονική στιγμή της προμήθειάς του, την αγοραία αξία του και είναι κατώτερη από την αξία αντίστοιχου καινούργιου εξοπλισμού,
- III. ο εξοπλισμός έχει τα τεχνικά χαρακτηριστικά που απαιτούνται για την πράξη και είναι σύμφωνος με τους εφαρμοζόμενους κατά περίπτωση κανόνες.

Οι παραπάνω προϋποθέσεις τεκμηριώνονται από:

(α) υπεύθυνη δήλωση του προμηθευτή με την οποία βεβαιώνεται ότι ο εξοπλισμός δεν αποκτήθηκε κατά τα προηγούμενα δέκα (10) έτη με τη συνδρομή ενωσιακής ή εθνικής χρηματοδότησης, και

(β) εμπειρογνωμοσύνη/ες ή άλλη κατάλληλη εκτίμηση κατά περίπτωση, προκειμένου να αποδεικνύεται ότι ο μεταχειρισμένος εξοπλισμός δεν υπερβαίνει την αγοραία αξία του και ότι είναι κατώτερος από την αξία αντίστοιχου καινούργιου εξοπλισμού.

Η δαπάνη προληπτικής / τακτικής συντήρησης εξοπλισμού που ανήκει στον δικαιούχο και χρησιμοποιείται για την εκτέλεση του φυσικού αντικείμενου του έργου, είναι επιλέξιμη για το χρονικό διάστημα που οι δαπάνες απόσβεσης του παγίου χρεώνονται στο έργο. Η εν λόγω δαπάνη δε δηλώνεται στην κατηγορία «Δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού», αλλά εμπίπτει στην κατηγορία των «Έμμεσων Δαπανών» του έργου.

Όταν τα όργανα και ο εξοπλισμός δε χρησιμοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια ζωής τους για το έργο, επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης. Οι δαπάνες απόσβεσης παγίων στοιχείων μπορεί να θεωρηθούν επιλέξιμες όταν πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) τα πάγια στοιχεία χρησιμοποιούνται για την εκτέλεση της πράξης,
- β) δεν έχουν χρησιμοποιηθεί για την αγορά τους δημόσιες επιχορηγήσεις, κοινοτικές ή εθνικές,
- γ) υπολογίζονται με τους κατάλληλους λογιστικούς κανόνες και αποτυπώνονται στο λογιστικό σύστημα που τηρεί ο δικαιούχος,
- δ) το ποσό της δαπάνης δικαιολογείται με δικαιολογητικά έγγραφα που έχουν ισοδύναμη αποδεικτική αξία με τιμολόγια,

ε) οι δαπάνες απόσβεσης αφορούν αποκλειστικά την περίοδο υλοποίησης της πράξης και ειδικότερα τη χρονική περίοδο που τα πάγια χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς της πράξης.

Τα πρόσθετα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την πιστοποίηση των δαπανών οργάνων & εξοπλισμού είναι:

- Κατάλογος με τους σειριακούς αριθμούς (serial numbers) των πάγιων στοιχείων.
- Αντίγραφο από το προβλεπόμενο στα Ε.Λ.Π. αρχείο ενσώματων και άυλων πάγιων περιουσιακών στοιχείων της φορολογικής βάσης, όπου έχει καταχωρηθεί το αποκτούμενο στοιχείο παγίου.
- Παραστατικά λογιστηρίου τα οποία πιστοποιούν το ποσοστό απόσβεσης.
- Βεβαίωση προμηθευτή για το καινούργες και αμεταχείριστο του οργάνου/εξοπλισμού.
- Σε περίπτωση εισαγωγής από το εξωτερικό, όλα τα κατά νόμο παραστατικά.

Ειδικότερα, για την αγορά οργάνων και εξοπλισμού, στην περίπτωση σύναψης Δημοσίων συμβάσεων στις οποίες οι δικαιούχοι είναι φορείς του δημόσιου ή ευρύτερου δημόσιου τομέα και στις οποίες ενεργούν ως αναθέτουσες αρχές, απαιτείται η τήρηση των διαδικασιών που προβλέπει ο Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ Α 147) “Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών” όπως ισχύει.

Συγκεκριμένα, για τις δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού της υποκατηγορίας ισχύουν τα ακόλουθα αναφορικά με τις δαπάνες έργων, προμηθειών και υπηρεσιών:

1. Οι δαπάνες δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, είναι επιλέξιμες εφόσον ο δικαιούχος αναθέσει τη σύμβαση σύμφωνα με τα οριζόμενα στο θεσμικό του πλαίσιο και σε συμμόρφωση με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

2. α. Οι δαπάνες συγχρηματοδοτούμενων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Ν. 4412/2016 είναι επιλέξιμες εφόσον η ανάθεσή τους γίνεται κατόπιν διαδικασιών που τηρούν τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και τις γενικές αρχές για την ανάθεση ενωσιακών συμβάσεων (αρχή της μη εισαγωγής διακρίσεων, της ίσης μεταχείρισης, της διαφάνειας, της αμοιβαίας αναγνώρισης και της αναλογικότητας), κατόπιν δημόσιας πρόκλησης επιλογής.

β. Η διαδικασία και οι κανόνες επιλογής, τα μέτρα και οι προθεσμίες δημοσιότητας που αντιστοιχούν, τα λεπτομερή κριτήρια συμμετοχής, επιλογής και ανάθεσης, οι κανόνες πρόσβασης στα έγγραφα του διαγωνισμού και οι τρόποι επικοινωνίας καθώς και οι κανόνες σχετικά με τη σύγκρουση συμφερόντων ορίζονται αναλυτικά στην Πρόσκληση κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζουν συνθήκες πραγματικού ανταγωνισμού τόσο ως προς τον αριθμό όσο και ως προς την ποιότητα των υποψηφίων και δεν εισάγουν διακρίσεις ή απαιτήσεις οικονομικής ή τεχνικής φύσεως δυσανάλογες με το αντικείμενο της σύμβασης. Οι αποφάσεις για την ανάθεση πρέπει να είναι αιτιολογημένες και να μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο μέσων ένδικης προστασίας εκ μέρους των αποδεκτών τους. Για τα θέματα των τροποποιήσεων, μονομερούς καταγγελίας της σύμβασης και των υπεργολαβιών εφαρμόζονται οι κανόνες των Οδηγιών για τις δημόσιες συμβάσεις.

3. Οι δαπάνες δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών, ανεξαρτήτως προϋπολογισμού αυτών, οι οποίες αφορούν εργασίες οι οποίες προέκυψαν μετά από τροποποίηση των όρων της αρχικής σύμβασης είναι επιλέξιμες υπό τον όρο ότι η τροποποίηση πληροί τις προϋποθέσεις των

άρθρων 132 και 337 του Ν. 4412/2016 και των ειδικότερων άρθρων αυτού σχετικά με τις τροποποιήσεις συμβάσεων καθώς και του άρθρου 250 του Ν. 4957/2022.

3. Αναλώσιμα

Η υποκατηγορία περιλαμβάνει τις δαπάνες για υλικά, εφόδια και συναφή προϊόντα που αποκτώνται για να καλύψουν ανάγκες που σχετίζονται άμεσα με την υλοποίηση του έργου.

Ειδικότερα, για την προμήθεια αναλωσίμων, στην περίπτωση σύναψης Δημοσίων συμβάσεων στις οποίες οι δικαιούχοι είναι φορείς του δημόσιου ή ευρύτερου δημόσιου τομέα και στις οποίες ενεργούν ως αναθέτουσες αρχές, απαιτείται η τήρηση των διαδικασιών που προβλέπει ο Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ Α 147) “Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών” όπως ισχύει.

Συγκεκριμένα, για τις δαπάνες της υποκατηγορίας ισχύουν τα ακόλουθα:

1. Οι δαπάνες δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, είναι επιλέξιμες εφόσον ο δικαιούχος αναθέσει τη σύμβαση σύμφωνα με τα οριζόμενα στο θεσμικό του πλαίσιο και σε συμμόρφωση με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

2.

α. Οι δαπάνες συγχρηματοδοτούμενων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Ν. 4412/2016 είναι επιλέξιμες εφόσον η ανάθεσή τους γίνεται κατόπιν διαδικασιών που τηρούν τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και τις γενικές αρχές για την ανάθεση ενωσιακών συμβάσεων (αρχή της μη εισαγωγής διακρίσεων, της ίσης μεταχείρισης, της διαφάνειας, της αμοιβαίας αναγνώρισης και της αναλογικότητας), κατόπιν δημόσιας Πρόσκλησης επιλογής.

β. Η διαδικασία και οι κανόνες επιλογής, τα μέτρα και οι προθεσμίες δημοσιότητας που αντιστοιχούν, τα λεπτομερή κριτήρια συμμετοχής, επιλογής και ανάθεσης, οι κανόνες πρόσβασης στα έγγραφα του διαγωνισμού και οι τρόποι επικοινωνίας καθώς και οι κανόνες σχετικά με την σύγκρουση συμφερόντων ορίζονται αναλυτικά στην Πρόσκληση κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζουν συνθήκες πραγματικού ανταγωνισμού τόσο ως προς τον αριθμό όσο και ως προς την ποιότητα των υποψηφίων και δεν εισάγουν διακρίσεις ή απαιτήσεις οικονομικής ή τεχνικής φύσεως δυσανάλογες με το αντικείμενο της σύμβασης. Οι αποφάσεις για την ανάθεση πρέπει να είναι αιτιολογημένες και να μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο μέσων ένδικης προστασίας εκ μέρους των αποδεκτών τους. Για τα θέματα των τροποποιήσεων, μονομερούς καταγγελίας της σύμβασης και των υπεργολαβιών εφαρμόζονται οι κανόνες των Οδηγιών για τις δημόσιες συμβάσεις.

3. Οι δαπάνες δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών, ανεξαρτήτως προϋπολογισμού αυτών, οι οποίες αφορούν εργασίες οι οποίες προέκυψαν μετά από τροποποίηση των όρων της αρχικής σύμβασης είναι επιλέξιμες υπό τον όρο ότι η τροποποίηση πληροί τις προϋποθέσεις των άρθρων 132 και 337 του Ν. 4412/2016 και των ειδικότερων άρθρων αυτού σχετικά με τις τροποποιήσεις συμβάσεων.

4. Δαπάνες ταξιδίων/μετακινήσεων

Στην υποκατηγορία περιλαμβάνονται οι δαπάνες μετακίνησης του/της Υποψήφιου/ας Διδάκτορα για:

- τα έξοδα κίνησης και ειδικότερα το αντίτιμο των εισιτηρίων των μέσων μαζικής μεταφοράς (ή συγκοινωνιακών μέσων), η δαπάνη χιλιομετρικής αποζημίωσης λόγω χρήσης ιδιόκτητου ή μισθωμένου μεταφορικού μέσου στις περιπτώσεις που επιτρέπεται η χρήση του, η δαπάνη διοδίων, ο ναύλος οχήματος σε μετακινήσεις με θαλάσσιο μέσο μεταφοράς, η μίσθωση οχήματος ή η δαπάνη λόγω χρήσης επιβατικού αυτοκινήτου δημόσιας χρήσης (ταξί) στις περιπτώσεις που επιτρέπεται η χρήση τους,
- τα έξοδα διανυκτέρευσης για το αναγνωριζόμενο ποσό για κάθε τύπο ξενοδοχειακής μονάδας ή ενοικιαζόμενου καταλύματος
- την ημερήσια αποζημίωση, η οποία καταβάλλεται στον μετακινούμενο για την κάλυψη των εξόδων, τα οποία προκαλούνται λόγω της μετακίνησης και παραμονής του εκτός έδρας για εκτέλεση υπηρεσίας
- το κόστος συμμετοχής σε συνέδρια, ημερίδες κλπ.

Οι ανωτέρω δαπάνες είναι επιλέξιμες, εφόσον οι μετακινήσεις είναι απαραίτητες για την υλοποίηση της πράξης, προβλέπονται στην Αίτηση Χρηματοδότησης και πραγματοποιούνται σύμφωνα με το σχετικό θεσμικό πλαίσιο που εφαρμόζει ο δικαιούχος.

Δαπάνες μετακίνησης προσωπικού του δικαιούχου ή άλλων φυσικών προσώπων, το κόστος απασχόλησης των οποίων δεν προσδιορίζεται και δε συμπεριλαμβάνεται στον προϋπολογισμό της πράξης, δεν είναι επιλέξιμες εφόσον δεν προβλέπεται ρητά η συμμετοχή τους στην υλοποίηση του έργου.

Στην υποκατηγορία εμπίπτει το σύνολο των δαπανών των μετακινήσεων που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου (π.χ. συμμετοχή σε εμπορική έκθεση, συνέδριο, συναντήσεις εργασίας με υπερβολάβο έρευνας επί συμβάσει ή συνδικαιούχους συνεργατικών έργων, καθώς και πιστοποιήσεις ή έλεγχοι από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα, όπως και μετακινήσεις σχετιζόμενες με την υλοποίηση του φυσικού αντικειμένου του έργου).

Τα πρόσθετα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την πιστοποίηση των δαπανών της κατηγορίας «Δαπάνες μετακινήσεων» είναι:

- Εξοδολόγιο/Έντυπο μετακίνησης για τη μετακίνηση, όπου αναγράφεται το ονοματεπώνυμο των μετακινούμενων μελών, ο σκοπός, ο τόπος προορισμού και οι δαπάνες (αναλυτικά) της μετακίνησης.
- Παραστατικά για τις δαπάνες που περιλαμβάνονται στο σχετικό Έντυπο μετακίνησης/Εξοδολόγιο (π.χ. εισιτήρια-κάρτες επιβίβασης, τιμολόγιο ξενοδοχείου κλπ).
- Παραστατικά εξοφλήσεων των ανωτέρω τιμολογίων/αποδείξεων, (π.χ. εξοφλητικές αποδείξεις προμηθευτή, αποδεικτικά καταβολής του οφειλόμενου ποσού, καρτέλα προμηθευτή, κίνηση ταμείου).
- Υλικό που τεκμηριώνει την ανάγκη μετακίνησης, τη σύνδεσή της με το έργο και την τήρηση των κανόνων δημοσιότητας (όπως πρόσκληση συμμετοχής, ημερήσια διάταξη συνεδρίου/συνάντησης, ιστότοπος συνεδρίου κ.α.).

5. Δαπάνες συμμετοχής σε συνέδρια

Στην κατηγορία εμπίπτει το σύνολο των δαπανών συμμετοχής σε συνέδρια ως πρόσθετα έξοδα (π.χ. δαπάνες εγγραφής). Ως προς τις επιλέξιμες δαπάνες, τονίζεται ότι οι δαπάνες συμμετοχής σε συνέδρια

Θεωρούνται ως πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περ. ε) της παρ. 3 του άρθρου 25 ΓΑΚ, στην περίπτωση που είναι σχετικές και αυστηρά συνδεδεμένες με το έργο.

Οριζόντια Ζητήματα

Πρόσθετα δικαιολογητικά

Η ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ και ιδιαιτέρως κατά την εκκαθάριση των δαπανών, δύναται να αιτηθεί οποιοδήποτε πρόσθετο δικαιολογητικό, πέραν των όσων αναφέρονται στις ανωτέρω κατηγορίες 1-5.

Απώλεια παραστατικού

Στις περιπτώσεις απώλειας παραστατικών δαπάνης, ο δικαιούχος είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει:

- α) Αντίγραφο των απολεσθέντων παραστατικών με εμφανή τη σφραγίδα του προμηθευτή στο παραστατικό και την ένδειξη "ακριβές φωτοαντίγραφο εκ του πρωτοτύπου" και
- β) Υ.Δ. Ν1599/86 με θεώρηση του γνησίου της υπογραφής του Νόμιμου Εκπροσώπου του δικαιούχου, στην οποία να αναφέρεται: "Το παραστατικό (περιγραφή στοιχείων παραστατικού αριθμός / ημερομηνία έκδοσης/ προμηθευτής/ περιγραφή δαπάνης) έχει απολεσθεί και προσκομίζεται ακριβές φωτοαντίγραφο εκ του πρωτοτύπου από τον προμηθευτή. Το εν λόγω παραστατικό δεν έχει ενισχυθεί (επιδοτηθεί) ούτε θα χρησιμοποιηθεί στο μέλλον για επιδότηση από Εθνικό ή Κοινωνικό Πρόγραμμα."

Λογιστική απεικόνιση δαπανών και εξοφλήσεων

Σχετικά με τις λογιστικές εγγραφές των παραστατικών τα απαιτούμενα δικαιολογητικά ανάλογα με την κατηγορία των λογιστικών βιβλίων είναι:

Σε περίπτωση τήρησης διπλογραφικών βιβλίων

- Αντίγραφα των Αναλυτικών Καθολικών (καρτέλες) των λογαριασμών λογιστικής απεικόνισης των δαπανών του έργου.
- Αντίγραφα των λογιστικών άρθρων της καταχώρησης των δαπανών του έργου και των εξοφλήσεων τους.
- Αντίγραφα των λογιστικών άρθρων καταχώρησης της τυχόν λήψης προκαταβολής ή ενδιάμεσης πληρωμής (το αργότερο κατά την τελική πιστοποίηση του έργου).

Σε περίπτωση τήρησης απλογραφικών βιβλίων

- Αντίγραφα των σελίδων του βιβλίου εσόδων-εξόδων (και των αναλυτικών καταστάσεων των εξόδων όπου αυτό απαιτείται κατά περίπτωση), στα οποία έχουν καταχωρηθεί τα παραστατικά των δαπανών του έργου
- Αντίγραφα των λογιστικών καταχωρήσεων στο Βιβλίο εσόδων – εξόδων της τυχόν λήψης προκαταβολής ή ενδιάμεσης πληρωμής (το αργότερο κατά την τελική πιστοποίηση του έργου)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI - ΑΠΟΔΕΚΤΟΙ ΤΡΟΠΟΙ ΕΞΟΦΛΗΣΗΣ ΔΑΠΑΝΩΝ

Ειδικότερα, για να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες, η εξόφλησή τους (τμηματική ή ολική) θα πρέπει να γίνεται ως ακολούθως για την εξασφάλιση επαρκούς διαδρομής ελέγχου, καθώς και να αποτελούν εκπιπτόμενες δαπάνες σε συνάφεια με τα άρθρα 22 & 23 του Κ.Φ.Ε. (Ν. 4172/2013, ΠΟΛ. 1216/1.10.2014 και ΠΟΛ. 1079/6.4.2015):

- για κάθε είδους δαπάνη που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών, θα πρέπει η τμηματική ή ολική εξόφλησή της, να γίνεται με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής

Ως τραπεζικό μέσο πληρωμής, προκειμένου για την εφαρμογή των ανωτέρω, νοείται:

- η κατάθεση σε τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή, με μεταφορά μεταξύ λογαριασμών (έμβασμα, ηλεκτρονικό ή μη)
- η καταβολή σε ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του προμηθευτή, που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του Ν. 3862/2010 (ήτοι Πιστωτικό Ίδρυμα, Ίδρυμα Πληρωμών ή Ίδρυμα Ηλεκτρονικού Χρήματος), είτε με μεταφορά μεταξύ λογαριασμών πληρωμών (μεταφορά εντός του ίδιου Ιδρύματος ή έμβασμα).
- η χρήση χρεωστικών ή πιστωτικών καρτών της επιχείρησης/βιομηχανίας που πραγματοποιεί την πληρωμή ή/και όποιας άλλης κάρτας συνδέεται με ονομαστικό ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του Ν. 3862/2010 (ήτοι Πιστωτικό Ίδρυμα, Ίδρυμα Ηλεκτρονικού Χρήματος ή Ίδρυμα Πληρωμών).

Σε περίπτωση που καταβάλλονται προκαταβολές έναντι της αξίας του προς αγορά αγαθού ή υπηρεσίας ή όταν πραγματοποιούνται τμηματικές καταβολές, απαιτείται η χρήση τραπεζικού μέσου, ανεξαρτήτως του ποσού της κάθε τμηματικής καταβολής ή προκαταβολής.

Σημειώνεται ότι για τις εξοφλήσεις των δαπανών που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο ενός έργου, θα λαμβάνονται κάθε φορά υπόψη τα οριζόμενα στις εκάστοτε ισχύουσες νομοθετικές και κανονιστικές πράξεις που ρυθμίζουν το πλαίσιο πραγματοποίησης συναλλαγών και θέσπισης τυχόν περιορισμών σε αυτές. Οι ανωτέρω περιορισμοί αποτυπώνουν το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο το οποίο διέπει την πραγματοποίηση συναλλαγών κατά τη δημοσίευση της παρούσας Πρόσκλησης.

Στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης δεν είναι αποδεκτές εξοφλήσεις μέσω επιταγών τρίτων ή συναλλαγματικών, ανεξάρτητα από ενδεχόμενες μελλοντικές μεταβολές στο εθνικό πλαίσιο με το οποίο ρυθμίζεται η πραγματοποίηση οικονομικών συναλλαγών.

Αποδεκτοί τρόποι εξόφλησης και απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για συναλλαγές που εξοφλούνται μέσω τραπεζικού μέσου πληρωμής, είναι:

1. Μεταφορά από τον εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό ή τον ταυτοποιημένο επαγγελματικό λογαριασμό πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών σε εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό ή σε επαγγελματικό λογαριασμό πληρωμών του προμηθευτή που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται:

- αντίγραφο του εγγράφου της τράπεζας ή του Παρόχου Υπηρεσιών Πληρωμών για μεταφορά χρημάτων από το οποίο θα προκύπτουν τα στοιχεία των λογαριασμών δικαιούχου και προμηθευτή

- τα σχετικά έντυπα κίνησης των επαγγελματικών τραπεζικών λογαριασμών ή των επαγγελματικών λογαριασμών πληρωμών (extrait) της επιχορηγούμενης επιχείρησης/βιομηχανίας και
- αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).

2. Ηλεκτρονική συναλλαγή (κίνηση web-banking ή κίνηση μεταφοράς μέσω web από και προς ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών). Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτούνται:

- έντυπο κίνησης του εταιρικού λογαριασμού (extrait) που τηρείται σε Τράπεζα ή σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου),
- αντίγραφο της ηλεκτρονικής συναλλαγής από το οποίο θα προκύπτει ο λήπτης του ποσού πληρωμής, δηλαδή ο προμηθευτής των αγαθών και υπηρεσιών και ο πληρωτής/καταθέτης, δηλαδή ο δικαιούχος της ενίσχυσης και
- αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).

3. Εξόφληση μέσω κάρτας πληρωμών (χρεωστικής, πιστωτικής, προπληρωμένης). Προϋπόθεση για την πιστοποίηση της πληρωμής είναι η κάρτα να έχει εκδοθεί στο όνομα του δικαιούχου της ενίσχυσης (εταιρικής σε περίπτωση Νομικού Προσώπου), είτε να συνδέεται απαραίτητα με λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών στο όνομα του δικαιούχου της ενίσχυσης, δηλαδή του επιχειρηματία μόνο στην περίπτωση των ατομικών επιχειρήσεων και οπωσδήποτε εταιρική σε περίπτωση που ο δικαιούχος της ενίσχυσης είναι επιχείρηση/βιομηχανία. Σε κάθε περίπτωση θα υπάρχει επαρκής διαδρομή ελέγχου, δηλαδή θα αποδεικνύεται η αγορά των αντίστοιχων αγαθών/υπηρεσιών και η χρέωση της κάρτας του δικαιούχου (ανεξάρτητα εάν η συναλλαγή αυτή πραγματοποιείται με δόσεις ή με εφάπαξ καταβολή). Για την πιστοποίηση απαιτούνται:

- αντίγραφο κίνησης κάρτας ή λογαριασμού πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών που αποτυπώνει τις κινήσεις της κάρτας και στο οποίο να εμφανίζεται μία δόση ή η εφάπαξ καταβολή για τη συναλλαγή και
- αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).

Στις περιπτώσεις όπου από τα ως άνω περιγραφόμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για τις εξοφλήσεις με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δεν προκύπτουν εμφανώς τα στοιχεία των αντισυμβαλλομένων ή για εξοφλήσεις δαπανών ειδικού τύπου, δύναται να ζητείται επιπλέον απόδειξη είσπραξης ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας π.χ. βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής.

Γενικές επισημάνσεις:

Σε κάθε περίπτωση ο ΦΥ έχει το δικαίωμα να ζητήσει την προσκόμιση οποιουδήποτε συμπληρωματικού εγγράφου ή λογιστικού στοιχείου κρίνει σκόπιμο, προκειμένου να εξασφαλίσει τη νομιμότητα και κανονικότητα των υποβληθεισών δαπανών και την ύπαρξη επαρκούς διαδρομής ελέγχου.

Το σύνολο των πιστοποιημένων δαπανών θα έχει πλήρως εξοφληθεί πριν από την ολοκλήρωση/οριστικοποίηση της εκάστοτε τελικής έκθεσης επαλήθευσης/ πιστοποίησης του ερευνητικού έργου.

Οι δαπάνες του ερευνητικού έργου είναι επιλέξιμες εφόσον συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις της εφαρμοστέας φορολογικής και εργατικής νομοθεσίας.

Ο δικαιούχος υποχρεούται στην τήρηση ξεχωριστής λογιστικής μερίδας για την επένδυση στην οποία θα καταχωρίζονται όλες οι σχετικές δαπάνες του ερευνητικού έργου.

Δεν επιτρέπεται κατακερματισμός της δαπάνης που οδηγεί σε αποφυγή των υποχρεώσεών τους.

Όλες οι εταιρείες-προμηθευτές της επιχείρησης/βιομηχανίας για τις δαπάνες του προγράμματος θα τηρούν εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό. Σε περίπτωση καταθέσεων σε προσωπικό λογαριασμό και όχι εταιρικό (εξαιρούνται οι προμηθευτές που είναι ατομικές επιχειρήσεις) δε θα πιστοποιούνται οι εν λόγω δαπάνες.

Δεν είναι επιτρεπτή η εξόφληση του προμηθευτή μέσω λογαριασμών και παραστατικών των εταιρών /μετόχων της επιχείρησης/βιομηχανίας.

Δε θα γίνεται δεκτή εξόφληση δαπανών με τη χρήση επιταγών τρίτων.

Δεν είναι επιλέξιμοι οι χρεωστικοί τόκοι, οι προμήθειες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, τα έξοδα συναλλάγματος και οι χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές καθώς και τα λοιπά καθαρά χρηματοοικονομικά έξοδα του δικαιούχου. Επίσης, οι δαπάνες για πρόστιμα, προσαυξήσεις, χρηματικές ποινές και έξοδα για την επίλυση διαφορών δεν είναι επιλέξιμες.

Για να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες της κατηγορίας εξοπλισμού τα επιχορηγούμενα πάγια (υλικά και άυλα) θα καταχωρηθούν στο μητρώο παγίων της επιχείρησης/βιομηχανίας σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα.

Ο δικαιούχος μπορεί να λαμβάνει και να εκδίδει ηλεκτρονικά τιμολόγια σύμφωνα με την ενσωμάτωση της ευρωπαϊκής οδηγίας (Οδηγία 55/2014/ΕΕ) για την έκδοση ηλεκτρονικών τιμολογίων στο πλαίσιο των δημοσίων συμβάσεων (Ν. 4601/2019). Η αποστολή ηλεκτρονικού τιμολογίου είναι προαιρετική και αφορά τις συμβάσεις που ξεπερνούν τα κατώτερα όρια όπως αυτά ορίζονται στα άρθρα 5 και 235 του Ν. 4412/2016. Ηλεκτρονικό τιμολόγιο είναι οποιοδήποτε τιμολόγιο περιέχει τις πληροφορίες που απαιτούνται από τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (Ν. 4308/2014) και το οποίο έχει εκδοθεί και ληφθεί σε ηλεκτρονική μορφή. Για τους σκοπούς πιστοποίησης των δαπανών του ερευνητικού έργου, τα ηλεκτρονικά τιμολόγια, σε κάθε περίπτωση θα εκτυπώνονται.

Σε περίπτωση προμήθειας εξοπλισμού από το εξωτερικό, το Proforma Invoice (προτιμολόγιο) δύναται να γίνει αποδεκτό σε ενδιάμεση επαλήθευση για πιστοποίηση χωρίς τα συνοδευτικά παραστατικά διακίνησης. Τα σχετικά παραστατικά διακίνησης του εξοπλισμού θα προσκομιστούν το αργότερο κατά το στάδιο της τελικής επαλήθευσης.

Στην περίπτωση όπου έχει δοθεί προκαταβολή για την προμήθεια εξοπλισμού, ο οποίος δεν έχει παραληφθεί, η δαπάνη αυτή γίνεται δεκτή στα πρώτα 3 αιτήματα πληρωμής, υπό τον όρο ότι ο εξοπλισμός αυτός θα έχει εγκατασταθεί και λειτουργήσει στο αμέσως επόμενο αίτημα πληρωμής και όχι μεταγενέστερα του τελικού αιτήματος ελέγχου (ολοκλήρωση του ερευνητικού έργου).

Σε διαφορετική περίπτωση ο ΦΥ θα προβαίνει σε δημοσιονομική διόρθωση και σε ανάκτηση του αναλογούντος ποσού.

Το σύνολο των ως άνω συναλλαγών πρέπει να συνοδεύεται από τις κατά περίπτωση και σύμφωνα με την τηρούμενη κατηγορία λογιστικών βιβλίων της επιχείρησης/βιομηχανίας (Απλογραφικά ή Διπλογραφικά), λογιστικές καταχωρήσεις βάσει των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων (Ν. 4308/2014 (Α251), όπως εκάστοτε ισχύει.

Στην περίπτωση τήρησης απλογραφικών λογιστικών βιβλίων (χειρόγραφα ή μηχανογραφική τήρηση) πρέπει να είναι διαθέσιμα αντίγραφα των λογιστικών καταχωρήσεων των παραστατικών/στοιχείων του έργου (π.χ. τιμολογίων, τιμολογίων παροχής υπηρεσιών, κλπ.) στο βιβλίο εσόδων-εξόδων της επιχείρησης/βιομηχανίας.

Στην περίπτωση τήρησης διπλογραφικών λογιστικών βιβλίων πρέπει να είναι διαθέσιμα αντίγραφα των λογιστικών καταχωρήσεων των παραστατικών τιμολόγησης και εξόφλησης των δαπανών του ερευνητικού έργου, στα αναλυτικά καθολικά των οικείων λογαριασμών (π.χ. εξόδων, παγίων, προμηθευτών, ταμείου, κλπ.), στα αντίστοιχα ισοζύγια καθώς και στο γενικό ημερολόγιο.

Ακολουθούν γενικοί όροι και επισημάνσεις που αφορούν στις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται προκειμένου να είναι δυνατή η επιβεβαίωση της εξόφλησης των υποβαλλόμενων δαπανών.

- Οι δαπάνες του έργου είναι επιλέξιμες εφόσον, μεταξύ άλλων, συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις της εφαρμοστέας φορολογικής και εργατικής νομοθεσίας.
- Ο δικαιούχος υποχρεούται στην τήρηση ξεχωριστής λογιστικής μερίδας για την πράξη στην οποία θα καταχωρίζονται όλες οι σχετικές δαπάνες του έργου.
- Δεν επιτρέπεται κατακερματισμός της δαπάνης που οδηγεί σε αποφυγή των υποχρεώσεων του δικαιούχου.
- Δεν είναι επιτρεπτή η εξόφληση προμηθευτή μέσω λογαριασμών και παραστατικών των εταιρών /μετόχων της δικαιούχου επιχείρησης/βιομηχανίας.
- Δε γίνεται δεκτή εξόφληση δαπανών με χρήση επιταγών τρίτων ή συναλλαγματικών.
- Για να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού θα πρέπει τα επιχορηγούμενα πάγια (υλικά και άυλα) να έχουν καταχωρηθεί στο μητρώο παγίων του δικαιούχου σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα και οι αποσβέσεις να διενεργούνται με βάση την εθνική φορολογική νομοθεσία (Κ.Φ.Ε.).
- Ο δικαιούχος μπορεί να λαμβάνει και να εκδίδει ηλεκτρονικά τιμολόγια. Ηλεκτρονικό τιμολόγιο είναι οποιοδήποτε τιμολόγιο περιέχει τις πληροφορίες που απαιτούνται από τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (Ν. 4308/2014) και το οποίο έχει εκδοθεί και ληφθεί σε ηλεκτρονική μορφή. Για τους σκοπούς πιστοποίησης των δαπανών της επένδυσης, τα ηλεκτρονικά τιμολόγια θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να εκτυπώνονται.
- Σε περιπτώσεις προμηθειών από το εξωτερικό, για τα τιμολόγια που είναι ξενόγλωσσα (εκτός αγγλικής) μπορεί να ζητηθεί η μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα από επίσημο φορέα, ώστε να καταστεί δυνατή η πιστοποίηση της επιλεξιμότητας της δαπάνης. Επίσης, θα πρέπει να προσκομίζονται για την πιστοποίηση των δαπανών όλα τα συνοδευτικά έγγραφα και οι αντίστοιχες τραπεζικές συναλλαγές, ώστε να είναι δυνατή η ύπαρξη αξιόπιστης διαδρομής ελέγχου για την προμήθεια, τη διακίνηση και την παράδοση των προϊόντων και την εξόφληση του προμηθευτή.
- Η ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ έχει το δικαίωμα περικοπής δαπανών κατά την πιστοποίησή τους, αν αυτές κριθούν ότι δεν αφορούν στο έργο ή κριθούν υπερβολικές ως προς το κόστος τους.

Αμοιβή Υποψήφιου/ας Διδάκτορα

Στο μισθολογικό κόστος υφιστάμενου ή νέου προσωπικού περιλαμβάνονται όλες οι νόμιμες αποδοχές & ασφαλιστικές εισφορές, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, καθώς και οι υποχρεώσεις της επιχείρησης/βιομηχανίας προς τους φορείς του Δημοσίου, εξαιρουμένης της αποζημίωσης απόλυσης. Οι δαπάνες που αφορούν σε αμοιβές προσωπικού ειδικά, εξοφλούνται αποκλειστικά με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής.

Σημειώνεται τέλος, ότι τα αναφερόμενα στο παρόν Παράρτημα δικαιολογητικά αφορούν στην επιβεβαίωση της εξόφλησης των υποβαλλόμενων δαπανών και δε συνθέτουν το σύνολο των στοιχείων που είναι απαραίτητα για την πιστοποίηση της επιλεξιμότητάς τους.

Μη επιλέξιμες δαπάνες

Δεν αποτελούν επιλέξιμες δαπάνες οι παρακάτω:

- χρεωστικοί τόκοι, εκτός επιχορηγήσεων που δίνονται υπό τη μορφή επιδότησης επιτοκίου ή επιδότησης προμηθειών εγγύησης, οι προμήθειες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, τα έξοδα συναλλάγματος και οι χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές, καθώς και τα λοιπά καθαρά χρηματοοικονομικά έξοδα του δικαιούχου
- ο φόρος προστιθέμενης αξίας, εκτός της περίπτωσης που δεν είναι ανακτήσιμος δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας για τον ΦΠΑ και μπορεί να καλυφθεί μέσω του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (Ε.Π.Α.) Π.Δ.Ε. 2022 της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Επενδύσεων. Ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμη δαπάνη, εφ' όσον ο δικαιούχος δεν έχει δικαίωμα έκπτωσης του ΦΠΑ, σύμφωνα με τις διατάξεις του κώδικα ΦΠΑ, όπως εκάστοτε ισχύει. Ειδικότερα, είναι επιλέξιμη δαπάνη, εφ' όσον βαρύνει δαπάνες που χρησιμοποιούνται για την άσκηση εξαιρούμενων ή απαλλασσόμενων του ΦΠΑ δραστηριοτήτων του δικαιούχου. Ο ΦΠΑ, που μπορεί να ανακτηθεί με οποιονδήποτε τρόπο, δεν είναι επιλέξιμη δαπάνη, ακόμη και εάν δεν ανακτάται από τον δικαιούχο. Ο ΦΠΑ, που βαρύνει δαπάνες που χρησιμοποιούνται για την άσκηση δραστηριοτήτων που υπάγονται στα ειδικά καθεστώτα κατά αποκοπή καταβολής του φόρου, δεν είναι επιλέξιμη δαπάνη. Στις περιπτώσεις που ο ΦΠΑ βαρύνει δαπάνες, οι οποίες χρησιμοποιούνται τόσο για την άσκηση δραστηριοτήτων για τις οποίες δεν παρέχεται δικαίωμα έκπτωσης, όσο και για την άσκηση δραστηριοτήτων για τις οποίες παρέχεται το σχετικό δικαίωμα, ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμη δαπάνη κατά το ποσοστό, που δεν μπορεί να ανακτηθεί (ΣΔΕ, άρθρο 22, Καν.(ΕΕ).1303/2013, άρθρο 69, παρ.3)
- οποιοδήποτε παραστατικό δαπάνης που εκδόθηκε πριν από την ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών ή μετά την ημερομηνία λήξης του έργου
- δαπάνες που αφορούν σε παραστατικά, που δεν έχουν εξοφληθεί μέχρι την σύνταξη της τελικής έκθεσης επαλήθευσης-πιστοποίησης από το αρμόδιο όργανο ελέγχου
- δαπάνες για πρόστιμα, χρηματικές ποινές και έξοδα για την επίλυση διαφορών
- δαπάνες που δεν προκύπτουν ως άμεση ανάγκη του συγκεκριμένου έργου αλλά σχετίζονται με άλλες δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης των δικαιούχων ή με τις συνήθεις δραστηριότητές τους, εμπορικές, ερευνητικές ή άλλες

- οποιεσδήποτε προβλέψεις για πιθανές μελλοντικές ζημίες ή υποχρεώσεις
- κρατήσεις υπέρ του ίδιου του δικαιούχου ή για λογαριασμό του ή παρακρατήσεις, που επιστρέφουν στον δικαιούχο με οποιοδήποτε τρόπο
- δαπάνες διαφήμισης, διανομής και προώθησης προϊόντων και εμπορικών δραστηριοτήτων
- δαπάνες ψυχαγωγίας

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII - ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Στ..... σήμερα την ....., τα ακόλουθα συμβαλλόμενα μέρη:

(α) το Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα με την επωνυμία «.....», που εδρεύει στ... .., νόμιμα εκπροσωπούμενο από τον ....., το οποίο θα αποκαλείται εφεξής το «Α.Ε.Ι.»,

(β) ο ..... (βαθμίδα μέλους Δ.Ε.Π.) του Τμήματος ..... της Σχολής ..... κ. ...., ο οποίος θα αποκαλείται εφεξής «ο Επιστημονικός Υπεύθυνος του έργου»,

(γ) η εταιρεία/επιχείρηση/βιομηχανία με την επωνυμία ..... που εδρεύει στ. ...., με ΑΦΜ ..... - Δ.Ο.Υ. ...., ως εκπροσωπείται νόμιμα εν προκειμένω από τον/την ... , η οποία εφεξής για συντομία θα αποκαλείται «η Επιχείρηση», και

(δ) ο/η ..... του ..... κάτοικος, οδός ..... αρ. ... κάτοχος του υπ' αριθ. ΔΑΤ που εκδόθηκε στις ..... από το ....., με ΑΦΜ ..... - Δ.Ο.Υ. ...., ο οποίος εφεξής για συντομία θα καλείται «ο/η Υποψήφιος/ας Διδάκτορας».

Με την παρούσα συνάπτεται μεταξύ των ανωτέρω συμβαλλομένων πρωτόκολλο συνεργασίας για την υλοποίηση του έργου με τον τίτλο «Βιομηχανικά Διδακτορικά» με Κωδικό Δράσης 16289, το οποίο εφεξής για χάρη συντομίας θα αποκαλείται «το έργο».

Προοίμιο

Όλοι οι προαναφερόμενοι, που στο εξής θα αναφέρονται μεμονωμένα όπως ανωτέρω ή συλλογικά «Φορείς της Σύμπραξης», αφού έλαβαν υπόψη τους:

- Το άρθρο 96 του Ν. 4957/2022 (ΦΕΚ Α' 141/21.7.2022), «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά

Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις», το οποίο προβλέπει και περιγράφει την εκπόνηση βιομηχανικών διδακτορικών καθώς και τις λοιπές διατάξεις του νόμου αυτού.

- Την ΚΥΑ 1569/21.03.2023 των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΦΕΚ Β΄ 1827/22.03.2023), που προβλέπεται στην παρ. 9 του άρθρου 96 του Ν. 4957/2022 (ΦΕΚ Α΄ 141/21.7.2022).

- Το έργο με τον τίτλο «Βιομηχανικά Διδακτορικά» το οποίο έχει ενταχθεί στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας δυνάμει της με 123111ΕΞ/01.09.2022 Απόφασης του Υφυπουργού Οικονομικών με Κωδικό Έργου 2022ΤΑ04700016.

- Την Αίτηση Χρηματοδότησης για το έργο «Βιομηχανικά Διδακτορικά» των Φορέων της Σύμπραξης, η οποία εγκρίθηκε προς χρηματοδότηση δυνάμει της με αριθμό πρωτοκόλλου ..... Απόφασης Χορήγησης Ενίσχυσης του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων.

- Τον Εσωτερικό Κανονισμό του Α.Ε.Ι. και το Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος .....

- Την με αριθμό ..... απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος ..... με την οποία αποφασίστηκε η επιλογή του/της Υποψηφίου/ας Διδάκτορα για την εκπόνηση βιομηχανικού διδακτορικού στο αντικείμενο .....

- Το γεγονός ότι η επιχείρηση/βιομηχανία έχει εκδηλώσει ενδιαφέρον και αποδέχεται να απασχολήσει τον/την Υποψήφιο/α Διδάκτορα στη διεξαγωγή βιομηχανικής ή εφαρμοσμένης έρευνας με σκοπό την εξαγωγή ερευνητικών αποτελεσμάτων για την παραγωγή καινοτόμων προϊόντων ή υπηρεσιών.

- Το γεγονός ότι ο/η Υποψήφιος/α Διδάκτορας εκδήλωσε το ενδιαφέρον του για διενέργεια βιομηχανικής ή εφαρμοσμένης έρευνας στην επιχείρηση/βιομηχανία.

Συμφωνούν, συνομολογούν και κάνουν αμοιβαίως δεκτά τα ακόλουθα:

Άρθρο 1 - Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Πρωτοκόλλου Συνεργασίας είναι η οργάνωση της εργασίας μεταξύ των Φορέων της Σύμπραξης, η οργάνωση της διαχείρισης του έργου, ο καθορισμός των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των συμμετεχόντων Φορέων, καθώς και η διαχείριση των θεμάτων που σχετίζονται με τα Δικαιώματα Πρόσβασης και Διανοητικής – Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας. Σε κάθε περίπτωση, το παρόν Συμφωνητικό έχει ρόλο συμπληρωματικό και όχι αναιρετικό προς την Εγκριτική Απόφαση.

Άρθρο 2 – Υποχρεώσεις Επιχείρησης/Βιομηχανίας

2.1. Η επιχείρηση/βιομηχανία αναλαμβάνει την υποχρέωση να απασχολεί τον/την Υποψήφιο/α Διδάκτορα στους χώρους εργασίας/εγκαταστάσεις της, για τη διενέργεια της βιομηχανικής ή εφαρμοσμένης έρευνας με σκοπό την εξαγωγή ερευνητικών αποτελεσμάτων για την παραγωγή καινοτόμων προϊόντων ή υπηρεσιών, στο πλαίσιο του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος ..... (τίτλος διδακτορικού).

2.2. Η επιχείρηση/βιομηχανία αναλαμβάνει την υποχρέωση να τηρεί έναντι του/της Υποψήφιου/ας Διδάκτορα όλες τις προβλεπόμενες από την κείμενη νομοθεσία υποχρεώσεις περί Υγείας και Ασφάλειας. Σε περίπτωση επέλευσης οιασδήποτε συμβάντος, ο Φορέας Υποδοχής έχει την υποχρέωση να γνωστοποιεί αμελλητί το συμβάν στις αρμόδιες Αρχές και στο Α.Ε.Ι.

2.3. Η επιχείρηση/βιομηχανία θα καταβάλλει εμπρόθεσμα στον/στην Υποψήφιο/α Διδάκτορα την μηνιαία αμοιβή που ορίζεται με βάση τους κανόνες επιλεξιμότητας και σύμφωνα με τους όρους της Εγκριτικής Απόφασης Χορήγησης Ενίσχυσης. Ο/Η Επιστημονικός/ή Υπεύθυνος/η του έργου θα έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα υποβολής των αιτημάτων καταβολής της ενίσχυσης, εκ μέρους της Μελών της Σύμπραξης, μέσω του ΠΣΚΕ. Η επιχείρηση/βιομηχανία υποχρεούται να ασφαλίζει τον/την Υποψήφιο/α Διδάκτορα καθ' όλη τη συμφωνημένη διάρκεια του παρόντος στον e-ΕΦΚΑ, σύμφωνα με τους όρους της κείμενης νομοθεσίας.

2.4. Η επιχείρηση/βιομηχανία με σκοπό την υλοποίηση του συμφωνούμενου με το παρόν ερευνητικού έργου, θα διαθέσει ένα στέλεχος με εμπειρία και γνώση σχετική με το αντικείμενο της Διδακτορικής Διατριβής, το οποίο θα καθοδηγεί τον/την Υποψήφιο/α Διδάκτορα.

2.5. Η επιχείρηση/βιομηχανία δεσμεύεται ότι θα χρησιμοποιεί το συνολικό ποσό που εγκρίθηκε ως επιλέξιμη δαπάνη μετακινήσεων/ταξιδίων αποκλειστικά προς κάλυψη των εξόδων των εν γένει μετακινήσεων του/της Υποψήφιου/ας Διδάκτορα στο πλαίσιο υλοποίησης του έργου και θα προβαίνει σε κάθε αναγκαία ενέργεια για την άμεση διευκόλυνσή του στο ζήτημα αυτό.

Άρθρο 3 – Υποχρεώσεις Α.Ε.Ι.

3.1. Το Α.Ε.Ι. θα παρέχει στον/στην Υποψήφιο/α Διδάκτορα τη χρήση των απαραίτητων υποδομών και εξοπλισμού για την υλοποίηση του έργου.

3.2. Την επιστημονική - και μόνο - ευθύνη πραγματοποίησης του ερευνητικού έργου του/της Υποψήφιου/ας Διδάκτορα έχει ο/η Επιβλέπων/ουσα Καθηγητής/τρια του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών του Α.Ε.Ι.

Άρθρο 4 - Υποχρεώσεις Υποψηφίου/ας Διδάκτορα

4.1. Ο/Η Υποψήφιος/α Διδάκτορας θα εκτελεί ερευνητικές εργασίες στις εγκαταστάσεις της επιχείρησης/βιομηχανίας, στο πλαίσιο της δραστηριότητάς της, η οποία συνδέεται με αντικείμενα που περιλαμβάνονται στις γνωστικές περιοχές του Βιομηχανικού Διδακτορικού. Το ερευνητικό αντικείμενο καθορίζεται από την απόφαση της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής του άρθρου 94 του Ν. 4957/2022 και τη σύμφωνη γνώμη του/της επιβλέποντος/ουσας τη διδακτορική διατριβή, με τη συνδρομή Εκπροσώπου της επιχείρησης/βιομηχανίας στο έργο.

4.2. Ο/Η Υποψήφιος/α Διδάκτορας υποχρεούται να τηρεί τους Κανονισμούς Ασφαλείας και Υγιεινής της Εργασίας που ισχύουν στην επιχείρηση/βιομηχανία, καθώς και κάθε άλλη ρύθμιση ή κανονισμό που ισχύει για το προσωπικό της. Ο/Η Υποψήφιος/α Διδάκτορας υποχρεούται να παρέχει το ερευνητικό έργο του σύμφωνα με τις οδηγίες του Επιστημονικού Υπεύθυνου του έργου και του Εκπροσώπου της επιχείρησης/βιομηχανίας στο έργο.

4.3. Ο/Η Υποψήφιος/α Διδάκτορας οφείλει σε περίπτωση που η επιχείρηση/βιομηχανία δεν τηρεί την υποχρέωση που προβλέπεται στην παράγραφο 2.3 του παρόντος (εμπρόθεσμης καταβολής της μηνιαίας αμοιβής και ασφάλισης στον e-ΕΦΚΑ) να ενημερώνει εγγράφως άμεσα την Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων. Η έγγραφη ενημέρωση θα υποβάλλεται στον Φ.Υ. του έργου με ηλεκτρονικά μέσα (ηλεκτρονικό ταχυδρομείο) και θα περιλαμβάνει το χρονικό διάστημα υπερημερίας της επιχείρησης/βιομηχανίας και το ποσό οφειλής της.

Άρθρο 5 – Κοινές υποχρεώσεις των Φορέων Σύμπραξης

5.1. Οι Φορείς της Σύμπραξης δεσμεύονται για την αποτελεσματική υλοποίηση του ερευνητικού έργου, ήτοι να συνεργάζονται, να εκτελούν και να εκπληρώνουν εγκαίρως όλες τις υποχρεώσεις τους, καλόπιστα και υπό τους όρους, προϋποθέσεις και διαδικασίες που αναφέρονται στην Πρόσκληση του έργου. Κάθε Μέλος δεσμεύεται να γνωστοποιεί εγκαίρως στον Επιστημονικό Υπεύθυνο του έργου και στους λοιπούς Φορείς της Σύμπραξης κάθε σημαντική πληροφορία, γεγονός, πρόβλημα ή καθυστέρηση που ενδέχεται να επηρεάσει το έργο. Επίσης, κάθε Μέλος δεσμεύεται να παρέχει στον Επιστημονικό Υπεύθυνο του έργου, αλλά και στους λοιπούς δικαιούχους της Σύμπραξης, έγκαιρα και έγκυρα, όλες τις πληροφορίες και το υλικό που είναι αναγκαία για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους στο πλαίσιο της εκτέλεσης του έργου.

5.2. Συντονιστής Φορέας του έργου είναι το Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα, το οποίο ενεργεί ως κοινός εκπρόσωπος όλων των Φορέων που συμπράττουν και αναλαμβάνει την ευθύνη για τη συνολική διαχείριση του έργου. Οι δραστηριότητες και υποχρεώσεις που συναρτώνται με το ρόλο του Φορέα ως Συντονιστή απαγορεύεται να εκχωρηθούν σε τρίτους.

5.3. Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος του έργου, ο/η Εκπρόσωπος της επιχείρησης/βιομηχανίας και ο/η Υποψήφιος/α Διδάκτορας, στο πλαίσιο της αποτελεσματικής και τακτικής διαχείρισης η οποία διασφαλίζει την ομαλή διεκπεραίωση του έργου, αναλαμβάνουν την υποχρέωση να προβαίνουν κάθε μήνα σε συνδιασκέψεις βάσει των οποίων θα συντάσσονται μηνιαίες αναφορές (πρακτικά) για την πρόοδο υλοποίησης του έργου, οι οποίες θα ενσωματώνονται στο τέλος κάθε εξαμήνου στην Ενδιάμεση Αναφορά Προόδου.

Άρθρο 6 – Διάρκεια

6.1. Η διάρκεια ισχύος του παρόντος ορίζεται από την / / έως την / / , οπότε και λήγει αυτοδικαίως χωρίς καμία απολύτως υποχρέωση έγγραφης ειδοποίησης του Τμήματος Διδακτορικών Σπουδών του Α.Ε.Ι., ή της επιχείρησης/βιομηχανίας προς τον/την Υποψήφιο/α Διδάκτορα.

6.2. Απαγορεύεται στα μέρη να προβαίνουν πρόωρα στη μονομερή λύση του παρόντος, με τις εξαιρέσεις που εισάγονται στο άρθρο 7 του παρόντος.

Άρθρο 7 – Απόσυρση Φορέα και συνέπειες

7.1. Η επιχείρηση/βιομηχανία δύναται να ζητήσει διακοπή της συμμετοχής της στο έργο και στο παρόν Πρωτόκολλο Συνεργασίας, μετά από έγγραφη ειδοποίηση προς το Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (Α.Ε.Ι.) τουλάχιστον (...) ημέρες (ή ... μήνες) πριν, η οποία θα αναφέρει τους λόγους που υφίστανται για τη διακοπή και οι οποίοι θα πρέπει να χαρακτηρίζονται ως «ουσιώδεις», όπως, ενδεικτικά, η αποδεδειγμένη διακοπή ή αδυναμία λειτουργίας της επιχείρησης/βιομηχανίας. Εφόσον προταθεί αντίστοιχος φορέας προς αντικατάστασή της, η ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ θα πρέπει να αξιολογήσει την αντικατάσταση αυτή και να αποφανθεί εάν μπορεί να αντικατασταθεί από τον προτεινόμενο φορέα ή όχι. Σε κάθε περίπτωση η ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ θα πρέπει να ενημερωθεί εγγράφως και να αποδεχτεί την ανωτέρω τροποποίηση μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα.

Σε περίπτωση που δεν υπάρξει αντικατάσταση της επιχείρησης/βιομηχανίας ή η αντικατάσταση αυτή

δε γίνει αποδεκτή από την Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ, προκαλείται πρόωρος τερματισμός του έργου και διακοπή της χρηματοδότησης, χωρίς ωστόσο να επηρεάζεται η εκπόνηση της διδακτορικής διατριβής.

7.2. Ο Αποσυρόμενος Φορέας είναι υπόχρεος σε αποζημίωση των αντισυμβαλλομένων εάν η απόσυρση έχει επιπτώσεις στη διεκπεραίωση του έργου. Το ποσό θα καθορίζεται από τους υπόλοιπους Φορείς της Σύμπραξης. Ο Αποσυρόμενος Φορέας θα πρέπει να τηρήσει όλες τις οικονομικές του υποχρεώσεις που ίσχυαν πριν από την ημερομηνία της απόσυρσής του. Ο Αποσυρόμενος Φορέας θα πρέπει να επιστρέψει όλο το ποσό που αντιστοιχεί στις προκαταβολές που έλαβε από την ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ, αφού αφαιρεθεί το ποσό που δαπανήθηκε για την εκτέλεση του έργου πριν από την ημερομηνία αποχώρησής του, παρουσιάζοντας τα κατάλληλα δικαιολογητικά. Ο Αποσυρόμενος Φορέας θα επιστρέψει όλο τον εξοπλισμό ή τα υλικά που του παρασχέθηκαν από τους άλλους Φορείς της Σύμπραξης στο πλαίσιο του έργου. Ο Αποσυρόμενος Φορέας συμφωνεί να παρέχει, ακόμη και μετά την αποχώρησή του, επαρκή υποστήριξη στους υπόλοιπους Φορείς της Σύμπραξης για την ολοκλήρωση της εργασίας που σχετίζεται με τις δικές του δραστηριότητες, (όπως αυτές καθορίζονται στην Εγκριτική Απόφαση Χορήγησης Ενίσχυσης πριν από την αποχώρησή του) στο πλαίσιο του έργου και των σχετικών Παραδοτέων.

7.3. Εξυπακούεται ότι διαγραφή του/της Υποψήφιου/ας Διδάκτορα από τη Συνέλευση του Τμήματος, διακοπή ή αδράνεια εκπόνησης της Διδακτορικής Διατριβής του/της, συνιστούν λόγους διακοπής της ενίσχυσης και αποτελούν σπουδαίους λόγους καταγγελίας του παρόντος και επέλευσης των συνεπειών που στην παραπάνω παράγραφο (7.2.) ορίζονται, πλέον της εφαρμογής των κανόνων δημοσιονομικής διόρθωσης/ανάκτησης των ποσών που καταβλήθηκαν αχρεωστήτως.

Άρθρο 8 – Δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας

8.1. Γενικά

Κάθε δικαιούχος Φορέας δεσμεύεται καταρχήν από τους όρους και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στην Εγκριτική Απόφαση Χορήγησης Ενίσχυσης, καθώς και στην αντίστοιχη Πρόσκληση της Δράσης «Βιομηχανικά Διδακτορικά», εκτός αν στο παρόν Συμφωνητικό αναφέρονται συμπληρωματικές διατάξεις.

8.2. Ιδιοκτησία και Προστασία Γνώσης

8.2.1. Γενικά

Κατά γενική αρχή τα αποτελέσματα που παράγονται κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου, αποτελούν ιδιοκτησία ..... (προσαρμόζεται ανάλογα με τα εκτιθέμενα στο άρθρο 4 της Πρόσκλησης «Όροι και Προϋποθέσεις»).

8.2.2. Συνιδιοκτησία

Εάν κατά τη διάρκεια υλοποίησης του έργου παραχθεί κοινή εφεύρεση, σχεδιασμός, προϊόν ή εργασία, στην οποία έχουν συνεισφέρει οι Φορείς της Σύμπραξης και εάν τα χαρακτηριστικά της εφεύρεσης, σχεδιασμού, προϊόντος ή εργασίας είναι τέτοια που καθιστούν αδύνατο τον διαχωρισμό για το σκοπό υποβολής αίτησης για απόκτηση και διατήρηση της προστασίας των αντίστοιχων πνευματικών δικαιωμάτων, οι εμπλεκόμενοι Φορείς της Σύμπραξης συμφωνούν ότι θα αποταθούν από κοινού για την απόκτηση και τη διατήρηση των αντίστοιχων δικαιωμάτων. Σε αντίθετη περίπτωση, θα επιδιώξουν την σύναψη κατάλληλων, μεταξύ τους, συμφωνιών τόσο ως προς την προστασία των πνευματικών δικαιωμάτων όσο και ως προς τον επιμερισμό του αντίστοιχου κόστους. Σε κάθε περίπτωση, οι συνδικαιούχοι θα έχουν το δικαίωμα χρήσης και παραχώρησης της χρήσης (με μη-αποκλειστικές άδειες) των εν λόγω δικαιωμάτων, με βάση τους όρους των τυχόν προϋπαρχουσών συμφωνιών, χωρίς την υποχρέωση καταβολής οικονομικού ανταλλάγματος προς τους υπόλοιπους Φορείς της Σύμπραξης ή της συγκατάθεσης αυτών.

8.2.3. Μεταβίβαση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας

Κάθε Μέλος της Σύμπραξης μπορεί να μεταβιβάσει ελεύθερα τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας των οποίων είναι δικαιούχος, με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων που προκύπτουν από το παρόν Συμφωνητικό και την Πρόσκληση της Δράσης. Κάθε δικαιούχος μπορεί να προσδιορίζει (στο Παράρτημα ..... του παρόντος) συγκεκριμένους τρίτους στους οποίους προτίθεται να μεταβιβάσει την παραγόμενη Γνώση που του ανήκει. Σ' αυτήν την περίπτωση οι λοιποί Φορείς παραιτούνται από το δικαίωμά τους να υποβάλουν ένσταση στη μεταβίβαση προς αυτούς τους τρίτους. Ωστόσο, ο μεταβιβάζων υποχρεούται να ενημερώσει προηγουμένως τους Φορείς της Σύμπραξης για την επικείμενη μεταβίβαση.

8.2.4. Κατοχύρωση προστασίας

Σε περίπτωση που ένα Μέλος της Σύμπραξης αποφασίζει, με δική του ευθύνη, να μην επιδιώξει επαρκή και αποτελεσματική προστασία για γνώση που έχει παραγάγει κατά την υλοποίηση του έργου, ο εν λόγω Φορέας θα ενημερώσει εγγράφως, μέσω του Συντονιστή Φορέα του έργου, τον άλλο φορέα της Σύμπραξης.

Οποιοσδήποτε Φορέας της Σύμπραξης ενδιαφέρεται να αποταθεί για την απόκτηση και τη διατήρηση τέτοιας προστασίας θα ενημερώσει εγγράφως, μέσω του Συντονιστή Φορέα του έργου, τον άλλο Φορέα της Σύμπραξης μέσα σε έναν μήνα από την παραλαβή της σχετικής ειδοποίησης. Ο παραπάνω όρος προϋποθέτει ότι οι ρυθμίσεις για τα Δικαιώματα Πρόσβασης δε θα επηρεαστούν για οποιοδήποτε Φορέα της Σύμπραξης.

8.3. Δημοσίευση Γνώσης

8.3.1. Ένας δικαιούχος του έργου δικαιούται να δημοσιεύσει Γνώση η οποία παράχθηκε από άλλο δικαιούχο ή αποτελεί Προϋπάρχουσα Γνώση (background) άλλου δικαιούχου του έργου. Ο όρος αυτός ισχύει ακόμη και στην περίπτωση που η εν λόγω Γνώση ή Προϋπάρχουσα Γνώση είναι συγχωνευμένη με Γνώση που ανήκει στον πρώτο.

8.3.2. Διάχυση Γνώσης μετά το πέρας του Έργου

Εάν η διάχυση της Γνώσης δεν επηρεάζει δυσμενώς την προστασία ή την χρήση της και με την επιφύλαξη των νόμιμων συμφερόντων τους, οι Φορείς της Σύμπραξης θα διασφαλίσουν την περαιτέρω διάδοση της Γνώσης τους, όπως προβλέπεται από το πλαίσιο της Πρόσκλησης της Δράσης και του παρόντος Πρωτοκόλλου Συνεργασίας.

8.4. Δικαιώματα Πρόσβασης

8.4.1 Γενικές Αρχές

Κάθε Φορέας της Σύμπραξης θα λάβει τα κατάλληλα μέτρα για να διασφαλίσει την χορήγηση των Δικαιωμάτων Πρόσβασης που απαιτούνται για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που προβλέπονται από την Εγκριτική Απόφαση Χορήγησης Ενίσχυσης και από το παρόν Πρωτόκολλο Συνεργασίας, ακόμη και στην περίπτωση ύπαρξης δικαιωμάτων των υπαλλήλων του, ή οποιουδήποτε προσώπου που ορίζεται ή δεσμεύεται για τη διεκπεραίωση των δραστηριοτήτων που έχει αναλάβει στο έργο.

8.4.2. Αναγνώριση Προϋπάρχουσας Τεχνογνωσίας

Οι Φορείς της Σύμπραξης έχουν παραθέσει και απαριθμήσει στο Παράρτημα ..... του παρόντος Συμφωνητικού την Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία που απαιτείται για τη διεκπεραίωση του ερευνητικού έργου, για την οποία μπορούν να χορηγήσουν δικαιώματα πρόσβασης. Οι Φορείς της Σύμπραξης συμφωνούν ότι οποιαδήποτε άλλη Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία θα θεωρηθεί ως μη αναγκαία για τη διεκπεραίωση του έργου και θα αποκλειστεί από τις ρυθμίσεις που αφορούν τα Δικαιώματα Πρόσβασης. Συμφωνείται, ωστόσο, ότι οι πληροφορίες του Παραρτήματος .... μπορούν να ανανεωθούν για να περιλάβουν μέρος της Προϋπάρχουσας Τεχνογνωσίας, η οποία δεν περιλαμβάνεται στο Παράρτημα

....., και η οποία θα μπορούσε να αποδειχθεί απαραίτητη για τη διεκπεραίωση της εργασίας ενός Φορέα της Σύμπραξης στο έργο ή για τη Χρήση της Γνώσης που προκύπτει για έναν Φορέα από το έργο, σε συνάρτηση με το ΤΠΕ.

8.4.3. Δικαιώματα Πρόσβασης Απαραίτητα για την Υλοποίηση του Έργου

Οι Φορείς της Σύμπραξης συμφωνούν ότι τα Δικαιώματα Πρόσβασης στην Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία και στην παραγόμενη Γνώση, που απαιτούνται για την υλοποίηση του έργου θα χορηγηθούν χωρίς καταβολή πνευματικών δικαιωμάτων (royalty-free).

8.4.5. Δικαιώματα Πρόσβασης Απαραίτητα για τη Χρήση Γνώσης Φορέα, η οποία προκύπτει από το Έργο

8.4.5.1. Απαραίτητη Χρήση Προϋπάρχουσας Τεχνογνωσίας

Οι Φορείς της Σύμπραξης συμφωνούν ότι τα Δικαιώματα Πρόσβασης στην Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία, τα οποία απαιτούνται για τη Χρήση της δικής τους Γνώσης, θα παραχωρηθούν με δίκαιους και εύλογους όρους.

8.4.5.2. Απαραίτητη Χρήση παραγόμενης Γνώσης

Οι Φορείς της Σύμπραξης συμφωνούν ότι τα Δικαιώματα Πρόσβασης στην παραγόμενη από αυτούς Γνώση, τα οποία απαιτούνται για τη Χρήση της Γνώσης ενός άλλου Φορέα, θα χορηγηθούν χωρίς την καταβολή πνευματικών δικαιωμάτων.

8.4.6. Αίτηση για Χορήγηση Δικαιωμάτων Πρόσβασης

Τα αναγκαία Δικαιώματα Πρόσβασης θα χορηγηθούν κατόπιν γραπτής αιτήσεως ως ακολούθως: Εάν ένας Φορέας της Σύμπραξης θεωρήσει εύλογα ότι, χωρίς την κατοχή Δικαιωμάτων Πρόσβασης στην Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία ή την παραγόμενη Γνώση ενός άλλου Φορέα της Σύμπραξης, η εργασία που εμπίπτει στις δικές του αρμοδιότητες στο έργο ή η Χρήση της Γνώσης που προκύπτει ως αποτέλεσμα του έργου και του ανήκει, θα ήταν τεχνικά αδύνατη ή θα τύγχανε σημαντικής καθυστέρησης, ο εν λόγω Φορέας θα ζητήσει εγκαίρως και εγγράφως τα Δικαιώματα Πρόσβασης από τον δεύτερο Φορέα, προσδιορίζοντας την απαραίτητη έκταση των Δικαιωμάτων και παρέχοντας εύλογες αποδείξεις για τη συγκεκριμένη ανάγκη.

(Η παραχώρηση δικαιωμάτων πρόσβασης μπορεί να εξαρτηθεί από την αποδοχή συγκεκριμένων όρων που θα διασφαλίζουν ότι αυτά τα δικαιώματα θα χρησιμοποιηθούν για το συγκεκριμένο σκοπό που δίνονται και ότι θα τηρηθούν οι υποχρεώσεις εμπιστευτικότητας).

8.4.7. Λογισμικό

Οι Φορείς της Σύμπραξης συμφωνούν ότι τα Δικαιώματα Πρόσβασης στις περιπτώσεις που αφορούν Λογισμικό, δε συνεπάγονται πρόσβαση στον Κώδικα Πηγής (Source Code) αλλά μόνο στον Κώδικα Αντικειμένου (Object Code), εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά στο παρόν Συμφωνητικό. Για το Λογισμικό, που αποτελεί Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία ή παραγόμενη Γνώση, οι Φορείς της Σύμπραξης συμφωνούν ότι θα έχουν Περιορισμένη Πρόσβαση στον Κώδικα Πηγής (Source Code) για την υλοποίηση της εργασίας που τους αντιστοιχεί στο πλαίσιο του έργου, αλλά δε θα έχουν οποιαδήποτε πρόσβαση στον Κώδικα Πηγής για άλλη χρήση. Κάθε Φορέας της Σύμπραξης που χορηγεί άδεια για το Λογισμικό του θα έχει το δικαίωμα να ζητήσει προηγούμενη γραπτή συμφωνία με τους εξουσιοδοτημένους φορείς, η οποία θα καθορίζει και θα εξασφαλίζει την προστασία των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας του (proprietary rights).

8.4.8. Χρήση Σημάτων

Κάθε Φορέας της Σύμπραξης διατηρεί όλα τα δικαιώματα και τους τίτλους για τα εμπορικά και επιχειρησιακά ονόματα και επωνυμίες, τα σήματα υπηρεσιών, τα εμπορικά σήματα, τα λογότυπα ή οποιαδήποτε άλλα αναγνωριστικά σύμβολα χρησιμοποιεί για την αναγνώριση των δραστηριοτήτων του, και κανένας Φορέας της Σύμπραξης δε θα αποκτήσει, στο πλαίσιο του παρόντος Συμφωνητικού, οποιαδήποτε γενική άδεια ή άλλο σχετικό δικαίωμα ή τίτλο για οποιοδήποτε σήμα των υπολοίπων Φορέων της Σύμπραξης.

Άρθρο 9 – Τροποποιήσεις

9.1. Οποιαδήποτε δικαιώματα ή υποχρεώσεις των Φορέων της Σύμπραξης προκύπτουν από το παρόν Πρωτόκολλο Συνεργασίας δεν μπορούν να ανατεθούν ή να μεταβιβασθούν, στο σύνολό τους ή εν μέρει, σε οποιοδήποτε τρίτο, χωρίς την προηγούμενη γραπτή συγκατάθεση των υπολοίπων Μελών της Σύμπραξης και με την επιφύλαξη των όρων της Εγκριτικής Απόφασης Χορήγησης Ενίσχυσης.

9.2. Σε περίπτωση που υπάρχει ουσιώδης διαφορά ανάμεσα στους όρους της Εγκριτικής Απόφασης Χορήγησης Ενίσχυσης και στις διατάξεις του παρόντος, οι Φορείς της Σύμπραξης δεσμεύονται να προβούν άμεσα σε ανάλογη τροποποίηση του παρόντος Συμφωνητικού, αν αυτό κρίνεται απαραίτητο από τον Φ.Υ.

Άρθρο 10 - Επίλυση Διαφορών

Οι Φορείς της Σύμπραξης συμφωνούν να καταβάλλουν προσπάθειες για τη φιλική διευθέτηση οποιασδήποτε διαφωνίας προκύπτει μεταξύ τους σε σχέση με την υλοποίηση του έργου που έχουν προτείνει σύμφωνα με την Πρόσκληση της Δράσης και το παρόν Συμφωνητικό.

Άρθρο 11 – Εφαρμοστέο Δίκαιο

Το παρόν Συμφωνητικό Συνεργασίας διέπεται από το ελληνικό δίκαιο.

Τούτων συμφωνηθέντων και γενομένων αποδεκτών το παρόν υπογράφεται ως ακολούθως:

ΟΙ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΙ

ΓΙΑ ΤΟ Α.Ε.Ι.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

Ο/Η ΥΠΟΨΗΦΙΟΣ/Α
ΔΙΔΑΚΤΟΡΑΣ

α) Ο/Η νόμιμος εκπρόσωπος

Ο/Η νόμιμος εκπρόσωπος

β) Ο επιστημονικός
υπεύθυνος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII - ΕΝΔΙΑΜΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΑ ΠΡΟΟΔΟΥ

Προς Επιστημονικό Υπεύθυνο έργου, Υποψήφιο/α Διδάκτορα και Εκπρόσωπο της επιχείρησης/βιομηχανίας:

- Το έγγραφο της Ενδιάμεσης Επιστημονικής Αναφοράς Προόδου του έργου υποβάλλεται μαζί με την Οικονομική Αναφορά του έργου από τον Ε.Λ.Κ.Ε. εντός εξήντα (60) ημερολογιακών ημερών από την Έκθεση Αξιολόγησης Προόδου από την τριμελή συμβουλευτική επιτροπή.
- Ο αριθμός σελίδων της Ενδιάμεσης Αναφοράς Προόδου είναι κατ' ελάχιστον τρεις (3) σελίδες.
- Η Ενδιάμεση Αναφορά Προόδου πρέπει να είναι υπογεγραμμένη από τον Επιστημονικό/η Υπεύθυνο/η (Καθηγητή/τρια) του έργου, τον/την Υποψήφιο/α Διδάκτορα και τον/την Εκπρόσωπο της επιχείρησης/βιομηχανίας.
- Η Ενδιάμεση Αναφορά Προόδου πρέπει να έχει την ακόλουθη μορφή σύμφωνα με το Πρότυπο Έγγραφο Ενδιάμεσης Αναφοράς Προόδου.
- Η Ενδιάμεση Αναφορά Προόδου συνοδεύεται από τα Πρακτικά των συνδιασκέψεων του Επιστημονικού Υπευθύνου/ Ακαδημαϊκού/-ής Επιβλέποντα/-ουσας, του/της Υποψήφιου/-ας Διδάκτορα και του/της Εκπροσώπου της επιχείρησης/βιομηχανίας, οι οποίες πραγματοποιούνται σε μηνιαία βάση.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ

ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ και ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΥΠΟΕΡΓΟ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΑ

Πρότυπο Έγγραφο Ενδιάμεσης Αναφοράς Προόδου

Τίτλος Ερευνητικού Έργου:

Κωδικός Έργου (ΠΣΚΕ):

Όνοματεπώνυμο Υποψήφιου/ας Διδάκτορα:

Ίδρυμα Ανώτατης Εκπαίδευσης:

Όνοματεπώνυμο Επιστημονικού Υπεύθυνου

Όνοματεπώνυμο Εκπροσώπου της επιχείρησης/βιομηχανίας:

Επιχείρηση/ Βιομηχανία:

Περίοδος Αναφοράς:

Συνοπτική αναφορά των στόχων της διδακτορικής διατριβής

Περίληψη δραστηριοτήτων/αποτελεσμάτων της περιόδου αναφοράς

Κυριότερα αποτελέσματα και συμπεράσματα της περιόδου αναφοράς

Επόμενα βήματα

Δράσεις διάχυσης των αποτελεσμάτων της περιόδου αναφοράς (δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά, συμμετοχή σε επιστημονικά συνέδρια)

Υπογραφή Επιστημονικού Υπεύθυνου – Επιβλέποντα/ουσας Καθηγητή/τριας

Υπογραφή Εκπροσώπου της επιχείρησης/βιομηχανίας

Υπογραφή Υποψήφιου/ας Διδάκτορα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ - ΤΕΛΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΕΡΓΟΥ

Προς Επιστημονικό Υπεύθυνο έργου, Υποψήφιο/α Διδάκτορα και Εκπρόσωπο της επιχείρησης/βιομηχανίας:

- Το έγγραφο της Τελικής Έκθεσης του έργου υποβάλλεται μαζί με την Οικονομική Αναφορά του έργου από τον Ε.Λ.Κ.Ε. εντός εξήντα (60) ημερολογιακών ημερών από τη λήξη της περιόδου αναφοράς.
- Ο αριθμός σελίδων της Τελικής Έκθεσης του έργου είναι κατ' ελάχιστον τρεις (3) σελίδες.
- Η Τελική Έκθεση του έργου πρέπει να είναι υπογεγραμμένη από τον Επιστημονικό Υπεύθυνο του έργου και τον/την Εκπρόσωπο της επιχείρησης/βιομηχανίας.
- Η Τελική Έκθεση του έργου πρέπει να έχει την ακόλουθη μορφή σύμφωνα με το ακόλουθο Πρότυπο.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ

ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ και ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΥΠΟΕΡΓΟ

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΑ

Πρότυπο Έγγραφο Τελικής Αναφοράς Έργου

Τίτλος Ερευνητικού Έργου:

Κωδικός Έργου (ΠΣΚΕ):

Όνοματεπώνυμο Υποψήφιου/ας Διδάκτορα:

Ίδρυμα Ανώτατης Εκπαίδευσης:

Όνοματεπώνυμο Επιστημονικού Υπεύθυνου:

Όνοματεπώνυμο Εκπροσώπου της επιχείρησης/βιομηχανίας:

Επιχείρηση/ Βιομηχανία:

Περίοδος Αναφοράς:

Περίληψη των ερευνητικών αποτελεσμάτων του έργου

Περιγραφή των καινοτόμων προϊόντων ή υπηρεσιών που παρήχθησαν κατά τη διάρκεια

υλοποίησης του έργου

Δράσεις διάχυσης των αποτελεσμάτων που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο υλοποίησης του έργου (δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά, συμμετοχή σε επιστημονικά συνέδρια)

Υπογραφή Επιστημονικού Υπεύθυνου – Επιβλέποντα/ουσας Καθηγητή/τριας

Υπογραφή Εκπροσώπου της επιχείρησης/βιομηχανίας

Υπογραφή Υποψήφιου/ας Διδάκτορα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ - ΟΡΙΣΜΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

{Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17^{ης} Ιουνίου 2014 (Γενικός Κανονισμός Απαλλαγής)}

Άρθρο 1: Πεδίο Εφαρμογής, παράγραφος 4:

Ο παρών κανονισμός δεν εφαρμόζεται:

α) στα καθεστώτα ενισχύσεων που δεν αποκλείουν ρητά την καταβολή μεμονωμένων ενισχύσεων υπέρ επιχείρησης/βιομηχανίας κατά της οποίας εκκρεμεί διαταγή ανάκτησης, κατόπιν προηγούμενης αποφάσεως της Επιτροπής, με την οποία μια ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά, με εξαίρεση τα καθεστώτα ενισχύσεων για την επανόρθωση ζημιών που προκαλούνται από ορισμένες θεομηνίες

β) στις ad hoc ενισχύσεις υπέρ επιχείρησης/βιομηχανίας που αναφέρεται στο στοιχείο α)

γ) στις ενισχύσεις για προβληματικές επιχειρήσεις, με εξαίρεση τα καθεστώτα ενισχύσεων για την επανόρθωση ζημιών που προκαλούνται από ορισμένες θεομηνίες.

Άρθρο 2: Ορισμοί, παράγραφος 18:

«προβληματική επιχείρηση/βιομηχανία»: η επιχείρηση/βιομηχανία για την οποία συντρέχει τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) εάν πρόκειται για εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (πλην ΜμΕ που δεν έχει συμπληρώσει τριετία από τη σύστασή της ή, όσον αφορά την επιλεξιμότητα για ενίσχυση χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, ΜμΕ που δεν έχει συμπληρώσει επταετία από την πρώτη εμπορική της πώληση, η οποία πληροί τα κριτήρια για επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου κατόπιν ελέγχου με τη δέουσα επιμέλεια από τον επιλεγμένο ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό), όταν έχει απολεσθεί πάνω από το ήμισυ του εγγεγραμμένου της κεφαλαίου λόγω συσσωρευμένων ζημιών. Αυτό ισχύει όταν από την αφαίρεση των συσσωρευμένων ζημιών από τα αποθεματικά (και όλα τα άλλα στοιχεία που θεωρούνται εν γένει ως μέρος των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας) προκύπτει αρνητικό σωρευτικό ποσό που υπερβαίνει το ήμισυ του εγγεγραμμένου κεφαλαίου. Για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, ο όρος «εταιρεία περιορισμένης ευθύνης» παραπέμπει ειδικότερα στα είδη εταιρειών που αναφέρονται στο παράρτημα I της οδηγίας 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (1) και ο όρος «κεφάλαιο» περιλαμβάνει, ενδεχομένως, και κάθε διαφορά από έκδοση υπέρ το άρτιο

β) εάν πρόκειται για εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας πλην ΜμΕ που δεν έχει συμπληρώσει τριετία από τη σύστασή της ή, όσον αφορά την επιλεξιμότητα για ενίσχυση χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, ΜμΕ που δεν έχει συμπληρώσει επταετία από την πρώτη εμπορική της πώληση, η οποία πληροί τα κριτήρια για επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου κατόπιν ελέγχου με τη δέουσα επιμέλεια από τον επιλεγμένο ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό), εφόσον έχει απολεσθεί πάνω από το ήμισυ του κεφαλαίου της, όπως εμφανίζεται στους λογαριασμούς της εταιρείας, λόγω συσσωρευμένων ζημιών. Για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, ο όρος «εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας» παραπέμπει ειδικότερα στα είδη εταιρειών που αναφέρονται στο παράρτημα II της οδηγίας 2013/34/ΕΕ

γ) εάν πρόκειται για εταιρεία που υπάγεται σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία ή πληροί τις προϋποθέσεις του εθνικού δικαίου που τη διέπει όσον αφορά την υπαγωγή της σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία μετά από αίτημα των πιστωτών της

δ) εάν πρόκειται για επιχείρηση/βιομηχανία που έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης και δεν έχει ακόμη αποπληρώσει το δάνειο ή λύσει τη σύμβαση εγγύησης ή που έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης και υπόκειται ακόμη σε σχέδιο αναδιάρθρωσης

ε) εάν πρόκειται για άλλη επιχείρηση/βιομηχανία εκτός ΜμΕ, εφόσον τα τελευταία δύο έτη:

1) ο δείκτης χρέους προς ίδια κεφάλαια της επιχείρησης/βιομηχανίας είναι υψηλότερος του 7,5 και

2) ο δείκτης κάλυψης χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων της επιχείρησης/βιομηχανίας (EBITDA interest coverage ratio) είναι κάτω του 1,0.

Η εξέταση μιας επιχείρησης/βιομηχανίας για να διαπιστωθεί αν αυτή είναι προβληματική, γίνεται σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης/βιομηχανίας (αιτούσα επιχείρηση/βιομηχανία και τυχόν συνδεδεμένες με αυτή επιχειρήσεις), ανεξάρτητα αν υφίσταται για αυτές υποχρέωση σύνταξης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων).